

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Õigusloomega seotud konsolideeritud dokument

15.4.2014

EP-PE_TC1-COD(2013)0141

*****I**

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 15. aprillil 2014. aastal eesmärgiga
võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2014
taimekahjustajate vastaste kaitsemeetmete kohta
(EP-PE_TC1-COD(2013)0141)

PE 510.959

ET

Ühinenud mitmekesisuses

ET

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 15. aprillil 2014. aastal

**eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2014
taimekahjustajate vastaste kaitsemeetmete kohta**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 43,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

pärast õigusakti eelnõu esitamist riikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,

olles konsulteerinud Regioonide Komiteega,

tegutsedes seadusandliku tavamenetluse kohaselt²

¹ ELT C 170, 5.6.2014, lk 104.

² Euroopa Parlamendi 15. aprilli 2014. aasta seisukoht.

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu direktiivis 2000/29/EÜ¹ on kehtestatud taimetervise kord.
- (2) 21. novembril 2008 kutsus nõukogu komisjoni üles taimetervise korda hindama².
- (3) Võttes arvesse selle hindamise tulemust ja direktiivi 2000/29/EÜ kohaldamisel saadud kogemust, tuleks nimetatud direktiiv asendada. Selleks et tagada uute eeskirjade ühtlane kohaldamine, peaks direktiivi asendav õigusakt olema määrus.

¹ Nõukogu 8. mai 2000. aasta direktiiv 2000/29/EÜ taimedele või taimsetele saadustele kahjulike organismide ühendusse sissetoomise ja seal levimise vastu võetavate kaitsemeetmete kohta (EÜT L 169, 10.7.2000, lk 1).

² Euroopa Liidu Nõukogu (majandus- ja rahandusküsimused / eelarve) 2906. istung, 21. november 2008. Nõukogu järeldused ELi taimetervise korra läbivaatamise kohta. Dokument nr 104228.

(4) Taimetervis on väga oluline liidu taimekasvatuse, avaliku ja erahaljastuse, looduslike ökosüsteemide, ökosüsteemi teenuste ja elukeskkonna **bioloogilise mitmekesisuse** seisukohalt. Taimetervist ohustavad taimedele ja taimsetele saadustele kahjulikud liigid (edaspidi „taimekahjustajad”), **mille liidu territooriumile sissetoomise risk on nüüdseks suurenenud üleilmastunud kaubavahetuse ja kliimamuutuste tõttu**. Selle ohuga võitlemiseks on vaja võtta meetmeid, et määrata kindlaks taimekahjustajatest tulenevad taimetervislikud riskid ja vähendada need riskid vastuvõetavale tasemele. [ME 1]

(5) Vajadust selliste meetmete järele on teadvustatud juba ammu. Meetmeid on käsitletud rahvusvahelistes lepingutes ja konventsioonides, sealhulgas ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni (FAO) 6. detsembril 1951. aastal sõlmitud rahvusvaheline taimekaitsekonventsioon ja selle uus muudetud versioon, mis kiideti heaks Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni konverentsi 29. istungil 1997. aasta novembris, ning **29. detsembri 1993. aasta rahvusvaheline bioloogilise mitmekesisuse konventsioon**. Liit on nii rahvusvahelise taimekaitsekonventsiooni kui ka bioloogilise mitmekesisuse EL on nimetatud konventsiooni osaline. [ME 2]

- (6) On ilmnunud, et käesoleva määruse reguleerimisala määramiseks on oluline võtta arvesse biogeograafilisi tegureid, et vältida selliste taimekahjustajate levikut liidu Euroopa-territooriumil, mida seal ei esine. Seega tuleks liikmesriikide Euroopast väljaspool asuvad territooriumid (äärepoolseimad piirkonnad), millele on osutatud ELi toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikli 355 lõikes 1, käesoleva määruse territoriaalsest kohaldamisalast välja jätta. Tuleks koostada nende territooriumide nimekiri. Kui nimetatud territooriumi või ELi toimimise lepingu artikli 355 lõikes 2 osutatud territooriumi staatust muudetakse vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 355 lõikele 6, tuleks muuta ka kõnealust nimekirja tagamaks, et käesoleva määruse territoriaalne kohaldamisala piirdub jätkuvalt liidu territooriumi Euroopa-osaga. Viiteid kolmandatele riikidele tuleks käsitada viidetena ka kõnealusesse nimekirja kantud territooriumidele.

- (7) Direktiiviga 2000/29/EÜ on kehtestatud eeskirjad ametliku kontrolli kohta, mida teevad pädevad asutused seoses taimedele või taimsetele saadustele kahjulike organismide ühendusse sissetoomise ja seal levimise vastu võetavate kaitsemeetmetega. Need eeskirjad on praegu kehtestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr .../....¹ [*palume väljaannete talitusel lisada ametliku kontrolli määruse number ja joonealuses märkuses viide Euroopa Liidu Teatajale*], ega peaks seega olema käesoleva määruse osa.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../...., mis käsitleb ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid, mida tehakse eesmärgiga tagada toidu- ja söödaalaste õigusnormide ning loomatervise ja loomade heaolu, taimetervise ja taimse paljundusmaterjali ja taimekaitsevahendite eeskirjade kohaldamine ja millega muudetakse määruseid (EÜ) nr 999/2001, 1829/2003, 1831/2003, 1/2005, 396/2005, 834/2007, 1099/2009, 1069/2009, 1107/2009, määruseid (EL) nr 1151/2012 ja 652/2014 ja direktiive 98/58/EÜ, 1999/74/EÜ, 2007/43/EÜ, 2008/119/EÜ, 2008/120/EÜ ja 2009/128/EÜ (ametliku kontrolli määrus) (ELT L ..., ..., lk ...).

- (8) Tuleks kehtestada kriteeriumid selliste taimekahjustajate identifitseerimiseks, mille suhtes on vaja võtta kontrollimeetmeid kogu liidu territooriumil. Selliseid taimekahjustajaid nimetatakse liidu karantiinseteks taimekahjustajateks. Samuti tuleks kehtestada kriteeriumid selliste taimekahjustajate identifitseerimiseks, mille suhtes on vaja kontrollimeetmeid võtta üksnes liidu ühe või mitme osa territooriumil. Selliseid taimekahjustajaid nimetatakse kaitstavate piirkondade karantiinseteks taimekahjustajateks.
- (9) Selleks et liidu karantiinsete taimekahjustajate kontrollimisel oleks võimalik keskenduda taimekahjustajatele, mille majanduslik, sotsiaalne või keskkonnamõju on kogu liidu territooriumil kõige tugevam, tuleks koostada selliste taimekahjustajate (edaspidi „prioriteetsed taimekahjustajad”) piiratud nimekiri.

- (10) Liidu karantiinsete taimekahjustajate liitu sissetoomise ja seal vedamise keelust on asjakohane sätestada erandid teaduslikel eesmärkidel ning katsete, sordivaliku, sordiaretuse ja näituste puhul.
- (11) Selleks et tagada tõhus ja õigeaegne tegutsemine liidu karantiinsete taimekahjustajate esinemise korral, peaks üldsusele, ettevõtjatele ja liikmesriikidele kehtima teavitamise kohustus. *Oluline on suurendada haljasalade töötajate, kohalike asutuste ametnike, aianduskeskuste töötajate, puukoolide töötajate, importijate, maastikuaednike, puuhooldajate, õpetajate, teadlaste, ettevõtjate, ametiasutuste töötajate, valitud esindajate ja tavakodanike teadlikkust taimekahjustajatest ning koolitada neid niisuguste taimekahjustajate vastu võitlemise valdkonnas. [ME 3]*

- (12) Kui teavitamise kohustusega kaasneb füüsiliste või juriidiliste isikute andmete avaldamine pädevatele asutustele, võib see tuua kaasa põhiõiguste harta artikli 8 (isikuandmete kaitse) piiramise. See piirang oleks käesoleva määrusega seotud avaliku huvi eesmärgi saavutamiseks siiski vajalik ja proportsionaalne.
- (13) Ettevõtja, kes saab teada liidu karantiinse taimekahjustaja esinemisest taimel, taimsel saadusel või muul objektil, mis on või oli tema kontrolli all, peaks olema kohustatud võtma kõik asjakohased meetmed taimekahjustaja hävitamiseks, asjaomaste taimede, taimsete saaduste või muude objektide kõrvaldamiseks või tagasivõtmiseks ning pädeva asutuse, teiste tarneahelas olevate isikute ja üldsuse teavitamiseks.

- (14) Liikmesriigid peaksid liidu karantiinsete taimekahjustajate avastamise korral oma territooriumil võtma kõik vajalikud meetmed nende hävitamiseks. On asjakohane kehtestada meetmed, mida liikmesriigid sellisel juhul võivad võtta, ning põhimõtted, mille põhjal nad peaksid otsustama, milliseid meetmeid võtta. Nende meetmete hulka peaks kuuluma saastunud piirkonnast ja puhvertsoonist koosnevate piirangualade loomine.
- (15) Teatavatel juhtudel peaksid liikmesriigid kehtestama meetmed karantiinsete taimekahjustajate hävitamiseks eravaldustes asuvatelt taimedelt, kuna taimekahjustajad saab tulemuslikult hävitada üksnes juhul, kui kõrvaldatakse kõik saasteallikad. Selleks peaks liikmesriikide pädevatel asutustel olema eravaldustele seaduslik juurdepääs. See võib tähendada põhiõiguste harta artikli 7 (era- ja perekonnaelu austamine) ja artikli 17 (õigus omandile) piiramist. Selline piirang on kõnealuse korraga seotud avaliku huvi eesmärgi saavutamiseks vajalik ja proportsionaalne, eeldusel et liikmesriigid tagavad eraomandile tehtud kahju õigeaegse ja õiglase hüvitamise.

- (16) Taimekahjustajate *ennetus, nendevastased kaitsemeetmed ja nende* esinemise varajane avastamine on nende õigeaegse ja tõhusa hävitamise seisukohalt äärmiselt ~~oluline~~ *olulised*. Seepärast peaksid liikmesriigid uurima liidu karantiinsete taimekahjustajate esinemist piirkondades, kus neid taimekahjustajaid teadaolevalt ei ole esinenud. Võttes arvesse liidu karantiinsete taimekahjustajate arvu ning nimetatud uuringute tegemiseks vajalikku aega ja vahendeid, peaksid liikmesriigid koostama mitmeaastased uuringukavad. [ME 4]
- (16a) *Ennetavad põllumajanduslikud meetmed ja integreeritud tõrje kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2009/128/EÜ¹ ei tohiks hõlmata süstemaatilist pestitsiididega tehtavat profülaktikat, st biotsiidide kasutamist enne seda, kui taimekahjustaja on isegi avastatud.* [ME 5]
- (17) Komisjonil peaks olema õigus võtta vastu meetmeid juhul, kui kahtlustatakse konkreetsete liidu karantiinsete taimekahjustajate esinemist või kui nende esinemist on kinnitatud, eelkõige meetmeid nende taimekahjustajate hävitamiseks ja ohjeldamiseks ning nende taimekahjustajatega seotud piirangualade loomiseks, uuringute tegemiseks, situatsiooniplaanide koostamiseks, simulatsiooniõppuste korraldamiseks ja hävitamiskavade koostamiseks. *Komisjon konsulteerib võetavate meetmete teemal liikmesriikidega.* [ME 6]

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta direktiiv 2009/128/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse tegevusraamistik pestitsiidide säästva kasutamise saavutamiseks (ELT L 309, 24.11.2009, lk 71).

- (18) Selleks et tagada kiire ja tõhus tegutsemine selliste taimekahjustajate esinemise korral, mis ei ole liidu karantiinsed taimekahjustajad, kuid mis liikmesriikide arvates võivad vastata liidu karantiinsete taimekahjustajate nimekirja kandmise tingimustele, tuleks sätestada, milliseid meetmeid peavad liikmesriigid võtma, kui nad saavad teada sellise taimekahjustaja esinemisest. Sarnased sätted tuleks kehtestada ka komisjonile.
- (19) Liikmesriikidel tuleks teatavatel tingimustel lubada võtta rangemaid hävitamismeetmeid kui seda nõutakse liidu õigusaktidega, ***juhul kui neid kohaldatakse säästvalt.*** [ME 7]
- (20) Prioriteetsete taimekahjustajate suhtes tuleks kohaldada erisätteid, mis hõlmavad üldsuse teavitamist, uuringuid, situatsiooniplaane, hävitamiskavasid ning eelkõige meetmete liidupoolset kaasrahastamist.

- (21) Karantiinsed taimekahjustajad, mida esineb liidu territooriumil, kuid mitte liidu territooriumi teatavates osades, mida nimetatakse kaitstavateks piirkondadeks, ning mille esinemisel oleks vastuvõetamatu majanduslik, sotsiaalne või keskkonnamõju üksnes kaitstavatele piirkondadele, tuleks konkreetselt kindlaks määrata ja kanda kaitstavate piirkondade karantiinsete taimekahjustajate nimekirja. Kaitstavate piirkondade karantiinsete taimekahjustajate sissetoomine asjaomasesse kaitstavas piirkonda, seal vedamine ja valla päästmine peaks olema keelatud.
- (22) Tuleks kehtestada eeskirjad kaitstavaks piirkonnaks tunnistamise ning kaitstava piirkonna muutmise või tühistamise kohta, kaitstavate piirkondade uurimisega seotud kohustuste ning meetmete kohta, mida tuleb võtta juhul, kui asjaomases kaitstavas piirkonnas avastatakse kaitstavate piirkondade karantiinsete taimekahjustajate esinemine. Juhul kui avastatakse kaitstavate piirkondade karantiinsete taimekahjustajate esinemine asjaomases kaitstavas piirkonnas, tuleks kohaldada rangeid eeskirju nende kaitstavate piirkondade muutmiseks ja tühistamiseks.

- (23) Taimekahjustajaid, mis ei ole liidu karantiinsed taimekahjustajad, tuleks käsitada kvaliteeti vähendavate liidu taimekahjustajatena, kui need levivad peamiselt konkreetsete istutamiseks ettenähtud taimede kaudu, kui nende esinemine istutamiseks ettenähtud taimedel avaldab vastuvõetamatut majanduslikku mõju nende taimede kavandatud kasutusviisile ja kui taimekahjustajad on kantud kvaliteeti vähendavate liidu taimekahjustajate nimekirja. Selleks et piirata selliste taimekahjustajate esinemist, peaks nende sissetoomine liidu territooriumile ja seal vedamine asjaomastel istutamiseks ettenähtud taimedel olema keelatud, kui kõnealuses nimekirjas ei ole sätestatud teisiti.
- (24) Teatavad taimed, taimsed saadused ja muud objektid kujutavad endast vastuvõetamatut taimetervislikku riski, kuna on tõenäoline, et nad kannavad endas liidu karantiinset taimekahjustajat. Mõne, kuid mitte kõigi jaoks nendest on olemas vastuvõetavad riski vähendamise meetmed. Sõltuvalt vastuvõetavate riskivähendamismeetmete olemasolust peaks nende taimede, taimsete saaduste ja muude objektide sissetoomine liidu territooriumile ja seal vedamine olema kas keelatud või erinõuetega reguleeritud. Tuleks koostada selliste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide nimekirj.

- (25) Sätestada tuleks erandid keeldudest või erinõuetest, mis on seotud taimede, taimsete saaduste ja muude objektide liidu territooriumile sissetoomisega. Komisjonil peaks olema õigus tunnistada kolmandate riikide teatavad meetmed samaväärseks nõuetega asjaomaste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide liidu territooriumil vedamise kohta.
- (26) Kõnealuseid keelde ega nõudeid ei peaks kohaldama järgmise suhtes: väikses koguses taimed, taimsed saadused ja muud objektid, v.a istutamiseks ettenähtud taimed, mis ei ole seotud kaubandusliku ega kutsealase eesmärgiga, ning taimede, taimsete saaduste ja muude objektide sissetoomine piirialadele ja seal vedamine. Samuti ei peaks neid keelde ega nõudeid kohaldama taimede, taimsete saaduste ja muude objektide liidu territooriumile sissetoomise ega seal vedamise suhtes, kui seda tehakse teaduslikel eesmärkidel või seoses katsete, sordivaliku, sordiaretuse ja näitustega. Tuleks kehtestada vajalikud ettevaatusabinõud ja asjaomaseid isikuid teavitada.

- (27) Liidu territooriumile sissetoomise ja seal vedamise eeskirjadest tuleks kehtestada erand taimede, taimsete saaduste ja muude objektide transiitveo korral.
- (28) Rahvusvaheline kauplemine istutamiseks ettenähtud taimedega, millega on vähe taimetervisealast kogemust, võib tuua kaasa suure riski selliste karantiinsete taimetervisealaste kohandamiseks, mille vastu ei ole käesoleva määruse kohaselt meetmeid vastu võetud. Selleks et tagada kiire ja tõhus tegutsemine uute kindlakstehtud riskide korral, mis tulenevad istutamiseks ettenähtud taimedest, milles suhtes ei ole kehtestatud alalisi nõudeid või keelde, kuid mille puhul võib selliseid alalisi meetmeid vaja olla, peaks komisjonil olema võimalus võtta ajutisi meetmeid kooskõlas ettevaatuspõhimõttega.

- (29) Sarnaselt liidu territooriumi kohta kehtestatud keeldude ja erinõuetega tuleb need kehtestada ka selliste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide kaitstavatesse piirkondadesse sissetoomise ja seal vedamise kohta, millest võib tuleneda vastuvõetamatu tasemega taimetervislik risk, kuna on tõenäoline, et nad kannavad endas vastava kaitstava piirkonna karantiinset taimekahjustajat.
- (30) Tuleks võtta vastu üldnõuded taimi, taimseid saadusi ja muid objekte vedavate sõidukite ja pakkematerjali kohta tagamaks, et need on vabad karantiinsetest taimekahjustajatest.

- (31) Liikmesriigid peaksid määrama kindlaks karantiiniruumid. Tuleks kehtestada nõuded karantiiniruumide kindlaksmääramise, toimimise ja järelevalve kohta, samuti taimede, taimsete saaduste ja muude objektide väljaviimisele nendest ruumidest. Kui kõnealused nõuded hõlmavad karantiiniruumidesse sisenevate töötajate ja küllastajate nimekirjade haldamist, võib see tähendada põhiõiguste harta artikli 8 (isikuandmete kaitse) piiramist. Selline piirang oleks siiski käesoleva määrusega seotud avaliku huvi eesmärgi saavutamiseks vajalik ja proportsionaalne.
- (32) Taimed, taimsed saadused ja muud objektid, mis viiakse liidu territooriumilt kolmandasse riiki, peaksid vastama liidu ja asjaomase kolmanda riigi vahel sõlmitud kahepoolse lepingu või kolmanda riigi õigusaktide nõuetele.

- (33) Kui teatavate taimede, taimsete saaduste või muude objektide suhtes, mis viiakse liidu territooriumilt kolmandatesse riikidesse, ei kohaldata liidu ja kolmanda riigi vahel sõlmitud kahepoolset taimetervise lepingut ega kolmanda riigi taimetervisealaseid õigusakte, tuleks kolmandatele riikidele pakkuda kaitset liidu karantiinsete taimekahjustajate vastu nende teadaolevalt kahjulike omaduste tõttu, välja arvatud juhul, kui on ametlikult teada, et liidu karantiinne taimekahjustaja esineb asjaomases kolmandas riigis ega ole seal ametliku kontrolli all, või kui on alust eeldada, et see liidu karantiinne taimekahjustaja ei ole asjaomase kolmanda riigi kriteeriumide kohaselt karantiinne taimekahjustaja.
- (33a) *Taimede kaugmüügi puhul võib olla tegemist suure taimetervisliku riskiga, kui kaubad on nakatunud võõramaiste taimekahjustajatega, sealhulgas karantiinsete taimekahjustajatega. Eelkõige kolmandatest riikidest imporditud ja kaugmüügi kaudu ostetud taimede saadetised ei vasta paljudel juhtudel liidu taimetervislikele impordinõuetele. Niisuguste puudujääkide kõrvaldamiseks on oluline tõsta tarbijate ja taimedega kauplejate teadlikkust ning tagada nii liidus kui ka kolmandates riikides asutatud kaugmüüjate teostatava kaugmüügi jälgitavus. [ME 9]*

(33b) *Liikmesriigid peaksid võtma meetmeid, et tõsta teadlikkust taimekahjustajate võimalikust majanduslikust, keskkonna- ja sotsiaalsest mõjust, ennetamise ja levimise peamistest põhimõtetest ning ühiskonna kui terviku vastutusest taimetervise tagamise eest liidus. Lisaks peaks komisjon pidama avalikult kättesaadavat ja ajakohastatud nimekiri kolmandate riikide uutest taimekahjustajatest, mis võivad olla ohtlikud taimetervisele liidu territooriumil. [ME 10]*

(34) Selleks et tagada käesoleva määruse tõhus rakendamine, tuleks ettevõtjad, kelle suhtes kehtivad käesolevas määruses sätestatud kohustused, kanda liikmesriikide loodud registrisse. Halduskoormuse vähendamise eesmärgil peaksid selles registris olema ka ettevõtjad, kelle suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr .../.... [.....]¹ [palume väljaannete talitusel lisada taimse paljundusmaterjali suhtes kohaldatavat õigust käsitleva määruse number ja pealkiri ning joonealuses märkuses viide Euroopa Liidu Teatajale].

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) nr .../..., milles käsitletakse taimse paljundusmaterjali tootmist ja turul kättesaadavaks tegemist (taimset paljundusmaterjali käsitlev õigus) (ELT L ..., ..., lk ...).

- (35) Rohkem kui ühes valduses tegutsevatel ettevõtjatel peaks olema võimalus registreeruda iga valduse jaoks eraldi.
- (36) Selleks et hõlbustada karantiinse taimekahjustajaga saastumise allika avastamist, tuleks ettevõtjalt nõuda arvestuse pidamist teistelt ettevõtjalt saadud ja teistele ettevõtjatele tarnitud taimede, taimsete saaduste ja muude objektide üle. Teatavate karantiinsete taimekahjustajate peiteaega ja saasteallika avastamiseks vajalikku aega arvesse võttes tuleks arvepidamist säilitada kolm aastat.
- (37) Ettevõtjatel peaksid olema süsteemid ja menetlused, mille abil saab teha kindlaks taimede, taimsete saaduste ja muude objektide vedamise nende endi valdustes.

- (38) Teatavate taimede, taimsete saaduste ja muude objektide sissetoomisel kolmandatest riikidest liidu territooriumile ja kaitstavatesse piirkondadesse tuleks nõuda fütosanitaarsertifikaati. Selguse huvides tuleks koostada selliste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide nimekiri.
- (39) Fütosanitaarsertifikaadid peaksid vastama rahvusvahelise taimekaitsekonventsiooni nõuetele ning tõendama vastavust käesoleva määruse kohaselt kehtestatud nõuetele ja meetmetele. Fütosanitaarsertifikaatide usaldusväärsuse tagamiseks tuleks kehtestada eeskirjad sertifikaatide kehtivus- ja tühistamistingimuste kohta.
- (40) Teatavate taimede, taimsete saaduste ja muude objektide vedamine liidu territooriumil ning sissetoomine kaitstavatesse piirkondadesse ja seal vedamine peaks olema lubatud üksnes tingimusel, et nendega on kaasas taimepass, mis tõendab nende vastavust käesoleva määruse kohaselt kehtestatud nõuetele ja meetmetele. Selguse huvides tuleks koostada selliste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide nimekirja.

- (41) Taimepassi ei tuleks nõuda lõppkasutajatele, *sealhulgas koduaednikele* mõeldud taimede, taimsete saaduste ega muude objektide puhul. [ME 11]
- (42) Taimepasside usaldusväärsuse tagamiseks tuleks kehtestada nende sisu käsitlevad eeskirjad.
- (43) Taimepassi peaks üldjuhul välja andma ettevõtja. Kui ettevõtjal ei ole vahendeid taimepasside väljaandmiseks, peaks olema võimalus, et tema taotluse korral annab taimepassi välja *liikmesriigi* pädev asutus. [ME 12]
- (44) Tuleks kehtestada eeskirjad taimepasside väljaandmise, väljaandmiseks vajaliku kontrollimise, ettevõtjatele taimepasside väljastamiseks loa andmise ja nende järelevalve, loa saanud käitlejate kohustuste ja kõnealuse loa tagasivõtmise kohta.

- (45) Loa saanud ettevõtjate koormuse vähendamiseks tuleks taimepasside väljaandmiseks vajalik kontrollimine vajaduse korral siduda määruse (EL) nr .../.... kohaselt nõutava hindamisega [*palume väljaannete talitusel lisada taimse paljundusmaterjali suhtes kohaldatavat õigust käsitleva määruse number*].
- (46) Loa saanud ettevõtjatel peaks olema vajalikud teadmised taimekahjustajatest.
- (47) Teatavad ettevõtjad **loa saanud** võivad soovida koostada taimetervislike riskide juhtimise kava, mis tagab ja näitab, et nad on oma kutsetegevuses täiesti pädevad ja teadlikud taimetervislike riskidega seotud kriitilistest punktidest, ning millega põhjendatakse pädevate asutuste konkreetset kontrolli erikorda. ~~Nende kavade sisu kohta tuleks kehtestada liidu eeskirjad.~~ **[ME 13]**
- (48) Tuleks kehtestada sätted taimepasside ja fütosanitaarsertifikaatide asendamise kohta.

- (49) Kui taimepassid ei vasta liidu eeskirjadele, tuleks need eemaldada, kehtetuks tunnistada ja jälgitavuse huvides alles hoida.
- (50) ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni (FAO) rahvusvahelise fütosanitaarmedetmete standardi nr 15 kohaselt peab puidust pakkematerjali märgistama spetsiaalse märgisega, mille panevad nõuetekohaselt loa saanud ja järelevalve all olevad ettevõtjad. Käesoleva määrusega tuleks sätestada nimetatud märgise näidis ja sisu ning liidu territooriumil märgist panevatele ettevõtjatele loa andmine ja nende järelevalve.
- (51) Kolmanda riigi nõudmisel peaks liidu territooriumilt kolmandasse riiki veetavate taimede, taimsete saaduste ja muude objektidega olema kaasas fütosanitaarsertifikaat ekspordi või reekspordi jaoks. Rahvusvahelise taimekaitsekonventsiooni kohaselt peaksid neid sertifikaate välja andma pädevad asutused, võttes arvesse konventsioonis kehtestatud ekspordi ja reekspordi näidissertifikaadi sisu.

- (52) Kui taimi, taimseid saadusi või muid objekte veetakse enne kolmandasse riiki eksportimist läbi mitme liikmesriigi, on oluline, et liikmesriik, kus taimed, taimsed saadused või muud objektid toodeti või kus neid töödeldi, vahetaks teavet teise liikmesriigiga, kes annab välja fütosanitaarsertifikaadi ekspordi jaoks. Teabevahetus on oluline selleks, et sertifikaat vastaks kolmanda riigi nõuetele. Seega tuleks kehtestada ühtlustatud ekspordieelne sertifikaat, et oleks tagatud teabevahetuse toimumine ühesugusel viisil.
- (53) Komisjon peaks looma elektroonilise süsteemi käesoleva määruse kohaselt nõutava teavitamise jaoks.

- (53a) *Selleks et võtta arvesse tehnika ja teaduse arengut ning muutunud asjaolusid taimetervise puhul, tuleks komisjonile delegeerida õigus võtta vastu õigusakte kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 seoses liidu karantiinsete taimekahjustajate, prioriteetsete taimekahjustajate ning kvaliteeti vähendavate liidu taimekahjustajate ja asjaomaste istutamiseks ettenähtud taimede nimekirja muutmise või täiendamise eeskirjadega. [ME 14]*
- (54) Tagamaks, et teaduslikel eesmärkidel, katsetes, sordivalikul, sordiaretuses või näitustel kasutatavatele liidu karantiinsetele taimekahjustajatele kehtestatud erandeid rakendatakse viisil, millest ei tulene liidu territooriumile ega selle osadele mingit taimetervislikku riski, tuleks komisjonile delegeerida õigus võtta ELi toimimise lepingu artikli 290 kohaselt vastu õigusakte eeskirjade kohta, milles käsitletakse liikmesriikide ja komisjoni vahelist teabevahetust seoses asjaomaste taimekahjustajate liidu territooriumile sissetoomise ja seal vedamisega, vastavate hindamiste ja loa andmise ning nõuete täitmise kontrollimisega, nõuete rikkumise korral võetavate meetmetega ja sellest teavitamisega.

- (55) Tõhusa teavitussüsteemi tagamiseks tuleks komisjonile delegeerida õigus võtta ELi toimimise lepingu artikli 290 kohaselt vastu õigusakte eeskirjade kohta, milles käsitletakse teatamiskohustust konkreetsete liidu karantiinsete taimekahjustajate kahtlustatava esinemise korral, mida ei ole veel ametlikult kinnitatud.
- (56) Selleks et võtta arvesse teaduse ja tehnika arengut taimekahjustajate esinemisega seotud uuringute valdkonnas, tuleks komisjonile delegeerida õigus võtta ELi toimimise lepingu artikli 290 kohaselt vastu õigusakte eeskirjade kohta, millega muudetakse või täiendatakse mitmeaastaste uuringukavadega hõlmatavaid üksikasju.
- (57) Selleks et tagada simulatsiooniõppuste tõhus toimimine, tuleks komisjonile delegeerida õigus võtta ELi toimimise lepingu artikli 290 kohaselt vastu õigusakte eeskirjade kohta, millega määratakse kindlaks simulatsiooniõppuste sagedus, sisu, vorm ja muud tingimused.

- (58) Selleks et tagada kaitstavate piirkondade kehtestamine ja toimimine usaldusväärsel viisil, tuleks komisjonile delegeerida õigus võtta ELi toimimise lepingu artikli 290 kohaselt vastu õigusakte eeskirjade kohta, milles käsitletakse kaitstavaks piirkonnaks tunnistamisel tehtavaid uuringuid ja seda, kas kaitstavad piirkonnad vastavad asjaomastele nõuetele.
- (59) Tagamaks, et erandeid seoses taimede, taimsete saaduste ja muude objektide veoga piirialadele ja piirialadel kohaldatakse proportsionaalselt ja piiratult, tuleks komisjonile delegeerida õigus võtta ELi toimimise lepingu artikli 290 kohaselt vastu õigusakte eeskirjade kohta, milles käsitletakse kolmandate riikide ja liikmesriikide piirialade maksimaalset laiust, asjaomaste taimede, taimsete saadust ja muude objektide kolmanda riigi ja liikmesriigi piirialadel vedamise maksimaalset vahemaad ning loa andmise korda, mis on seotud taimede, taimsete saaduste ja muude objektide liikmesriigi piirialadele sissetoomise ja seal vedamisega.

- (60) Selleks et vältida taimetervislikke riske taimede, taimsete saaduste või muude objektide transiitveo ajal, tuleks komisjonile delegeerida õigus võtta ELi toimimise lepingu artikli 290 kohaselt vastu õigusakte eeskirjade kohta, millega kehtestatakse sellise deklaratsiooni sisu, milles käsitletakse taimede, taimsete saaduste või muude objektide toimetamist läbi liidu territooriumi kolmandasse riiki vedamise eesmärgil.
- (61) Tagamaks, et ettevõtjate registrisse kandmine on proportsionaalne taimetervislike riskide kontrollimise eesmärgiga, tuleks komisjonile delegeerida õigus võtta ELi toimimise lepingu artikli 290 kohaselt vastu õigusakte eeskirjade kohta, millega kehtestatakse registrisse kandmise kohustusest vabastatud ettevõtjate kategooriad ja neid käsitlevad tingimused.
- (62) Tagamaks, et rahvusvahelises taimekaitsekonventsioonis mitteosalevate kolmandate riikide fütosanitaarsertifikaadid oleksid usaldusväärsed, tuleks komisjonile delegeerida õigus võtta ELi toimimise lepingu artikli 290 kohaselt vastu õigusakte eeskirjade kohta, millega täiendatakse nimetatud kolmandate riikide fütosanitaarsertifikaatide heakskiitmise tingimusi.

- (63) Selleks et vähendada taimetervislikke riske, mis tulenevad taimede, taimsete saaduste või muude objektide veost liidu territooriumil, tuleks komisjonile delegeerida õigus võtta ELi toimimise lepingu artikli 290 kohaselt vastu õigusakte eeskirjade kohta, millega kehtestatakse taimepassi nõudest vabastatud konkreetsete taimede, taimsete saaduste või muude objektide väikeste koguste maksimummäär.
- (64) Tagamaks, et taimede, taimsete saaduste ja muude objektide kontrollimine taimepasside väljaandmiseks oleks usaldusväärne, tuleks komisjonile delegeerida õigus võtta ELi toimimise lepingu artikli 290 kohaselt vastu õigusakte eeskirjade kohta, milles käsitletakse visuaalset kontrolli, proovivõtte ja testimist ning sertifitseerimissüsteemide kasutamist.
- (65) Taimepasside usaldusväarsuse suurendamiseks tuleks komisjonile delegeerida õigus võtta ELi toimimise lepingu artikli 290 kohaselt vastu õigusakte eeskirjade kohta, milles sätestatakse kvalifikatsiooninõuded, mida peavad täitma ettevõtjad taimepasside väljaandmise loa saamiseks.

- (66) Taimetervislike riskide juhtimise kava kohaldamisala ja otstarbekuse suurendamiseks tuleks komisjonile delegeerida õigus võtta ELi toimimise lepingu artikli 290 kohaselt vastu õigusakte eeskirjade kohta, millega täiendatakse või muudetakse nimetatud kava üksikasju.
- (67) Selleks et võtta arvesse rahvusvaheliste standardite arengut, tuleks komisjonile delegeerida õigus võtta ELi toimimise lepingu artikli 290 kohaselt vastu õigusakte eeskirjade kohta, milles käsitletakse selliste eripäraste kaupadega (v.a puidust pakkematerjal) seotud kinnitamist, mille puhul on vaja spetsiaalset kinnitust käesoleva määruse eeskirjadele vastavuse kohta.
- (68) Ametlike kinnituste ja ekspordieelsete sertifikaatide otstarbekuse ja usaldusväärsuse tagamiseks tuleks komisjonile delegeerida õigus võtta ELi toimimise lepingu artikli 290 kohaselt vastu õigusakte eeskirjade kohta, milles sätestatakse ametlike kinnituste sisu, loa andmine ettevõtjatele nende kinnituste väljaandmiseks ja ettevõtjate järelvalve ning ekspordieelse sertifikaadi sisu.

- (69) Selleks et võtta arvesse tehnika ja teaduse arengut ning Euroopa Ülemkogu poolt vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 355 lõikele 6 tehtavat otsust, tuleks komisjonile delegeerida õigus võtta ELi toimimise lepingu artikli 290 kohaselt vastu õigusakte käesoleva määruse lisade muutmise eeskirjade kohta.
- (70) On eriti oluline, et komisjon korraldaks ettevalmistustöö käigus asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning nõuetekohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

- (71) Komisjonile tuleks anda rakendusvolitused, et tagada ühesugused tingimused käesoleva määruse rakendamisel seoses järgmisega: liidu karantiinsete taimekahjustajate nimekirja kehtestamine; prioriteetsete taimekahjustajate nimekirja kehtestamine; konkreetsete liidu karantiinsete taimekahjustajate vastaste meetmete kehtestamine; ajutiste meetmete vastuvõtmine seoses taimetervislike riskidega, mis tulenevad ajutistelt liidu karantiinseteks taimekahjustajateks loetavatest taimekahjustajatest; direktiivi 2000/29/EÜ artikli 2 lõike 1 punkti h esimese lõigu kohaste kaitstavate piirkondade tunnustamine ning vastavate kaitstavate piirkondade karantiinsete taimekahjustajate nimekirja kehtestamine; kaitstavate piirkondade muutmine või tühistamine; kaitstavate piirkondade nimekirja muutmine; kvaliteeti vähendavate liidu taimekahjustajate ja asjaomaste istutamiseks ettenähtud taimede loetlemine; selliste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide loetlemine, mille liidu territooriumile sissetoomine ja seal vedamine keelatakse, samuti asjaomaste kolmandate riikide loetlemine; taimede, taimsete saaduste ja muude objektide ning nende liidu territooriumile sissetoomise ja seal vedamise nõuete loetlemine; kolmandate riikide selliste nõuete kehtestamine, mis on samaväärsed taimede, taimsete saaduste ja muude objektide liidu territooriumil vedamise nõuetega; konkreetsete taimede, taimsete saaduste ja muude objektide liikmesriikide piirialadele sissetoomisega seotud eritingimuste või -meetmete kehtestamine; ajutiste meetmete vastuvõtmine seoses kolmandatest riikidest pärinevate istutamiseks ettenähtud taimede liidu territooriumile sissetoomise ja seal vedamisega; selliste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide loetlemine, mille konkreetsetesse kaitstavatesse piirkondadesse sissetoomine ja seal vedamine keelatakse; taimede, taimsete saaduste ja muude objektide sissetoomist konkreetsetesse kaitstavatesse piirkondadesse ja seal vedamist käsitlevate nõuete loetlemine; selliste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide ning vastavate kolmandate päritolu- või lähteriikide loetlemine, mille puhul tuleb liidu territooriumile sissetoomise korral nõuda fütosanitaarsertifikaati; selliste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide ning vastavate kolmandate päritolu- või lähteriikide loetlemine, mille puhul tuleb teatavatesse kaitstavatesse piirkondadesse sissetoomise korral nendest kolmandatest riikidest nõuda fütosanitaarsertifikaati; selliste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide loetlemine, mille liidu territooriumil vedamise korral nõutakse taimepassi; selliste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide loetlemine, mille sissetoomise korral teatavatesse kaitstavatesse

piirkondadesse tuleb nõuda taimepassi, ning taimepassi vormi kehtestamine.
Kõnealuseid volitusi tuleks kasutada vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu
määrusele (EL) nr 182/2011¹.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

- (72) Nõuandemenetlust tuleks kasutada järgmistel juhtudel: liidu karantiinsete taimekahjustajate esialgse nimekirja vastuvõtmiseks, arvestades et see esialgne nimekiri peaks ilma ühegi muudatuseta sisaldama üksnes direktiivi 2000/29/EÜ I lisa A osas ning II lisa A osa I jaos loetletud taimekahjustajaid; taimekahjustaja teadusliku nime muutmiseks, kui selline muudatus on põhjendatav teaduse arenguga; kaitstavate piirkondade ja vastavate kaitstavate piirkondade karantiinsete taimekahjustajate esialgse nimekirja vastuvõtmiseks, arvestades et see esialgne nimekiri peaks ilma ühegi muudatuseta sisaldama üksnes direktiivi 2000/29/EÜ artikli 2 lõike 1 punkti h esimese lõigu kohaselt tunnustatud kaitstavaid piirkondi ja kaitstava piirkonna karantiinseid taimekahjustajaid, mis on loetletud direktiivi 2000/29/EÜ I lisa B osas ja II lisa B osas; kaitstavate piirkondade muutmiseks ja tühistamiseks; kvaliteeti kahjustavate liidu taimekahjustajate esialgse nimekirja vastuvõtmiseks, arvestades et see esialgne nimekiri peaks ilma ühegi muudatuseta sisaldama üksnes teatavates seemnete ja paljundusmaterjali tootmist ja turustamist käsitlevates direktiivides loetletud taimekahjustajaid;

selliste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide esialgse nimekirja vastuvõtmiseks, mille liidu territooriumile sissetoomine ja seal vedamine keelatakse, arvestades et see esialgne nimekiri peaks ilma ühegi muudatuseta sisaldama taimi, taimseid saadusi ja muid objekte ning asjaomaseid keelde ja kolmandaid riike, mis on sätestatud direktiivi 2000/29/EÜ III lisa A osas, samuti kombineeritud nomenklatuuri kood (CN-kood); selliste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide esialgse nimekirja vastuvõtmiseks, mille liidu territooriumile sissetoomine ja seal vedamine keelatakse, arvestades et see esialgne nimekiri peaks ilma ühegi muudatuseta sisaldama üksnes taimi, taimseid saadusi ja muid objekte ning asjaomaseid nõudeid ja kolmandaid riike, mis on sätestatud direktiivi 2000/29/EÜ IV lisa A osas, samuti kombineeritud nomenklatuuri kood (CN-kood); selliste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide esialgse nimekirja vastuvõtmiseks, mille teatavatesse kaitstavatesse piirkondadesse sissetoomise ja seal vedamise suhtes kohaldatakse erinõudeid, arvestades et see esialgne nimekiri peaks ilma ühegi muudatuseta sisaldama üksnes taimi, taimseid saadusi ja muid objekte ning asjaomaseid keelde ja kolmandaid riike, mis on sätestatud direktiivi 2000/29/EÜ III lisa B osas, samuti kombineeritud nomenklatuuri kood (CN-kood);

selliste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide esialgse nimekirja vastuvõtmiseks, mille teatavatesse kaitstavatesse piirkondadesse sissetoomise ja seal vedamise suhtes kohaldatakse erinõudeid, arvestades et see esialgne nimekiri peaks ilma ühegi muudatuseta sisaldama üksnes taimi, taimseid saadusi ja muid objekte ning nõudeid, mis on sätestatud direktiivi 2000/29/EÜ IV lisa B osas, samuti kombineeritud nomenklatuuri koode (CN-kood); selliste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide ning vastavate kolmandate päritolu- või lähteriikide esialgse nimekirja vastuvõtmiseks, mille puhul nõutakse liidu territooriumile sissetoomise korral fütosanitaarsertifikaati, arvestades et see esialgne nimekiri peaks ilma ühegi muudatuseta sisaldama üksnes taimi, taimseid saadusi ja muid objekte, mis on loetletud direktiivi 2000/29/EÜ V lisa B osa punktis I; selliste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide ning vastavate kolmandate päritolu- või lähteriikide esialgse nimekirja vastuvõtmiseks, mille puhul nõutakse teatavatesse kaitstavatesse piirkondadesse sissetoomise korral fütosanitaarsertifikaati, arvestades et see esialgne nimekiri peaks ilma ühegi muudatuseta sisaldama üksnes taimi, taimseid saadusi ja muid objekte, mis on loetletud direktiivi 2000/29/EÜ V lisa B osa punktis II;

selliste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide esialgse nimekirja vastuvõtmiseks, mille liidu territooriumil vedamise korral nõutakse taimepassi, arvestades et see esialgne nimekiri peaks ilma ühegi muudatuseta sisaldama üksnes taimi, taimseid saadusi ja muid objekte, mis on loetletud direktiivi 2000/29/EÜ V lisa A osa punktis I, ning selliste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide esialgse nimekirja vastuvõtmiseks, mille teatavatesse kaitstavatesse piirkondadesse sissetoomise korral nõutakse taimepassi, arvestades et see esialgne nimekiri peaks ilma ühegi muudatuseta sisaldama üksnes taimi, taimseid saadusi ja muid objekte, mis on loetletud direktiivi 2000/29/EÜ V lisa A osa punktis II.

- (73) Nõukogu direktiivis 74/647/EMÜ¹ ning nõukogu direktiivis 69/466/EMÜ² on sätestatud nimetatud taimekahjustajate tõrje meetmed. Pärast nimetatud direktiivide jõustumist on asjaomased taimekahjustajad kogu liidu territooriumil laialdaselt levinud ning seetõttu ei ole nende ohjeldamine enam võimalik. Kõnealused direktiivid tuleks seepärast kehtetuks tunnistada.

¹ Nõukogu 9. detsembri 1974. aasta direktiivis 74/647/EMÜ nelgimähkuri tõrje kohta (EÜT L 352, 28.12.1974, lk 41).

² Nõukogu 8. detsembri 1969. aasta direktiivis 69/466/EMÜ San José kilptäi tõrje kohta (EÜT L 323, 24.12.1969, lk 5).

- (74) Kehtetuks tuleks tunnistada nõukogu direktiiv 69/464/EMÜ¹, nõukogu direktiiv 93/85/EMÜ², nõukogu direktiiv 98/57/EÜ³ ning nõukogu direktiiv 2007/33/EÜ⁴, kuna kooskõlas käesoleva määrusega peaks vastu võetama asjaomaste taimekahjustajate vastased uued meetmed. Võttes arvesse nende uute meetmete vastuvõtmiseks vajalikku aega ja vahendeid, tuleks kõnealused õigusaktid tunnistada kehtetuks *1. jaanuariks* 2021. aastaks. [ME 15]

¹ Nõukogu 8. detsembri 1969. aasta direktiiv 69/464/EMÜ kartulivähi leviku tõkestamise kohta (EÜT L 323, 24.12.1969, lk 1–2).

² Nõukogu 4. oktoobri 1993. aasta direktiiv 93/85/EMÜ kartuli ringmädaniku kontrolli kohta (EÜT L 259, 18.10.1993, lk 1–25).

³ Nõukogu 20. juuli 1998. aasta direktiiv 98/57/EÜ haigusetekiataja *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi et al. kontrolli kohta (EÜT L 235, 21.8.1998, lk 1–39).

⁴ Nõukogu 11. juuni 2007. aasta direktiiv 2007/33/EÜ, mis käsitleb kartuli-kiduussi tõrjet ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 69/465/EMÜ (ELT L 156, 16.6.2007, lk 12–22).

- (75) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 652/2014¹ [~~palume väljaannete talitusel sisestada selle määruse number ja pealkiri, milles sätestatakse toiduahela, loomade tervise ja heaolu ning taimetervise ja paljundusmaterjaliga seotud kulude haldamine, ning joonealuses märkuses viide Euroopa Liidu Teatajale~~] on sätestatud, et toetused taimekahjustajate vastastele meetmetele hõlmavad teatavaid direktiivi 2000/29/EÜ lisades loetletud taimekahjustajaid ning teatavaid taimekahjustajaid, mida nimetatud lisades ei ole loetletud, kuid mille suhtes kohaldatakse liidu ajutisi meetmeid, mis on vastu võetud seoses nende taimekahjustajatega. Käesolevas määruses kehtestatakse prioriteetse taimekahjustaja kategooria. ***On oluline, et*** teatavad liikmesriikide võetavad ***elkõige*** prioriteetsete taimekahjustajate vastased meetmed peaksid olema ~~abikõlblikud~~ ***oleksid abikõlblikud*** liidu toetuste jaoks, sh ettevõtjatele makstavad hüvitised selliste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide väärtuses, mis on hävitatud käesolevas määruses sätestatud hävitamismeetmete võtmise käigus, ***sama kehtib ka tõhustatud bioohutusmeetmete rakendamise kohta, mis on olulised prioriteetsete taimekahjustajate ennetamise, avastamise ja kontrollimise jaoks põllumajandusliku majapidamise tasandil.***

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2013, millega nähakse ette sätted toiduahela, loomade tervise ja heaolu ning taimetervise ja taimse paljundusmaterjaliga seotud kulude haldamise kohta ning muudetakse nõukogu direktiive 98/56/EÜ, 2000/29/EÜ ja 2008/90/EÜ, määruseid (EÜ) nr 178/2002, (EÜ) nr 882/2004 ja (EÜ) nr 396/2005, direktiivi 2009/128/EÜ ja määrust (EÜ) nr 1107/2009 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsused 66/399/EMÜ, 76/894/EMÜ ja 2009/470/EÜ (ELT L 189, 27.6.2014, lk 1).

Liikmesriikide poolt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr .../2014...¹

[Väljaannete talitus, palun lisada selle määruse number, milles sätestatakse looduslikku tasakaalu ohustavate võõrliikide sissetoomise ja levimise ennetamine ja ohjamine ning joonealuses märkuses viide Euroopa Liidu Teatajale] **artikli 15 kohaselt võetud meetmed võimalike kahjulike võõrliikide varajaseks hävitamiseks invasiooni varajases etapis peaksid olema samuti liidu toetuste jaoks abikõlblikud. See peaks hõlmama ka ettevõtjatele makstavaid hüvitisi selliste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide väärtuses, mis on hävitatud määruse (EL) nr .../2014 ...**
[Väljaannete talitus, palun lisada selle määruse number ja pealkiri, milles sätestatakse looduslikku tasakaalu ohustavate võõrliikide sissetoomise ja levimise ennetamine ja ohjamine] **artikli 15 kohaselt.** Seetõttu tuleks määrust (EL) nr 652/2014 vastavalt muuta. [ME 16]

- (75a) ***Ühine põllumajanduspoliitika sisaldab sätteid, mis seovad põllumajandustootjatele pakutava liidu rahastamise/toetuse nende vastavusega konkreetsetele keskkonna, rahvatervise, looma- ja taimetervise ning loomade heaolu valdkonna standarditele.***
[ME 17]

¹ ***Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) nr .../2014 invasiivsete võõrliikide sissetoomise ja levimise ennetamise ja ohjamise kohta (ELT L ...).***

- (76) Kuna käesoleva määruse eesmärki, milleks on tagada ühtlustatud lähenemisviis taimekahjustajate vastastele kaitsemeetmele, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning eesmärgi mõju, keerukuse ning piiriülese ja rahvusvahelise olemuse tõttu on seda parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (77) Käesoleva määrusega ei tekitata väikestele ega keskmise suurusega ettevõtjatele ebaproportsionaalset halduskoormust ega majanduslikku mõju. Lähtuvalt sidusrühmadega konsulteerimisest on käesolevas määruses võetud võimaluse korral arvesse väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate erilist olukorda. Pidades silmas avaliku poliitika eesmärki (eesmärke) kaitsta taimetervist, ei ole kaalutud võimalust kehtestada üldine vabastus mikroettevõtjatele, kes moodustavad ettevõtjate enamiku.

- (78) Käesolevas määruses võetakse arvesse rahvusvahelist taimekaitsekonventsiooni, sanitaar- ja fütosanitaarmedetmete rakendamise lepingut ning nendega seoses koostatud suuniseid.
- (78a) ***Vastavalt aruka reguleerimise põhimõttele kooskõlastatakse käesolev määrus määrusega (EL) nr .../2014 [Väljaannete talitus, palun lisada selle määruse number, milles sätestatakse looduslikku tasakaalu ohustavate võõrliikide sissetoomise ja levimise ennetamine ja ohjamine], et tagada taimetervist käsitlevate õigusaktide täielik ja terviklik kohaldamine. [ME 18]***
- (79) Käesolevas määruses võetakse arvesse põhiõigusi ja peetakse silmas eelkõige Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatavaid põhimõtteid, eriti era- ja pereelu austamist, õigust omandile, isikuandmete kaitset, ettevõtlusvabadust ning kunsti ja teaduse vabadust. Liikmesriigid peaksid käesolevat määrust kohaldama kooskõlas nimetatud õiguste ja põhimõtetega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I peatükk

Reguleerimisese, reguleerimisala ja mõisted

Artikkel 1

Reguleerimisese ja reguleerimisala

1. Käesolevas määruses sätestatakse eeskirjad ***liikmesriigi asutuste läbiviidavate fütosanitaarkontrollide ja muude ametlike meetmete kohta***, mille abil määrata kindlaks ***eesmärk on tuvastada*** mis tahes liiki, tüvesse või biotüüpi kuuluvatest taimi või taimseid saadusi kahjustavatest haigusetekitajatest, loomadest või ~~parasiit~~taimedest ***taimedest*** (edaspidi „taimekahjustajad”), ***sealhulgas taimi kahjustavatest invasiivsetest taimede võõrliikidest*** tulenevad taimetervislikud riskid ning meetmed nende riskide vastuvõetavale tasemele vähendamiseks, ***samuti fütosanitaarmeetmed, mis on vajalikud taimekahjustajate teistest liikmesriikidest või kolmandatest riikidest sisenemise tõkestamiseks.*** [ME 19]

2. Käesoleva määruse kohaldamisel loetakse viiteid kolmandatele riikidele viideteks I lisas loetletud kolmandatele riikidele ja territooriumidele.

Käesoleva määruse kohaldamisel loetakse viiteid liidu territooriumile viideteks liidu territooriumile ilma I lisas loetletud territooriumideta.

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 98 vastu delegeeritud õigusakte I lisa muutmiseks; sellega tagatakse, et käesoleva määruse reguleerimisala piirdub liidu territooriumi Euroopa-osaga. Nimetatud muudatus on üks järgmistest:

- a) aluslepingu artikli 355 lõikes 1 osutatud ühe või mitme territooriumi lisamine I lisasse;
- b) aluslepingu artikli 355 lõikes 2 osutatud ühe või mitme territooriumi väljajätmine I lisast.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (1) „taimed” – elusad taimed ja järgmised elusad taimeosad:
 - a) seemned botaanilises tähenduses, v.a need, mis ei ole ette nähtud külvamiseks;
 - b) viljad botaanilises tähenduses;
 - c) köögiviljad;
 - d) mugulad, varremugulad, sibulad, risoomid, juured, pookealused, stoolonid;
 - e) võsud, varred, võsundid;
 - f) lõikelilled;
 - g) oksad lehtede või okastega;
 - h) langetatud puud lehtede või okastega;
 - i) lehed, lehestik;
 - j) taimede koekultuurid, sh rakukultuurid, iduplasma, meristeemid, kimäärsed kloonid, mikropaljundatud paljundusmaterjal;
 - k) elus õietolm;
 - l) silmad, pungad, pistikud, pookoksad, pookematerjal;

- (2) „taimsed saadused” – töötlemata või lihttöötluste läbinud taimse päritoluga saadused, kui neid ei käsitata taimedena.

Kui ei ole sätestatud teisiti, käsitatakse puitu taimse saadusena üksnes juhul, kui seda ei ole töödeldud taimetervislike riskide kõrvaldamise eesmärgil ning kui see vastab ühele või mitmele järgmistest tingimustest:

- a) see on koorega või kooreta puit, millel on tervenisti või osaliselt säilinud looduslik kumer pind;
- b) see on saetud, raiutud või lõhestatud puit, millel ei ole säilinud looduslik kumer pind;
- c) see esineb laastude, tükikeste, saepuru, hõövlilaastude või puidujäätmetena ning seda ei ole töödeldud, kasutades liimi, kuumust või rõhku või nende kombinatsiooni, et toota graanuleid, briketti, vineeri või puitlaastplaate;
- d) seda kasutatakse või see on mõeldud kasutamiseks pakkematerjalina või pakkimispuiduna, kusjuures ei ole oluline, kas seda tegelikult kaupade transportimiseks kasutatakse;

(3) „istutamiseks ettenähtud taimed”:

- taimed, ~~millest on võimalik saada terve taim~~ ***mis on juba istutatud*** ja mis on selleks ette nähtud ning ~~mis on mõeldud istutamiseks, ümberistutamiseks~~ ***jääma oma kohale või mis istutatakse pärast sissetoomist ümber, või oma kohale jäämiseks***
- ***taimed, mis sissetoomise ajal ei ole istutatud, kuid mida kavatsetakse pärast sissetoomist istutada; [ME 20]***

(4) „muu objekt” – mis tahes materjal või objekt, v.a taim või taimne saadus, mis võib endas kanda taimekahjustajaid või neid levitada, sealhulgas muld ja kasvusubstraat;

(5) „pädev asutus” – määruse (EL) nr .../... artikli 2 lõikes 5 määratletud pädev asutus [*palume väljaannete talitusel lisada ametliku kontrolli määruse number*];

(6) „partii” – ühe kauba ühikud, millel on taimetervise seisukohalt ühesugune koostis ja päritolu ning mis moodustab osa saadetest;

(7) „ettevõtja” – avalik-õiguslik või eraõiguslik isik, kes on kutsealaselt seotud ühe või mitme järgmise taimi, taimseid saadusi ja muid objekte hõlmava tegevusega:

a) külvamine või istutamine;

b) kasvatamine;

c) tootmine;

d) liidu territooriumile sissetoomine, seal vedamine ja sealt väljaviimine;

e) turul kättesaadavaks tegemine;

ea) sordiaretus; [ME 21]

eb) paljundamine; [ME 22]

ec) hooldamine; [ME 23]

ed) teenuste osutamine; [ME 24]

ee) säilitamine, sh ladustamine; [ME 25]

- (8) „lõppkasutaja” – isik, kes omandab taimi või taimseid saadusi enda tarbeks väljaspool oma kaubandus-, äri- või kutsetegevust;
- (9) „testimine” – ametlik kontrollimine, v.a visuaalne kontroll, mille eesmärk on teha kindlaks taimekahjustajate esinemine või need identifitseerida;
- (10) „töötlus” – toiming taimekahjustajate hävitamiseks, inaktiveerimiseks või kõrvaldamiseks või nende sigimatuks või elujõuetuks muutmiseks.
- (10a) „ettevõtja” – määruse (EL) nr .../2014 [Väljaannete talitus: palun lisada ametliku kontrolli määruse number] artikli 2 punktis 26 määratletud ettevõtja; [ME 26]**
- (10b) „fütosanitaarkontroll” – ametlik kontroll, mida teostatakse järgmise suhtes:**
- a) taimed või kaubad;**
 - b) artikli 1 lõikes 1 osutatud eeskirjadega hõlmatud meetmed ning kõnealustel eesmärkidel kasutatavad seadmed ja transpordivahendid;**
 - c) asukohad või piirkonnad, kus selliseid meetmeid võetakse; [ME 27]**

- (10c) *„fütosanitaarmeede” – kõik meetmed, mille eesmärk on riskide kõrvaldamine või taimekahjustajate muudest liikmesriikidest või kolmandatest riikidest liidu territooriumile sisenemise vältimine; [ME 28]*
- (10d) *„karantiiniüksused” – pädevate asutuste määratud piirkonnad, kus kolmandatest riikidest pärit taimi ladustatakse piisava ajavahemiku jooksul, kuni leitakse, et taimekahjustajate kolmandatest riikidest sissetoomise risk on kõrvaldatud. [ME 29]*

II peatükk
Karantiinsed taimekahjustajad

1. JAGU
KARANTIINSED TAIMEKAHJUSTAJAD

Artikkel 3
Karantiinse taimekahjustaja määratlus

Taimekahjustajale osutatakse määratletud territooriumiga seoses kui karantiinsele taimekahjustajale, kui see vastab kõigile järgmistele tingimustele:

- a) see on identifitseeritud II lisa 1. jao punkti 1 tähenduses;
- b) seda ei esine asjaomasel territooriumil II lisa 1. jao punkti 2 alapunkti a tähenduses või kui seda esineb, siis on see asjaomasel territooriumil levinud piiratud ulatuses II lisa 1. jao punkti 2 alapunktide b ja c tähenduses;
- c) see on võimeline asjaomasele territooriumile sisenema, sellel territooriumil pärast sisenemist lähitulevikus paikseks muutuma (edaspidi „kohanduma”) ning levima või kui seda seal juba esineb, siis asjaomase territooriumi nendes osades, kus see on levinud piiratud ulatuses, vastavalt II lisa 1. jao punktile 3;

- d) selle sisenemisel, kohandumisel ja levikul oleks II lisa 1. jao punkti 4 tähenduses vastuvõetamatu majanduslik, sotsiaalne või keskkonnamõju asjaomasele territooriumile või selle esinemise korral territooriumi nendele osadele, kus seda esineb piiratud ulatuses, ning
- e) on olemas teostatavad ja tõhusad meetmed, et tõkestada sellise taimekahjustaja asjaomasele territooriumile sisenemist, seal kohandumist või levikut ning vähendada sellest tulenevaid taimetervislikke riske ja mõjusid.

2. JAGU

LIIDU KARANTIINSED TAIMEKAHJUSTAJAD

Artikkel 4

Liidu karantiinse taimekahjustaja määratlus

Karantiinsele taimekahjustajale osutatakse kui liidu karantiinsele taimekahjustajale, kui määratletud territooriumiks, millele on osutatud artikli 3 sissejuhatavas lauses, on liidu territoorium ja kui taimekahjustaja on kantud artikli 5 lõikes 2 osutatud nimekirja.

Artikkel 5

Liidu karantiinsete taimekahjustajate sissetoomise ja vedamise keeld

1. Liidu karantiinseid taimekahjustajaid ei tohi liidu territooriumile sisse tuua ega seal vedada.

Tahtlikult ei tohi teha midagi, mis aitab kaasa liidu karantiinse taimekahjustaja liidu territooriumile sissetoomisele ning seal kohandumisele ja levimisele.

2. ~~Komisjon kehtestab rakendusaktiga~~ Nimekiri taimekahjustajatest, mis vastavad seoses liidu territooriumiga artikli 3 punktides b, c ja d osutatud tingimustele, ***esitatakse I a lisas ning sellele osutatakse kui*** ~~(edaspidi „liidu karantiinsete taimekahjustajate nimekiri”)~~ ***nimekirjale***. [ME 30]

~~Nimetatud nimekiri sisaldab direktiivi 2000/29/EÜ I lisa A osas ning II lisa A osa I jaos loetletud taimekahjustajaid.~~ [ME 31]

Liidu territooriumi mis tahes osas esinevad taimekahjustajad, mis on pärismaised kas looduslikult või seetõttu, et need on sisse toodud väljastpoolt liidu territooriumi, kantakse kõnealusesse nimekirja taimekahjustajatena, mida liidu territooriumil teadaolevalt esineb.

Taimekahjustajad, mis ei ole liidu territooriumi üheski osas pärismaised, kantakse kõnealusesse nimekirja taimekahjustajatena, mida liidu territooriumil teadaolevalt ei esine.

~~Nimetatud rakendusakt võetakse vastu artikli 99 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega. [ME 32]~~

3. ~~Komisjon muudab~~ ***Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 98 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad*** lõikes 2 osutatud ~~rakendusakti~~ ***nimekirja muutmist***, kui hindamisest selgub, et mõni selles ~~aktis~~ ***nimekirjas*** loetlemata taimekahjustaja vastab liidu territooriumiga seoses artikli 3 punktides b, c ja d osutatud tingimustele, või kui mõni nimetatud ~~rakendusaktis~~ loetletud taimekahjustaja ei vasta enam ühele või mitmele nendest tingimustest. Esimesel juhul lisab komisjon asjaomase taimekahjustaja lõikes 2 osutatud nimekirja, teisel juhul jätab komisjon asjaomase taimekahjustaja sellest nimekirjast välja. [ME 33]

Komisjon teeb nimetatud hindamise tulemused kättesaadavaks liikmesriikidele.

~~Rakendusaktid, millega muudetakse~~ ***Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 98 vastu delegeeritud õigusakte, milles käsitletakse*** lõikes 2 osutatud ~~rakendusakti, võetakse vastu artikli 99 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega. Sama menetlust kohaldatakse lõikes 2 osutatud rakendusakti kehtetuks tunnistamisel või asendamisel~~ ***nimekirja kehtetuks tunnistamist või asendamist.*** [ME 34]

4. ~~Komisjon muudab~~ ***Komisjonile antaks õigus võtta kooskõlas artikliga 98 vastu delegeeritud õigusakte, milles käsitletakse lõikes 2 osutatud rakendusakti, muutes taimekahjustaja teaduslikku nimekirja kuuluvate taimekahjustajate teadusliku nime muutmist***, kui selline muudatus on põhjendatud teaduse arenguga. [ME 35]

~~Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu artikli 99 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.~~ [ME 36]

Artikkel 6

Prioriteetsed taimekahjustajad

1. Liidu karantiinne taimekahjustaja on prioriteetne taimekahjustaja, kui see vastab kõigile järgmistele tingimustele:
- a) see vastab liidu territooriumiga seoses II lisa 1. jao punkti 2 alapunktides a või b sätestatud tingimustele;
 - b) selle võimalik majanduslik, sotsiaalne ja keskkonnamõju liidu territooriumile on väga tugev, nagu on sätestatud II lisa 2. jaos;
 - c) see on kantud lõike 2 kohasesse nimekirja.

2. ~~Komisjon kehtestab~~ **Komisjonile antaks õigus võtta kooskõlas artikliga 98 vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse I b lisas kehtestatud** nimekirja prioriteetsetest taimekahjustajatest (edaspidi „prioriteetsete taimekahjustajate nimekiri”) ja ~~muudab seda nimekiri rakendusaktiga.~~ [ME 37]

Kui hindamisest selgub, et liidu karantiinne taimekahjustaja vastab lõikes 1 osutatud tingimustele või taimekahjustaja ei vasta enam ühele või mitmele nendest tingimustest, ~~muudab komisjon~~ **antakse komisjonile õigus võtta kooskõlas artikliga 98 vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse** esimeses lõigus osutatud ~~rakendusakti nimekirja~~, lisades asjaomase taimekahjustaja nimetatud nimekirja või jättes selle sealt välja. [ME 38]

Komisjon teeb nimetatud hindamise tulemused **viivitamata** kättesaadavaks liikmesriikidele. [ME 39]

~~Prioriteetsete taimekahjustajate arv ei tohi ületada 10 % nende liidu karantiinsete taimekahjustajate arvust, mis on loetletud vastavalt artikli 5 lõigetele 2 ja 3. Kui prioriteetsete taimekahjustajate arv ületab 10 % nende liidu karantiinsete taimekahjustajate arvust, mis on loetletud vastavalt artikli 5 lõigetele 2 ja 3, muudab komisjon esimeses lõigus osutatud rakendusakti, kohandades vastavalt selles nimekirjas olevate taimekahjustajate arvu, lähtudes nende võimalikust majanduslikust, sotsiaalsest ja keskkonnamõjust, mida käsitletakse II lisa 2. jaos. [ME 40]~~

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu artikli 99 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega. [ME 41]

Nõuetekohaselt põhjendatud *Suure taimetervisliku riski korral* tungiva kiireloomulisuse juhtudel, mis on seotud suure taimetervisliku riskiga, võtab komisjon *kohaldatakse artiklis 98 a sätestatud menetlust käesoleva* artikli 99 lõikes 4 osutatud menetlusega *kohaselt* vastu viivitamata kohaldatavad rakendusaktid, millega kantakse liidu karantiinsed taimekahjustajad prioriteetsete taimekahjustajate nimekirja *võetud delegeeritud õigusaktide suhtes*. [ME 42]

Artikkel 7

II lisa 1. ja 2. jao muutmine

1. Pidades silmas tehnika ja teaduse *ning rahvusvaheliste standardite* arengut, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 98 vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse II lisa 1. jagu, kus käsitletakse kriteeriume, mille alusel identifitseerida karantiinseteks taimekahjustajateks loetavaid taimekahjustajaid, tehes kindlaks nende identsuse, esinemise, võime siseneda, kohanduda ja levida ning nende võimaliku majandusliku, sotsiaalse ja keskkonnamõju. [ME 43]
2. Pidades silmas tehnika ja teaduse arengut, on komisjonil artikli 98 kohaselt õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse II lisa 2. jagu, kus käsitletakse kriteeriume, mille alusel identifitseerida prioriteetseteks taimekahjustajateks loetavaid liidu karantiinseid taimekahjustajaid, tehes kindlaks nende võimaliku majandusliku, sotsiaalse ja keskkonnamõju.

Artikkel 8

Teaduslikel eesmärkidel, katsetes, sordivalikul, sordiaretuses ja näitustel kasutatavad liidu karantiinsed taimekahjustajad

1. Erandina artikli 5 lõikest 1 võivad liikmesriigid taotluse alusel anda loa selliste liidu karantiinsete taimekahjustajate sissetoomiseks oma territooriumile ja seal vedamiseks, mida kasutatakse teaduslikel eesmärkidel, katsetes, sordivalikul, sordiaretuses või näitustel, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:
 - a) asjaomase taimekahjustaja sissetoomine, vedamine ega kasutamine ei põhjusta asjakohaste piirangute kehtestamise korral taimekahjustaja kohandumist või levikut liidu territooriumil;
 - b) hoiuruumid, kus asjaomast taimekahjustajat hoitakse, ja artikli 56 kohased karantiiniruumid, kus taimekahjustajat kasutatakse, on nõuetekohased;
 - c) töötajatel, kes taimekahjustajaga seotud tegevust läbi viivad, on asjakohane teaduslik ja tehniline kvalifikatsioon.

2. Pädev asutus hindab asjaomase taimekahjustaja lõike 1 punktis a osutatud kohandumise ja leviku riski, võttes arvesse taimekahjustaja identsust, bioloogiat ja levimise viise ning kavandatud tegevust, vastasmõju keskkonnaga ja muid asjakohaseid tegureid, mis on seotud taimekahjustajast tuleneva riskiga.

Pädev asutus hindab taimekahjustaja hoidmiseks kasutatavaid hoiuruume, millele on osutatud lõike 1 punktis b, ning taimekahjustajaga seotud tegevust läbi viivate töötajate teaduslikku ja tehnilist kvalifikatsiooni, millele on osutatud lõike 1 punktis c.

Kui lõikes 1 sätestatud tingimused on täidetud, annab pädev asutus nimetatud hindamiste alusel loa taimekahjustaja sissetoomiseks liidu territooriumile või seal vedamiseks.

3. Antav luba peab sisaldama kõiki järgmisi tingimusi:

- a) taimekahjustajat tuleb hoida pädevate asutuste poolt nõuetekohaseks tunnistatud ja loas nimetatud hoiuruumides;
- b) taimekahjustajaga seotud tegevust peab läbi viima pädeva asutuse poolt vastavalt artiklile 56 määratud ning loas osutatud karantiiniruumides;
- c) taimekahjustajaga seotud tegevust peavad läbi viima töötajad, kelle teadusliku ja tehnilise kvalifikatsiooni on pädev asutus nõuetekohaseks tunnistanud ning see on loas ära märgitud;
- d) taimekahjustaja liidu territooriumile sissetoomise ja seal vedamise korral peab sellega olema kaasas luba.

4. Luba piirdub asjaomase tegevuse jaoks vajaliku kogusega, mis ei tohi olla suurem määratud karantiiniruumide mahutavusest.

Loas on vajalikud piirangud, millega vähendatakse piisavalt asjaomase liidu karantiinse taimekahjustaja kohandumise ja leviku riski.

5. Pädev asutus kontrollib lõikes 3 osutatud tingimuste ja lõikes 4 osutatud piirangute täitmist ning võtab vajalikud meetmed juhul, kui nimetatud tingimusi ega piiranguid ei järgita. Nimetatud meetmeks on vajaduse korral lõikes 1 osutatud loa tühistamine.

6. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 98 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse üksikasjalikud eeskirjad järgmise kohta:
- a) liikmesriikide ja komisjoni vaheline teabevahetus seoses asjaomaste taimekahjustajate liidu territooriumile sissetoomise ja seal vedamisega;
 - b) lõikes 2 osutatud hindamised ja loa andmine ning
 - c) nõuete täitmise kontrollimine, meetmete võtmine nõuete rikkumise korral ja sellest teatamine vastavalt lõikele 5.

Artikkel 9

Liidu karantiinsetest taimekahjustajatest teatamine pädevatele asutustele

1. Isik, kes saab teada liidu karantiinse taimekahjustaja esinemisest või kellel on alust kahtlustada, et seda esineb, teatab sellest pädevale asutusele **viivitamata ja kinnitab teadet pädevale asutusele** kirjalikult kümne kalendripäeva jooksul. [ME 44]
2. Pädeva asutuse nõudmisel esitab lõikes 1 osutatud isik pädevale asutusele enda valduses oleva teabe taimekahjustaja esinemise kohta.

Artikkel 10

Meetmed liidu karantiinsete taimekahjustaja esinemise kahtluse korral

Kui pädev asutus kahtlustab liidu karantiinse taimekahjustaja esinemist asjaomase liikmesriigi territooriumi osas, kus seda taimekahjustajat teadaolevalt varem ei ole esinenud, võtab ta viivitamatult kõik vajalikud meetmed, et ametlikult kinnitada, kas seda taimekahjustajat esineb või mitte.

Artikkel 11

Komisjoni ja teiste liikmesriikide teavitamine liidu karantiinsetest taimekahjustajatest

1. Liikmesriigid teavitavad komisjoni ja teisi liikmesriike artiklis 97 osutatud elektroonilise teavitussüsteemi kaudu, kui täidetud on üks järgmistest tingimustest:
 - a) liikmesriigi pädev asutus on saanud määruse (EL) nr .../.... [*palume väljaannete talitusel lisada ametliku kontrolli määruse number*] artiklis 36 osutatud ametliku labori diagnoosi, mis kinnitab (edaspidi „kinnitab ametlikult”), et selle liikmesriigi territooriumil esineb liidu karantiinne taimekahjustaja, mida selles liikmesriigis teadaolevalt ei esine;
 - b) liikmesriigi pädev asutus on ametlikult kinnitanud karantiinse taimekahjustaja esinemist oma riigi territooriumil, kui selle taimekahjustaja esinemine on avastatud selle liikmesriigi territooriumi osas, kus seda varem ei ole esinenud;
 - c) liikmesriigi pädev asutus on ametlikult kinnitanud, et tema riigi territooriumil esineb liidu karantiinne taimekahjustaja taimede, taimsete saaduste või muude objektide saadetises, mis on toodud sisse liidu territooriumile, on ette nähtud sinna sissetoomiseks või seal vedamiseks.

2. Lõikes 1 osutatud teavitamine toimub kolme tööpäeva jooksul alates kuupäevast, mil pädev asutus kinnitab ametlikult asjaomase liidu karantiinse taimekahjustaja esinemise.
3. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 98 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse, et lõikes 1 osutatud teatamiskohustus kehtib ka liidu karantiinse taimekahjustaja kahtlustatava esinemise korral, mida ei ole veel ametlikult kinnitatud. Nimetatud delegeeritud õigusaktidega võib kindlaks määrata ka teavitamise tähtaja.

Artikkel 12

Pädevate asutuste poolt ettevõtjatele antav teave liidu karantiinsete taimekahjustajate kohta

Kui on täidetud üks artikli 11 lõike 1 tingimustest, tagab pädev asutus, et ettevõtjad, kelle taimi, taimseid saadusi või muid objekte see võib mõjutada, teavitatakse viivitamatult asjaomase liidu karantiinse taimekahjustaja esinemisest.

Artikkel 13

Pädevate asutuste poolt üldsusele antav teave prioriteetsete taimekahjustajate kohta

Kui on täidetud üks artikli 11 lõike 1 punktide a või b tingimustest, mis on seotud prioriteetsete taimekahjustajatega, teavitab pädev asutus üldsust enda võetud ja võetavatest meetmetest ning vajaduse korral meetmetest, mida peavad võtma teatavad ettevõtjad või muud isikud.

Liikmesriigid tagavad, et üldsusele tehakse kättesaadavaks teave taimekahjustajate võimaliku majandusliku, keskkonna- ja sotsiaalse mõju, ennetamise ja levimise peamiste põhimõtete ning ühiskonna kui terviku vastutuse kohta taimetervise tagamise eest liidu territooriumil.

Komisjon kehtestab ja hoiab üldsusele kättesaadavana ajakohastatud nimekirja kolmandate riikide uutest taimekahjustajatest, mis võivad kujutada ohtu taimetervisele liidu territooriumil. [ME 45]

Artikkel 14

Otsesest ohust teatamine

1. Kui liikmesriigil on tõendeid, et on otsene oht, et liidu karantiinne taimekahjustaja siseneb liidu territooriumile või selle osasse, kus seda taimekahjustajat veel ei esine, teavitab liikmesriik nendest tõenditest viivitamata kirjalikult komisjoni ja teisi liikmesriike.
2. Ettevõtjad teavitavad pädevaid asutusi viivitamatult kõigist tõenditest, mis neil võib olla lõikes 1 osutatud otsese ohu kohta seoses liidu karantiinsete taimekahjustajatega.
- 2a. ***Lõigetes 1 ja 2 osutatud otsese ohu korral võtavad liikmesriigid ja ettevõtjad kõik asjaomase riski puhul vajalikud meetmed, et takistada selliste taimekahjustajate sisenemist liidu territooriumile. [ME 46]***

Artikkel 15

Ettevõtjate poolt viivitamatult võetavad meetmed

1. Kui ettevõtja saab teada, et tema kontrolli all olevatel taimedel, taimsetel saadustel või muudel objektidel esineb liidu karantiinne taimekahjustaja, võtab ta pärast asjaomase pädeva asutuse teavitamist ja temaga konsulteerimist viivitamatult vajalikud taimetervisemeetmed taimekahjustaja hävitamiseks asjaomastelt taimedelt, taimsetelt saadustelt või muudelt objektidelt ja vajaduse korral oma valdustest ning hoiab ära taimekahjustaja leviku.

Ettevõtja teavitab pärast asjaomase pädeva asutuse teavitamist ja temaga konsulteerimist viivitamatult tarneahelas osalevaid isikuid, kellelt ta need taimed, taimsed saadused või muud esemed omandas.

Nimetatud pädev asutus tagab vajaduse korral, et asjaomane ettevõtja kõrvaldab turult taimed, taimsed saadused ja muud objektid, millel taimekahjustaja võib esineda.

2. Kui lõikes 1 osutatud taimed, taimsed saadused või muud objektid ei ole enam asjaomase ettevõtja kontrolli all, teavitab ettevõtja pärast asjaomase pädeva asutuse teavitamist ja temaga konsulteerimist taimekahjustaja esinemisest viivitamatult tarneahelas osalevaid isikuid, kellelt ta kõnealused taimed, taimsed saadused või muud objektid omandas ning kellele ta need taimed, taimsed saadused või muud objektid tarnis.
3. Pädev asutus tagab vajaduse korral, et asjaomane ettevõtja võtab turult tagasi taimed, taimsed saadused ja muud objektid, millel taimekahjustaja võib esineda, ja et juhul, kui need taimed, taimsed saadused ja muud objektid on jõudnud lõppkasutajateni, võetakse need lõppkasutajatelt tagasi.
4. Kui kohaldatakse lõiget 1 või 2, esitab asjaomane ettevõtja asjaomasele pädevale asutusele kogu üldsusele olulise teabe. Pädev asutus teavitab üldsust juhul, kui on vaja võtta meetmeid seoses taimede, taimsete saaduste või muude objektidega, millel võib esineda asjaomane taimekahjustaja.

Artikkel 16

Liidu karantiinsete taimekahjustajate hävitamine

1. Kui liidu karantiinse taimekahjustaja esinemine on ametlikult kinnitatud, võtab pädev asutus viivitamatult kõik vajalikud meetmed taimekahjustaja hävitamiseks *likvideerimiseks* asjaomases piirkonnas ja, *kui see on võimalik, (edaspidi „hävitamine”) või kui selline hävitamine ei ole võimalik, siis kõik vajalikud meetmed selle leviku tõkestamiseks asjaomasesest piirkonnast väljapoole (edaspidi „hävitamine ohjeldamine”)*. Need meetmed võetakse vastu kooskõlas IV lisaga, milles käsitletakse taimekahjustajatega seotud riskide juhtimise meetmeid ja põhimõtteid. [ME 47]
- 1a. *Kui liikmesriigid hüvitavad lõikes 1 osutatud meetmete osana piiriüleses piirkonnas rakendamise korral ettevõtjatele taimede, taimsete saaduste või muude hävitatud objektide väärtuse vastavalt määruse (EL) nr 652/2014 artikli 19 lõike 1 punktile c a, tagavad nad, et asjaomased liikmesriigid kooskõlastavad piisava hüvitise määra, et vältida võimaluse korral põhjendamatut turumoonutust.* [ME 48]

2. Kui asjaomase liidu karantiinse taimekahjustaja esinemine võib olla seotud taimede, taimsete saaduste või muude objektide vedamisega, uurib pädev asutus, mis on taimekahjustaja esinemise allikas ja kas asjaomane taimekahjustaja on vedamise tõttu levinud teistele taimedele, taimsetele saadustele või muudele objektidele.
3. Kui lõikes 1 osutatud meetmed on seotud taimede, taimsete saaduste ja muude objektide liidu territooriumile sissetoomise või seal vedamisega, teavitab asjaomane liikmesriik nendest meetmetest viivitamatult komisjoni ja teisi liikmesriike.
4. Inimeste eravaldused ei ole vabastatud lõikes 1 osutatud meetmete kohaldamisest ega lõikes 2 osutatud uurimisest.

Artikkel 17

Piirangualade kehtestamine

1. Pärast artikli 11 lõike 1 punktis a osutatud ametliku kinnituse saamist kehtestab pädev asutus viivitamatult ala, kus tuleb rakendada nimetatud artiklis osutatud meetmeid (edaspidi „piiranguala”).

Piiranguala koosneb lõikes 2 sätestatud saastunud piirkonnast ja lõikes 3 sätestatud puhvertsoonist.

2. Saastunud piirkond hõlmab järgmist:
 - a) kõik asjaomase taimekahjustajaga teadaolevalt saastunud taimed;
 - b) kõik taimed, millel on märke või sümptomeid, mis viitavad võimalikule asjaomase taimekahjustajaga saastumisele;
 - c) kõik muud taimed, mis on asjaomase taimekahjustajaga tõenäoliselt saastunud oma vastuvõtlikkuse tõttu sellele taimekahjustajale ja oma läheduse tõttu saastunud taimedele või seetõttu, et neil on saastunud taimedega ühine tootmisallikas, kui see on teada, või need on kasvatatud saastunud taimedest.

3. Puhvertsoon külgneb saastunud piirkonnaga ja ümbritseb seda.

Puhvertsooni suurus vastab riskile, mis on seotud asjaomase taimekahjustaja levimisega saastunud piirkonnast väljapoole kas looduslikul teel või saastunud piirkonnas või selle ümbruses toimuva inimtegevuse tõttu, ning puhvertsooni suurus määratakse kindlaks taimekahjustajatega seotud riskide juhtimise meetmeid ja põhimõtteid käsitleva IV lisa 2. jao kohaselt.

Kui taimekahjustaja saastunud piirkonnast väljapoole levimise riski on looduslike või kunstlike tõkete abil piisavalt vähendatud, ei ole vaja puhvertsooni luua.

4. Erandina lõikest 1 võib pädev asutus otsustada piiranguala mitte kehtestada, kui ta järeldab esmamulje põhjal ning asjaomase taimekahjustaja laadi ja selle avastamise kohta silmas pidades, et taimekahjustaja on võimalik kohe hävitada.

Sel juhul korraldab pädev asutus uuringu, et teha kindlaks, kas saastunud on ka muud taimed või taimsed saadused. Pädev asutus otsustab uuringu põhjal, kas piiranguala on vaja kehtestada. Asjaomane pädev asutus teavitab uuringu tulemustest komisjoni ja teisi liikmesriike.

5. Kui lõigete 2 ja 3 alusel tuleb piiranguala laiendada teise liikmesriigi territooriumile, teavitab liikmesriik, kus asjaomane taimekahjustaja avastati, viivitamatult liikmesriiki, kelle territooriumile tuleb piiranguala laiendada, et see liikmesriik saaks võtta kõik lõigetes 1–4 osutatud vajalikud meetmed.
6. Liikmesriigid teavitavad komisjoni ja teisi liikmesriike iga aasta 31. märtsiks kehtestatud piirangualade arvust ja asukohast, asjaomastest taimekahjustajatest ja eelmisel aastal võetud vastavatest meetmetest.

Artikkel 18

Piirangualadel tehtavad uuringud, piirangualade muutmine ja piirangute tühistamine

1. Pädevad asutused korraldavad igal piirangualal ~~kord-aastas~~ **riskil põhineva ja asjakohase sagedusega** uuringu, et kontrollida olukorda seoses asjaomase taimekahjustaja esinemisega. [ME 49]

Uuringud tehakse vastavalt artikli 21 lõigetes 1 ja 2 kehtestatud uuringuid käsitlevatele sätetele.

2. Kui pädev asutus avastab ~~iga-aastase~~ uuringu käigus asjaomase taimekahjustaja esinemise puhvertsoonis, teavitab asjaomane liikmesriik sellest viivitamatult komisjoni ja teisi liikmesriike, täpsustades, et taimekahjustaja avastati puhvertsoonis. [ME 50]
3. Pädevad asutused muudavad lõikes 1 osutatud uuringute tulemuste põhjal vajaduse korral saastunud piirkondade, puhvertsoonide ja piirangualade piire.

4. Pädevad asutused võivad otsustada piiranguala tühistada ja lõpetada vastavate hävitamismeetmete võtmise, kui lõikes 1 osutatud uuringute käigus ei ole sellel piirangualal *taimekahjustajavaba staatuse kinnitamiseks* piisavalt pika aja jooksul avastatud asjaomase taimekahjustaja esinemist. **[ME 51]**
5. Lõikes 3 osutatud muudatuste tegemise või lõikes 4 osutatud piiranguala tühistamise üle otsustamisel peab asjaomane pädev asutus võtma arvesse vähemalt taimekahjustaja bioloogiat ja asjaomast vektorit, peremeestaimede olemasolu, ökoloogilis-kliimaatilisi tingimusi ja hävitamismeetmete tulemuslikkuse tõenäosust.

Artikkel 19

Vastavalt artiklitele 16, 17 ja 18 võetud meetmetega seotud aruandlus

Liikmesriigid koostavad artiklite 16, 17 ja 18 kohaselt võetud meetmete kohta aruande.

Kui liikmesriik on need meetmed võtnud alal, mis külgneb teise liikmesriigi piiriga, esitab ta aruande sellele liikmesriigile.

Aruanne esitatakse taotluse korral komisjonile ja teistele liikmesriikidele.

Artikkel 20

IV lisa muutmine

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 98 vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse karantiinsete taimekahjustajatega seotud riskide juhtimise meetmeid käsitleva IV lisa 1. jagu seoses meetmetega, mis on suunatud istutatud ja looduslike taimede saastumise ennetamisele ja likvideerimisele, seoses meetmetega, mis on suunatud taimede, taimsete saaduste ja muude objektide saadetistele, ning seoses meetmetega, mis on suunatud karantiinsete taimekahjustajate muudele levimisviisidele; samuti õigusakte, millega muudetakse taimekahjustajatega seotud riskide juhtimise põhimõtteid käsitlevat IV lisa 2. jagu seoses taimekahjustajatega seotud riskide juhtimise põhimõtetega, võttes arvesse tehnika ja teaduse ***ning rahvusvahelise taimekaitsekonventsiooni alusel kokkulepitud rahvusvaheliste fütosanitaarmedetmete standardite*** arengut. [ME 52]

Artikkel 21

Liidu karantiinsete taimekahjustajatega ja ajutiselt liidu karantiinseks taimekahjustajaks loetavate taimekahjustajatega seotud uuringud

1. Liikmesriigid korraldavad **ilmselgete riskide alusel** teatava ajavahemiku möödudes uuringuid, millega kontrollitakse liidu karantiinsete taimekahjustajate esinemist ning seda, kas esineb märke või sümptomeid, mis viitavad II lisa 3. jao kohaselt ajutiselt liidu karantiinseks taimekahjustajaks loetavate taimekahjustajate esinemisele; uuringuid tehakse kõigil aladel, kus neid taimekahjustajaid teadaolevalt ei ole esinenud. [ME 53]
2. Uuringud hõlmavad vähemalt pädeva asutuse tehtavat visuaalset kontrolli ning vajaduse korral proovide kogumist ja testide tegemist. Uuringud põhinevad usaldusväärsetel teaduslikel ja tehnilistel põhimõtetel ning neid tehakse sobival ajal, mil asjaomast taimekahjustajat on võimalik avastada.

Uuringutes võetakse arvesse teaduslikke ja tehnilisi tõendeid ning kogu muud asjakohast teavet asjaomase taimekahjustaja esinemise kohta.
3. Liikmesriigid teavitavad komisjoni ja teisi liikmesriike iga aasta 30. aprilliks lõike 1 kohaste eelmisel aastal tehtud uuringute tulemustest.

Artikkel 22

Mitmeaastased uuringukavad ja teabe kogumine

1. Liikmesriigid koostavad mitmeaastase kava, milles näevad ette artikli 21 kohaselt tehtavate uuringute sisu. Kavas sätestatakse artikli 21 lõike 2 teises lõigus osutatud teaduslike ja tehniliste tõendite ja muu teabe kogumine ja talletamine.

Kavas nähakse ette järgmised üksikasjad: iga uuringu konkreetne eesmärk, geograafiline ja ajaline ulatus, uuritavad taimekahjustajad, taimed ja kaubad, uurimismeetodid ja kvaliteedijuhtimine, sh visuaalse kontrolli, proovivõtu ja testimise korra kirjeldus ning tehniline põhjendus, ettenähtud visuaalsete kontrollide, proovivõttude ja testide aeg, sagedus ja arv, kogutud teabe talletamise meetodid ja neid käsitlev aruandlus.

Mitmeaastane kava koostatakse viieks kuni seitsmeks aastaks.

2. Liikmesriigid teavitavad koostatud mitmeaastasest uuringukavast komisjoni ja teisi liikmesriike.
3. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 98 vastu delegeeritud õigusakte, millega ~~muudetakse või täiendatakse~~ **nõutakse, et liikmesriigid muudaksid või täiendaksid** lõikes 1 sätestatud mitmeaastastes uuringukavades käsitletavaid üksikasju. [ME 54]

Artikkel 23

Prioriteetsete taimekahjustajatega seotud uuringud

1. Liikmesriik teeb iga prioriteetse taimekahjustaja kohta kord aastas eraldi uuringu vastavalt artikli 21 lõikele 1. Uuringud hõlmavad asjaomaste taimekahjustajate jaoks piisavalt suurt arvu visuaalseid kontrolle, proovivõtte ja teste, et tagada nende õigeaegse avastamise suur tõenäosus.
2. Liikmesriigid teavitavad komisjoni ja teisi liikmesriike iga aasta 30. aprilliks lõike 1 kohaste eelmisel aastal tehtud uuringute tulemustest.

Artikkel 24

Prioriteetsete taimekahjustajatega seotud situatsiooniplaanid

1. Iga liikmesriik koostab asjaomase taimekahjustaja kinnitatud või kahtlustatava esinemise korral iga prioriteetse taimekahjustaja jaoks, mis on võimeline tema territooriumile või selle osasse sisenema ja seal kohanduma, eraldi plaani, mis sisaldab teavet otsustusprotsessi, järgitavate menetluste ja eeskirjade ning kättesaadavaks tehtavate vahendite kohta (edaspidi „situatsiooniplaan”). ***Liikmesriigid kaasavad varajases etapis situatsiooniplaani koostamise ja ajakohastamise protsessi kõik asjaomased sidusrühmad.*** [ME 55]

2. Situatsiooniplaan sisaldab järgmist:

- a) plaani elluviimises osalevate asutuste ülesanded ja vastutus, asjaomase prioriteetse taimekahjustaja kinnitatud või kahtlustatava esinemise korral käsuliin ning selliste meetmete koordineerimise menetlus, mida võtavad asjaomased pädevad asutused ja muud avalik-õiguslikud asutused, millele on osutatud määruse (EL) nr .../.... artikli 3 lõikes 2 [*palume väljaannete talitusel lisada ametliku kontrolli määruse number*], volitatud isikud või füüsilised isikud, kellele on osutatud määruse (EL) nr .../.... [*palume väljaannete talitusel lisada ametliku kontrolli määruse number*] artikli 25 lõikes 1, laborid ja ettevõtjad, sh vajaduse korral kooskõlastamine naaberliikmesriikidega ning naabruses asuvate kolmandate riikidega;
- b) pädevate asutuste juurdepääs ettevõtjate ja füüsiliste isikute valdustele ning vajaduse korral laboritele, seadmetele, töötajatele, välisekspertidele ning vahenditele, mida on vaja asjaomase prioriteetse taimekahjustaja kiireks ja tõhusaks hävitamiseks või vajaduse korral ohjeldamiseks;

- c) meetmed, mida võetakse seoses komisjoni, teiste liikmesriikide, asjaomaste ettevõtjate ja üldsuse teavitamiseks asjaomase prioriteetse taimekahjustaja esinemisest ja selle vastu võetavatest meetmetest juhul, kui asjaomase taimekahjustaja esinemine on ametlikult kinnitatud või seda kahtlustatakse;
- d) asjaomase prioriteetse taimekahjustaja esinemisega seotud leidude registreerimise kord;
- e) artikli 6 lõike 2 kohaste hindamiste tulemused ning liikmesriigi tehtud hindamised asjaomasest prioriteetsest taimekahjustajast tema territooriumile tuleneva riski kohta;
- f) IV lisa 1. jao kohased riskijuhtimismeetmed, mida asjaomase prioriteetse taimekahjustaja suhtes rakendatakse, ja järgitavad menetlused;
- g) piirangualade geograafilise piiritlemise põhimõtted;
- h) visuaalse kontrolli, proovivõtu ja laboritestide meetodite kirjeldus ning
- i) pädevate asutuste töötajate väljaõppe põhimõtted.

Vajaduse korral esitatakse punktid a–i juhendina.

3. Liikmesriigid koostavad asjaomase prioriteetse taimekahjustajaga seotud situatsiooniplaani ühe aasta jooksul alates asjaomase taimekahjustaja prioriteetsete taimekahjustajate nimekirja kandmise kuupäevast.

Liikmesriigid vaatavad oma situatsiooniplaanid korrapäraselt läbi ja vajaduse korral ajakohastavad neid.

4. Liikmesriigid esitavad oma situatsiooniplaanid taotluse korral komisjonile ja teistele liikmesriikidele *ning teavitavad kõiki asjaomaseid ettevõtjaid*. [ME 56]

Artikkel 25

Simulatsiooniõppused

1. Liikmesriigid korraldavad situatsiooniplaani rakendamisega seotud simulatsiooniõppuseid ajavahemike järel, mis kehtestatakse vastavalt asjaomase prioriteetse taimekahjustaja bioloogiale ja sellest taimekahjustajast tulenevale taimetervislikule riskile.

Õppused toimuvad mõistliku ajavahemiku jooksul seoses kõigi asjaomaste taimekahjustajatega **ja nendesse kaasatakse asjaomased sidusrühmad**. [ME 57]

2. Nende prioriteetsete taimekahjustajate puhul, mille esinemisel ühes liikmesriigis võivad olla tagajärjed naaberliikmesriikidele, ~~korraldavad~~ **võivad** asjaomased liikmesriigid oma vastavate situatsiooniplaanide alusel **korraldada** ühised simulatsiooniõppused. [ME 58]

Vajaduse korral korraldavad liikmesriigid need simulatsiooniõppused koos naabruses asuvate kolmandate riikidega.

3. Liikmesriigid teevad iga simulatsiooniõppuse tulemusi käsitleva aruande taotluse korral kättesaadavaks komisjonile ja teistele liikmesriikidele.
- ~~4. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 98 vastu delegeeritud õigusakte järgmise kohta:~~
- ~~(a) simulatsiooniõppuste sagedus, sisu ja vorm;~~
 - ~~(b) simulatsiooniõppused, mis hõlmavad rohkem kui ühte prioriteetset taimekahjustajat;~~
 - ~~(c) koostöö liikmesriikide vahel ning liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel;~~
 - ~~(d) simulatsiooniõppuste lõike 3 kohaste aruannete sisu. [ME 59]~~

Artikkel 26

Prioriteetsete taimekahjustajate hävitamise kavad

1. Kui **ühe või mitme** prioriteetse taimekahjustaja esinemine liikmesriigi territooriumil on vastavalt artikli 11 lõike 1 punktile a ametlikult kinnitatud, võtab pädev asutus **pärast asjaomaste ettevõtjatega konsulteerimist** viivitamatult vastu kava asjaomase taimekahjustaja hävitamise meetmetega, mis on kehtestatud artiklites 16, 17 ja 18, ning nende meetmete kohaldamise ajakava. Sellele kavale viidatakse kui hävitamiskavale.

[ME 60]

Hävitamiskava sisaldab tehtavate uuringute ülesehituse ja korralduse kirjeldust ning selles nähakse ette visuaalsete kontrollide, võetavate proovide ja tehtavate laboritestide arv.

2. Liikmesriigid esitavad komisjonile ja teistele liikmesriikidele taotluse korral hävitamiskava ja aastaaruande asjaomase hävitamiskava raames vastavalt artiklitele 16, 17 ja 18 võetud meetmete kohta.

Artikkel 27

Konkreetsete liidu karantiinsete taimekahjustajate vastased liidu meetmed

1. ~~Komisjon võib rakendusaktidega kehtestada~~ **Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 98 vastu delegeeritud õigusakte, milles kehtestatakse** konkreetsete liidu karantiinsete taimekahjustajate vastased meetmed. Nende meetmetega rakendatakse iga konkreetse asjaomase taimekahjustaja suhtes ühte või mitut järgmist sätet: **[ME 61]**
 - a) artikkel 10, milles käsitletakse liidu karantiinse taimekahjustaja esinemise kahtluse korral võetavaid meetmeid;
 - b) artikkel 15, milles käsitletakse ettevõtjate poolt viivitamatult võetavaid meetmeid;
 - c) artikkel 16, milles käsitletakse liidu karantiinsete taimekahjustajate hävitamist;
 - d) artikkel 17, milles käsitletakse piirangualade kehtestamist;
 - e) artikkel 18, milles käsitletakse piirangualadel tehtavaid uuringuid, piirangualade muutmist ja piirangute tühistamist;
 - f) artikkel 21, milles käsitletakse liidu karantiinsete taimekahjustajatega ja ajutiselt liidu karantiinseks taimekahjustajaks loetavate taimekahjustajatega seotud uuringuid;

- g) artikkel 23, milles käsitletakse prioriteetsete taimekahjustajatega seotud uuringuid ning konkreetseid prioriteetseid taimekahjustajaid käsitlevate visuaalsete kontrollide, proovide ja testide arvu;
- h) artikkel 24, milles käsitletakse prioriteetsete taimekahjustajatega seotud situatsiooniplaane;
- i) artikkel 25, milles käsitletakse simulatsiooniõppusi;
- j) artikkel 26, milles käsitletakse prioriteetsete taimekahjustajate hävitamise kavasid.

~~Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu artikli 99 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega. [ME 62]~~

2. Kui komisjon otsustab artiklis 18 osutatud uuringute või muude tõendite põhjal, et asjaomase liidu karantiinse taimekahjustaja hävitamine piirangualal ei ole võimalik, ~~võib ta~~ **antakse komisjonile õigus võtta kooskõlas artikliga 98 vastu lõike 1 kohaseid rakendusakte** ~~delegeeritud õigusakte~~, millega kehtestatakse meetmed, mille ainus eesmärk on tõkestada kõnealuste taimekahjustajate levimine asjaomastest aladest väljapoole. Sellist tõkestamist nimetatakse ohjeldamiseks. [ME 63]

3. Kui komisjon otsustab, et liidu territooriumi selle osa kaitsmiseks, kus asjaomast liidu karantiinset taimekahjustajat ei esine, on vaja võtta ennetusmeetmeid väljaspool piirangualasid asuvatel aladel, võib ta **antakse talle õigus** võtta **kooskõlas artikliga 98** vastu lõike 1 kohaseid rakendusakte **delegeeritud õigusakte** nende meetmete kehtestamiseks. [ME 64]
4. Lõigetes 1, 2 ja 3 osutatud meetmeid võetakse vastavalt IV lisale taimekahjustajatega seotud riskide juhtimise meetmete ja põhimõtete kohta, võttes arvesse asjaomaste liidu karantiinsete taimekahjustajatega seotud konkreetseid riske ja vajadust rakendada vajalikke riski vähendamise meetmeid kogu liidus ühtlustatud viisil.
5. Lõikes 1 osutatud rakendusaktides **delegeeritud õigusaktides** võib sätestada, et lõike 1 punktides a–j osutatud meetmed, mida liikmesriigid võtavad, tuleb tühistada või neid muuta. Seni kuni komisjon ei ole meetmeid vastu võtnud, võib liikmesriik jääda enda võetud meetmete juurde. [ME 65]

6. ~~Nõuetekohaselt põhjendatud hädavajadusel võtab komisjon suure taimetervisliku riski kõrvaldamiseks vastavalt korral tungiva kiireloomulisuse juhtudel kohaldatakse artiklis 98 a sätestatud menetlust käesoleva artikli 99 lõikes 4 osutatud korrale viivitamatult kohaselt vastu kohaldatavad rakendusaktid võetud delegeeritud õigusaktide suhtes. [ME 66]~~
7. Liikmesriigid teavitavad komisjoni ja teisi liikmesriike artiklis 97 osutatud elektroonilise teavitussüsteemi kaudu igast juhtumist, kus ettevõtjad ei täida käesoleva artikli kohaselt vastu võetud meetmeid.

Artikkel 28

Liikmesriikide meetmed seoses liidu karantiinsete taimekahjustajate nimekirja kandmata taimekahjustajatega

1. Kui on ametlikult kinnitatud sellise taimekahjustaja esinemine liikmesriigi territooriumil, mida ei ole kantud liidu karantiinsete taimekahjustajate nimekirja, ja asjaomane pädev asutus leiab, et see taimekahjustaja võib vastata liidu karantiinsete taimekahjustajate nimekirja kandmise tingimustele, hindab pädev asutus viivitamatult, kas taimekahjustaja vastab II lisa 3. jao 1. alajao kriteeriumidele. Kui pädev asutus otsustab, et need kriteeriumid on täidetud, võtab ta viivitamatult hävitamismeetmed vastavalt IV lisale taimekahjustajatega seotud riskide juhtimise meetmete ja põhimõtete kohta. Kohaldatakse artikleid 16–19.

Kui pädev asutus kahtlustab esimeses lõigus osutatud kriteeriumidele vastava taimekahjustaja esinemist oma liikmesriigi territooriumil, kohaldatakse artiklit 10.^s

2. Pärast lõikes 1 osutatud meetmete võtmist hindab liikmesriik, kas asjaomane taimekahjustaja vastab liidu territooriumi osas II lisa 1. jaos sätestatud karantiinsete taimekahjustajate kriteeriumidele.

3. Asjaomane liikmesriik teavitab komisjoni ja teisi liikmesriike viivitamatult kõnealuse taimekahjustaja esinemisest, lõikes 1 osutatud hindamisest, võetud meetmetest ja nende meetmete põhjenduseks olevatest tõenditest.

Asjaomane liikmesriik esitab komisjonile lõikes 2 osutatud hindamise tulemused 24 kuu jooksul alates kõnealuse taimekahjustaja esinemise ametlikust kinnitamisest.

Taimekahjustaja esinemisest teatatakse artiklis 97 osutatud elektroonilise teavitussüsteemi kaudu.

Artikkel 29

Liidu meetmed seoses liidu karantiinsete taimekahjustajate nimekirja kandmata taimekahjustajatega

1. Kui komisjon saab artikli 28 lõike 3 esimeses lõigus osutatud teate või tal on muid tõendeid liidu karantiinsete taimekahjustajate nimekirja kandmata taimekahjustaja esinemise või liidu territooriumile sisenemise otsese ohu kohta ning ta leiab, et see taimekahjustaja võib vastata nimetatud nimekirja kandmise tingimustele, hindab ta viivitamatult, kas see taimekahjustaja vastab liidu territooriumi osas II lisa 3. jao 2. alajao kriteeriumidele.

Kui komisjon jõuab järeldusele, et need kriteeriumid on täidetud, võtab ta rakendusaktidega viivitamatult vastu ajutised meetmed seoses kõnealusest taimekahjustajast tulenevate taimetervislike riskidega. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu artikli 99 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Nende meetmetega rakendatakse konkreetselt iga asjaomase taimekahjustaja suhtes üht või mitut artikli 27 lõike 1 punktides a–f osutatud sätet.

2. Kui komisjon otsustab artiklites 18 ja 21 osutatud uuringute või muude tõendite põhjal, et asjaomase taimekahjustaja hävitamine teatavatel piirangualadel ei ole võimalik, võib ta lõike 1 teises lõigus osutatud rakendusaktidega kehtestada meetmed, mille ainus eesmärk on selle taimekahjustaja ohjeldamine.
3. Kui komisjon otsustab, et liidu territooriumi selle osa kaitsmiseks, kus asjaomast taimekahjustajat ei esine, on vaja võtta ennetusmeetmeid väljaspool piirangualasid asuvatel aladel, võib need meetmed kehtestada lõikes 1 osutatud rakendusaktidega.
4. Lõigetes 1, 2 ja 3 osutatud meetmed võetakse kooskõlas IV lisa 1. jaoga, milles käsitletakse karantiinsete taimekahjustajatega seotud riskide juhtimise meetmeid, ja kooskõlas IV lisa 2. jaoga, milles käsitletakse taimekahjustajatega seotud riskide juhtimise põhimõtteid, võttes arvesse asjaomaste taimekahjustajatega seotud konkreetseid riske ja vajadust rakendada vajalikke riski vähendamise meetmeid kogu liidus ühtlustatud viisil.

5. Lõikes 1 osutatud rakendusaktides võib sätestada, et liikmesriikide poolt vastavalt artiklile 28 võetavad meetmed tuleb tühistada või neid muuta. Seni kuni komisjon ei ole meetmeid vastu võtnud, võib liikmesriik jääda enda võetud meetmete juurde.
6. Nõuetekohaselt põhjendatud hädavajadusel võtab komisjon suure taimetervisliku riski kõrvaldamiseks vastavalt artikli 99 lõikes 4 osutatud korrale viivitamatult vastu kohaldatavad rakendusaktid.
7. Liikmesriigid teavitavad komisjoni ja teisi liikmesriike artiklis 97 osutatud elektroonilise teavitussüsteemi kaudu igast juhtumist, kus ettevõtjad ei täida käesoleva artikli kohaselt vastu võetud meetmeid.

Artikkel 30

II lisa 3. jao muutmine

Pidades silmas tehnika ja teaduse **ning rahvusvaheliste standardite** arengut, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 98 vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse II lisa 3. jagu (kriteeriumid, millele peavad vastama artiklites 28 ja 29 osutatud taimekahjustajad) seoses kriteeriumidega, mis hõlmavad taimekahjustajate identsust, nende esinemist, nende sisenemise, kohandumise ja levimise tõenäosust ning nende võimalikku majanduslikku, sotsiaalset ja keskkonnamõju. [ME 67]

Artikkel 31

Liikmesriikide vastuvõetavad rangemad nõuded

1. ~~Liikmesriigid võivad oma territooriumil kohaldada artikli 27 lõigete 1, 2 ja 3 ning artikli 29 lõigete 1, 2 ja 3 kohaselt vastu võetud meetmetest rangemaid meetmeid, kui see on põhjendatav taimetervise kaitse eesmärgiga ja on kooskõlas taimekahjustajatega seotud riskide juhtimise meetmeid ja põhimõtteid käsitleva IV lisa 2. jaoga.~~

~~Nende meetmetega ei kehtestata taimede, taimsete saaduste ega muude objektide liidu territooriumile sissetoomise või seal vedamise keelde ega piiranguid, samuti ei tohi need meetmed selliseid keelde ega piiranguid kaasa tuua, v.a artiklitega 40–54 ja 67–96 kehtestatud keelud või piirangud.~~

2. ~~Liikmesriigid teavitavad komisjoni ja teisi liikmesriike viivitamatult lõike 1 kohaldamisalas võetud meetmetest.~~

~~Liikmesriigid esitavad komisjonile ja teistele liikmesriikidele taotluse korral vastavalt lõikele 1 võetud meetmete kohta aastaaruande. [ME 68]~~

3. JAGU

KAITSTAVATE PIIRKONDADE KARANTIINSED TAIMEKAHJUSTAJAD

Artikkel 32

Kaitstavaks piirkonnaks tunnistamine

1. Kui karantiinne taimekahjustaja esineb liidu territooriumil, kuid mitte asjaomases liikmesriigis, ega ole liidu karantiinne taimekahjustaja, võib komisjon liikmesriigi taotluse alusel, mis vastab lõikele 4, tunnistada selle liikmesriigi territooriumi kaitstavaks piirkonnaks kooskõlas lõikega 3.

Kui liikmesriigi territooriumi mõnes osas ei esine kaitstava piirkonna karantiinset taimekahjustajat, kehtib sama selle osa kohta.

Sellist karantiinset taimekahjustajat käsitatakse kaitstava piirkonna karantiinse taimekahjustajana.

2. Kaitstava piirkonna karantiinset taimekahjustajat ei tohi asjaomasesse kaitstavasse piirkonda sisse tuua ega seal vedada.

Keegi ei tohi tahtlikult teha midagi, mis aitab kaasa asjaomase kaitstava piirkonna taimekahjustaja kaitstavasse piirkonda sissetoomisele, seal kohandumisele ja levimisele.

3. Komisjon kehtestab rakendusaktiga kaitstavate piirkondade ja vastavate kaitstavate piirkondade karantiinsete taimekahjustajate nimekirja. Nimekiri sisaldab kaitstavaid piirkondi, mis on selleks tunnistatud kooskõlas direktiivi 2000/29/EÜ artikli 2 lõike 1 punkti h esimese lõiguga, ja vastavaid taimekahjustajaid, mis on loetletud direktiivi 2000/29/EÜ I lisa B osas ja II lisa B osas. Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 99 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

Kui lõikes 1 sätestatud tingimused on täidetud, võib komisjon tunnustada täiendavaid kaitstavaid piirkondi, muutes esimeses lõigus osutatud rakendusakti. Nimetatud muudatus võetakse vastu kooskõlas artikli 99 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega. Sama menetlust kohaldatakse esimeses lõigus osutatud rakendusakti kehtetuks tunnistamisel või asendamisel.

Artikli 35 kohaldamise korral võetakse artikli 99 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega vastu rakendusakt.

4. Liikmesriik esitab koos lõikes 1 osutatud taotlusega järgmise teabe:

- a) asjaomase kaitstava piirkonna piiride kirjeldus, sh kaardid, ning
- b) uuringute tulemused, mis näitavad, et kolmel aastal enne taotluse esitamist asjaomast karantiinset taimekahjustajat asjaomasel territooriumil ei esinenud.

Nimetatud uuringud peavad olema tehtud sobival ajal ja piisava põhjalikkusega selleks, et asjaomase karantiinse taimekahjustaja esinemine oleks võimalik kindlaks teha. Uuringud peavad põhinema usaldusväärsetel teaduslikel ja tehnilistel põhimõtetel.

Komisjonil on kooskõlas artikliga 98 õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse üksikasjalikud eeskirjad uuringute kohta, mida tehakse kaitstavaks piirkonnaks tunnistamise eesmärgil.

Artikkel 33

Kaitstavate piirkondadega seotud üldkohustused

1. Kaitstavate piirkondade puhul kehtivad sõltuvalt kaitstavate piirkondade karantiinsetest taimekahjustajatest kohustused, mis on sätestatud järgmistes artiklites:
 - a) artiklid 9–12, milles käsitletakse liidu karantiinsete taimekahjustajate esinemise kinnitamist, sellest teatamist ja sellekohast teavet;
 - b) artikkel 15, milles käsitletakse ettevõtjate poolt viivitamatult võetavaid meetmeid;
 - c) artiklid 16, 17 ja 18, milles käsitletakse liidu karantiinsete taimekahjustajate hävitamist, piirangualade kehtestamist ja muutmist ning piirangualadel tehtavaid uuringuid.

2. Taimi, taimseid saadusi või muid objekte, mis on pärit vastavalt artiklile 17 kehtestatud piirangualalt või asjaomase kaitstava piirkonna karantiinse taimekahjustaja puhul kaitstavast piirkonnast, ei tohi kaitstava piirkonna karantiinse taimekahjustaja jaoks kehtestatud kaitstavas piirkonnas vedada ega sinna sisse tuua. Asjaomasest kaitstavast piirkonnast väljaviimise korral pakitakse taim, taimne saadus või muu objekt ja veetakse seda viisil, millega välistatakse asjaomase kaitstava piirkonna karantiinse taimekahjustaja kaitstavas piirkonnas levimise risk.
3. Kaitstavates piirkondades kehtestatud piirangualadest ja kaitstavates piirkondades vastavalt artiklitele 16, 17 ja 18 võetavatest hävitamismeetmetest teavitatakse viivitamatult komisjoni ja teisi liikmesriike.

Artikkel 34

Kaitstavate piirkondade karantiinsete taimekahjustajatega seotud uuringud

1. Pädev asutus korraldab igas kaitstavas piirkonnas kord aastas uuringu asjaomase kaitstava piirkonna karantiinse taimekahjustaja esinemise kontrollimiseks. Nimetatud uuringud tehakse sobival ajal ja piisava põhjalikkusega selleks, et asjaomase kaitstava piirkonna karantiinse taimekahjustaja esinemine oleks võimalik kindlaks teha. Uuringud põhinevad usaldusväärsetel teaduslikel ja tehnilistel põhimõtetel.

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 98 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse üksikasjalikud eeskirjad nimetatud uuringute kohta, mis tehakse selle kinnitamiseks, et kaitstavad piirkonnad vastavad jätkuvalt artikli 32 lõikes 1 sätestatud tingimustele.

2. Liikmesriigid teavitavad komisjoni ja teisi liikmesriike iga aasta 30. aprilliks lõike 1 kohaste eelmisel aastal tehtud uuringute tulemustest.

Artikkel 35

Kaitstavate piirkondade muutmise ja tühistamine

1. Komisjon võib muuta kaitstava piirkonna suurust selle liikmesriigi taotluse alusel, kelle territooriumiga see on seotud.

Kui komisjon muudab kaitstavat piirkonda, teavitab asjaomane liikmesriik komisjoni, teisi liikmesriike ja interneti teel ettevõtjaid kaitstava piirkonna muutmisest, lisades kaardid.

Kui muutmise seisneb kaitstava piirkonna laiendamises, kohaldatakse artikleid 32, 33 ja 34.

2. Komisjon tühistab kaitstavaks piirkonnaks tunnistatud piirkonna või vähendab kaitstava piirkonna suurust lõikes 1 osutatud liikmesriigi taotluse alusel.
3. Komisjon tühistab kaitstavaks piirkonnaks tunnistatud piirkonna juhul, kui artiklis 34 osutatud uuringud ei ole tehtud vastavalt nimetatud artiklile.

4. Komisjon tühistab kaitstavaks piirkonnaks tunnistatud piirkonna juhul, kui on kindlaks tehtud asjaomase kaitstava piirkonna karantiinse taimekahjustaja esinemine selles piirkonnas ja kui täidetud on üks järgmistest tingimustest:
- a) kolme kuu jooksul pärast kõnealuse taimekahjustaja esinemise kinnitamist ei ole kindlaks määratud piiranguala vastavalt artikli 33 lõikele 1;
 - b) vastavalt artikli 33 lõikele 1 piirangualadel võetud meetmed ei ole andnud tulemusi 24 kuu jooksul pärast kõnealuse taimekahjustaja esinemise kinnitamist;
 - c) komisjoni käsutuses olevast teabest ilmneb, et artiklite 16, 17 ja 18 kohaste meetmete kohaldamisel artikli 33 lõike 1 punkti c kohaselt on taimekahjustajate esinemisele asjaomases kaitstavas piirkonnas väga väike mõju.

III peatükk

Kvaliteeti vähendavad liidu taimekahjustajad

Artikkel 36

Kvaliteeti vähendava liidu taimekahjustaja määratlus

Taimekahjustajale osutatakse kui kvaliteeti vähendavale liidu taimekahjustajale, kui see on kantud artiklis 37 osutatud nimekirja ja vastab **kõikidele** järgmistele tingimustele: [ME 69]

- a) see on identifitseeritud vastavalt II lisa 4. jao punktile 1;
- b) seda esineb liidu territooriumil;
- c) see ei ole liidu karantiinne taimekahjustaja;
- d) see levib peamiselt konkreetsete istutamiseks ettenähtud taimede kaudu, vastavalt II lisa 4. jao punktile 2;
- e) selle esinemine istutamiseks ettenähtud taimedel avaldab vastuvõetamatut majanduslikku mõju nende taimede kavandatud kasutusviisile, vastavalt II lisa 4. jao punktile 3;
- ~~f) on olemas teostatavad ja tõhusad meetmed, mille abil ennetada selle esinemist asjaomastel istutamiseks ettenähtud taimedel. [ME 70]~~

Artikkel 37

Istutamiseks ettenähtud taimedel olevate kvaliteeti vähendavate liidu taimekahjustajate sissetoomise ja vedamise keeld

1. Kvaliteeti vähendavaid liidu taimekahjustajaid ei tohi liidu territooriumile sisse tuua ega seal vedada istutamiseks ettenähtud taimedel, mille kaudu need taimekahjustajad levivad ja mis on kantud lõikes 2 osutatud nimekirja.
2. ~~Komisjon kehtestab rakendusaktiga~~ ***Ic lisas kehtestatakse*** nimekiri, milles sätestatakse kvaliteeti vähendavad liidu taimekahjustajad ja artikli 36 punktis d osutatud konkreetsed istutamiseks ettenähtud taimed, lisades vajaduse korral lõikes 4 osutatud kategooriad ja lõikes 5 osutatud piirmäärad. **[ME 71]**

~~Kõnealune nimekiri sisaldab taimekahjustajaid ja vastavaid istutamiseks ettenähtud taimi, mis on sätestatud järgmistes õigusaktides:~~

~~(a) — direktiivi 2000/29/EÜ II lisa A osa II jagu;~~

~~(b) — nõukogu 14. juuni 1966. aasta direktiivi 66/402/EMÜ (teraviljaseemne turustamise kohta)¹ I lisa punktid 3 ja 6 ning II lisa punkt 3;~~

¹ — EÜT L 125, 11.7.1966, lk 2309.

- ~~(e) komisjoni 23. juuni 1993. aasta direktiivi 93/48/EMÜ (milles sätestatakse nende tingimuste nimekiri, millele peavad nõukogu direktiivi 92/34/EMÜ kohaselt vastama puuviljade tootmiseks ettenähtud viljapuude paljundusmaterjal ja viljapuud)¹ lisa;~~
- ~~(d) komisjoni 23. juuni 1993. aasta direktiiv 93/49/EMÜ (milles sätestatakse nende tingimuste nimekiri, millele peavad nõukogu direktiivi 91/682/EMÜ kohaselt vastama dekoratiivtaimede paljundusmaterjal ja dekoratiivtaimed)² lisa;~~
- ~~(e) nõukogu 13. juuni 2002. aasta direktiivi 2002/55/EÜ (köögiviljaseemne turustamise kohta)³ II lisa punkt b;~~
- ~~(f) nõukogu 13. juuni 2002. aasta direktiivi 2002/56/EÜ⁴ (seemnekartuli turustamise kohta) I lisa punkt 6;~~
- ~~(g) nõukogu 13. juuni 2002. aasta direktiivi 2002/57/EÜ (õli- ja kiudtaimede seemne turustamise kohta)⁵ I lisa punkt 4 ja II lisa punkt 5. [ME 72]~~

Nimetatud rakendusakt võetakse vastu artikli 99 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega. [ME 73]

¹ EÜT L 250, 7.10.1993, lk 1.

² EÜT L 250, 7.10.1993, lk 9.

³ EÜT L 193, 20.7.2002, lk 33.

⁴ EÜT L 193, 20.7.2002, lk 60.

⁵ EÜT L 193, 20.7.2002, lk 74.

3. ~~Komisjon muudab lõikes 2 osutatud rakendusakti~~ **Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 98 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad I c lisa muutmist**, kui hindamisest ilmneb, et nimetatud ~~aktis~~ **lisas** loetlemata taimekahjustaja vastab artiklis 36 osutatud tingimustele või et nimetatud ~~aktis~~ **lisas** loetletud taimekahjustaja ei vasta enam ühele või mitmele nendest tingimustest, või kui on vaja kõnealust nimekirja muuta seoses lõikes 4 osutatud kategooriatega või lõikes 5 osutatud piirmääradega. **Enne niisuguste delegeeritud õigusaktide vastuvõtmist konsulteerib komisjon sidusrühmadega.** [ME 74]

Komisjon teeb nimetatud hindamise tulemused **viivitamata** kättesaadavaks liikmesriikidele. [ME 75]

4. Kui artikli 36 punkti e tingimused on täidetud vaid ühe või mitme määruse (EL) nr .../.... [*palume väljaannete talitusel lisada paljundusmaterjali määruse numbri*] artikli 12 lõikes 1 osutatud kategooria puhul, sätestatakse lõikes 1 osutatud nimekirjas need kategooriad, märkides, et lõikes 1 sätestatud sissetoomise ja vedamise keeld kehtib üksnes nende kategooriate suhtes.

5. Kui artikli 36 punkti e tingimused on täidetud üksnes juhul, kui asjaomast taimekahjustajat esineb üle teatava piirmäära, sätestatakse lõikes 1 osutatud nimekirjas see piirmäär, märkides, et lõikes 1 sätestatud sissetoomise ja vedamise keeld kehtib üksnes sellest piirmäärast kõrgema määra korral.

Piirmäär kehtestatakse üksnes juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) ettevõtja võetavate meetmetega on võimalik tagada, et asjaomast kvaliteeti vähendavat liidu taimekahjustajat ei esine kõnealustel istutamiseks ettenähtud taimedel üle nimetatud piirmäära, ning
- b) on võimalik kindlaks teha, et kõnealust piirmäära ei ole istutamiseks ettenähtud taimede partiides ületatud.

Kohaldatakse IV lisa 2. jaos sätestatud taimekahjustajatega seotud riskide juhtimise põhimõtteid.

6. ~~Lõikes 2 osutatud rakendusaktide muutmisel, mis on vajalik taimekahjustaja teadusliku nime muutmiseks rakendusaktis, kohaldatakse artikli 99 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlust.~~

~~Lõikes 2 osutatud rakendusaktide kõik muud muudatused võetakse vastu artikli 99 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega. Sama menetlust kohaldatakse lõikes 2 osutatud rakendusakti kehtetuks tunnistamisel või asendamisel. [ME 76]~~

Artikkel 38

II lisa 4. jao muutmine

Pidades silmas tehnika ja teaduse **ning rahvusvaheliste standardite** arengut, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 98 vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse II lisa 4. jagu (kriteeriumid kvaliteeti vähendavaks taimekahjustajaks loetavate taimekahjustajate identifitseerimiseks) seoses kriteeriumidega, mis on seotud taimekahjustajate identsuse, olulisuse, levimise tõenäosuse ning võimaliku majandusliku, sotsiaalse ja keskkonnamõjuga. [ME 77]

Artikkel 39

*Teaduslikel eesmärkidel, katsetes, sordivalikul, sordiaretuses või näitustel kasutatavad
kvaliteeti vähendavad liidu taimekahjustajad*

Artiklis 37 sätestatud keeldu ei kohaldata asjaomastel istutamiseks ettenähtud taimedel esinevate kvaliteeti vähendavate liidu taimekahjustajate suhtes, mida kasutatakse teaduslikel eesmärkidel, katsetes, sordivalikul, sordiaretuses või näitustel.

IV peatükk

Taimede, taimsete saaduste ja muude objektidega seotud meetmed

1. JAGU

KOGU LIIDU TERRITOORIUMI HÕLMAVAD MEETMED

Artikkel 40

Taimede, taimsete saaduste ja muude objektide liidu territooriumile sissetoomise keeld

1. Komisjon võtab vastu rakendusakti, milles on loetletud direktiivi 2000/29/EÜ III lisa A osas sätestatud taimed, taimsed saadused ja muud objektid ning asjaomased keelud ja kolmandad riigid.

Kõnealune rakendusakt võetakse vastu käesoleva määruse artikli 99 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

Rakendusaktiga kehtestatud nimekirjas esitatakse taimed, taimsed saadused ja muud objektid koos asjaomase koodiga, mis vastab kombineeritud nomenklatuuri klassifikatsioonile, mis on sätestatud nõukogu määruses (EMÜ) nr 2658/87¹ (edaspidi „CN-kood”).

¹ Nõukogu 23. juuli 1987. aasta määrus (EMÜ) nr 2658/87 tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühise tollitariifistiku kohta (EÜT L 256, 7.9.1987, lk 1).

2. Kui kolmandast riigist pärinevast või sealt saadetud taimest, taimsest saadusest või muust objektist tuleneb vastuvõetamatu tasemega taimetervislik risk, kuna on tõenäoline, et see kannab liidu karantiinset taimekahjustajat, ning seda riski ei saa vähendada vastuvõetavale tasemele, kohaldades üht või mitut meetet, mis on sätestatud taimekahjustajatega seotud riskide juhtimise meetmeid ja põhimõtteid käsitleva IV lisa 1. jao punktides 2 ja 3, muudab komisjon vajaduse korral lõikes 1 osutatud rakendusakti, lisades sellesse asjaomase taime, taimse saaduse või muu objekti ning asjaomased kolmandad riigid.

Kui nimetatud rakendusakti lisatud taime, taimse saaduse või muu objektiga ei kaasne vastuvõetamatu tasemega taimetervislikku riski või kui sellise riski kaasnemise korral on seda riski võimalik vähendada vastuvõetavale tasemele, kohaldades üht või mitut meetet, mis on sätestatud IV lisa 1. jao punktides 2 ja 3 karantiinsete taimekahjustajatega seotud riskide juhtimist ja kõnealuste taimekahjustajate levimise viise käsitlevate meetmete kohta, muudab komisjon vajaduse korral kõnealust rakendusakti.

Kõnealuse taimetervisliku riski taseme vastuvõetavust hinnatakse vastavalt põhimõtetele, mis on sätestatud IV lisa 2. jaos taimekahjustajatega seotud riskide juhtimise põhimõtete kohta. Vajaduse korral hinnatakse taimetervisliku riski taseme vastuvõetavust seoses ühe või mitme konkreetse kolmanda riigiga.

Kõnealused muudatused võetakse vastu käesoleva määruse artikli 99 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Nõuetekohaselt põhjendatud hädavajadusel võtab komisjon nimetatud muudatused suure taimetervisliku riski kõrvaldamiseks vastu viivitamatult kohaldatavate rakendusaktidega vastavalt artikli 99 lõikes 4 osutatud korrale.

3. Lõikes 1 sätestatud rakendusaktis loetletud taime, taimset saadust või muud objekti ei tohi selles nimekirjas nimetatud kolmandast riigist liidu territooriumil sisse tuua.

4. Kui taimed, taimsed saadused või muud objektid on liidu territooriumile sisse toodud lõiget 3 rikkudes, teavitavad liikmesriigid sellest komisjoni ja teisi liikmesriike artiklis 97 osutatud elektroonilise teavitussüsteemi kaudu.

Teavitatakse ka kolmandat riiki, kust taimed, taimsed saadused või muud objektid liidu territooriumile sisse toodi.

Artikkel 41

Taimed, taimsed saadused ja muud objektid, mille suhtes kehtivad erinõuded ja samaväärsed nõuded

1. Komisjon võtab vastu rakendusakti, milles on loetletud direktiivi 2000/29/EÜ IV lisa A osas sätestatud taimed, taimsed saadused ja muud objektid ning asjaomased nõuded ja vajaduse korral kolmandad riigid.

Nimetatud rakendusakt võetakse vastu käesoleva määruse artikli 99 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

Rakendusaktiga kehtestatud nimekirjas esitatakse kõnealused taimed, taimsed saadused ja muud objektid koos asjaomase CN-koodiga.

2. Kui taimest, taimsest saadusest või muust objektist tuleneb vastuvõetamatu tasemega taimetervislik risk, kuna on tõenäoline, et see kannab liidu karantiinset taimekahjustajat, ning seda riski ei saa vähendada vastuvõetavale tasemele, kohaldades üht või mitut meetet, mis on sätestatud taimekahjustajatega seotud riskide juhtimise meetmeid ja põhimõtteid käsitleva IV lisa 1. jao punktides 2 ja 3, muudab komisjon lõikes 1 osutatud rakendusakti, lisades sellesse asjaomase taime, taimse saaduse või muu objekti ning selle suhtes kohaldatavad meetmed. Nendele meetmetele ja lõikes 1 osutatud nõuetele viidatakse edaspidi kui erinõuetele.

Need meetmed võivad olla erinõuded, mis võetakse vastu kooskõlas artikli 42 lõikega 1 ja mis käsitlevad konkreetsete taimede, taimsete saaduste või muude objektide liidu territooriumile sissetoomist ning on samaväärsed nende taimede, taimsete saaduste või muude objektide liidu territooriumil vedamist käsitlevate erinõuetega (edaspidi „samaväärsed nõuded”).

Kui nimetatud rakendusakti lisatud taimest, taimsest saadusest või muust objektist ei tulene vastuvõetamatu tasemega taimetervislikku riski või kui sellise riski kaasnemise korral ei saa seda riski erinõuete abil vastuvõetavale tasemele vähendada, muudab komisjon kõnealust rakendusakti.

Kõnealuse taimetervisliku riski taseme vastuvõetavust hinnatakse ja meetmed selle riski vastuvõetava tasemeni vähendamiseks võetakse vastu vastavalt põhimõtetele, mis on sätestatud IV lisa 2. jaos taimekahjustajatega seotud riskide juhtimise põhimõtete kohta. Vajaduse korral hinnatakse taimetervisliku riski taseme vastuvõetavust ja nimetatud meetmed võetakse vastu ühe või mitme konkreetse kolmanda riigi või selle osade puhul.

Kõnealused muudatused võetakse vastu käesoleva määruse artikli 99 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Nõuetekohaselt põhjendatud hädavajadusel võtab komisjon suure taimetervisliku riski kõrvaldamiseks vastavalt artikli 99 lõikes 4 osutatud korrale viivitamatult vastu kohaldatavad rakendusaktid.

3. Erinõuetele või samaväärsetele nõuetele vastavuse korral ei tohi lõikes 1 sätestatud rakendusaktis loetletud taime, taimset saadust ega muud objekti liidu territooriumile sisse tuua ega seal vedada.
4. Kui taimed, taimsed saadused või muud objektid on liidu territooriumile sisse toodud või neid on seal veetud lõiget 3 rikkudes, teavitavad liikmesriigid sellest komisjoni ja teisi liikmesriike artiklis 97 osutatud elektroonilise teavitussüsteemi kaudu.

Vajaduse korral teavitatakse ka kolmandat riiki, kust taimed, taimsed saadused või muud objektid on liidu territooriumile sisse toodud.

Artikkel 42

Samaväärsete nõuete kehtestamine

1. Artikli 41 lõike 2 teises lõigus osutatud samaväärsed nõuded kehtestatakse rakendusaktiga konkreetse kolmanda riigi taotlusel, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:
 - a) asjaomane kolmas riik tagab ametliku kontrolli raames kohaldatava ühe või mitme erimeetmega taimetervise kaitse taseme, mis on samaväärne artikli 41 lõigete 1 ja 2 kohaselt vastuvõetud erinõuetega asjaomaste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide vedamise kohta liidu territooriumil;
 - b) asjaomane kolmas riik tõestab komisjonile objektiivsel viisil, et punktis a osutatud erimeetmetega saavutatakse nimetatud punktis osutatud taimetervise kaitse tase.

2. Komisjon uurib vajaduse korral asjaomases kolmandas riigis ja vastavalt määruse (EL) nr .../.... [*palume väljaannete talitusel lisada ametliku kontrolli määruse number*] artiklile 119, kas punktide a ja b tingimused on täidetud.
3. Lõikes 1 osutatud rakendusaktid võetakse vastu artikli 99 artiklis 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 43

Reisijatele ning posti- ja internetiteenuste klientidele antav teave

1. **Komisjon**, liikmesriigid ja rahvusvahelised transpordiettevõtjad teevad reisijatele kättesaadavaks teabe artikli 40 lõike 3 kohaste keeldude, artikli 41 lõike 1 ja artikli 42 lõike 2 kohaste nõuete ning artikli 70 lõike 2 kohaste erandite kohta, mis on seotud taimede, taimsete saaduste ja muude objektide liidu territooriumile sissetoomisega.
[ME 86]

~~Teave esitatakse~~ **Teavet võib esitada** plakatitel või brošüürides, mis tehakse vajaduse korral kättesaadavaks internetis. **[ME 87]**

Sadamates ja lennujaamades tehakse kõnealune teave reisijatele kättesaadavaks plakatitel.

Komisjonil on õigus võtta vastu neid plakateid ja brošüüre käsitlev rakendusakt. Kõnealune rakendusakt võetakse vastu käesoleva määruse artikli 99 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

2. Postiteenuste osutajad ja ettevõtjad, kes tegelevad kaugmüügiga, teevad lõikes 1 osutatud teabe oma klientidele kättesaadavaks internetis.
3. Liikmesriigid esitavad komisjonile ~~kord-aastas~~ *iga kahe aasta tagant* aruande käesoleva artikli kohaselt esitatud teabe kohta. [ME 88]

Artikkel 44

Erandid piirialasid käsitlevatest keeldudest ja nõuetest

1. Erandina artikli 40 lõikest 3 ja artikli 41 lõikest 3 võivad liikmesriigid lubada tuua liidu territooriumile taimi, taimseid saadusi ja muid objekte, kui need vastavad järgmistele kriteeriumidele:
 - a) need on kasvatatud või toodetud kolmandate riikide piirkondades, mis asuvad liikmesriikide ~~piiri~~ **maismaapiiri** lähedal (edaspidi „kolmanda riigi piiriala”);
[ME 89]
 - b) neid tuuakse liikmesriigi piirkondadesse, mis asuvad piiri vahetus läheduses (edaspidi „liikmesriigi piiriala”);
 - c) neid töödeldakse asjaomase liikmesriigi piirialal viisil, millega tagatakse igasuguse taimetervisliku riski kõrvaldamine;
 - d) puudub igasugune risk, et nende vedamine piirialal põhjustab karantiinsete taimekahjustajate levimise.

Kõnealuseid taimi, taimseid saadusi ja muid objekte veetakse üksnes liikmesriigi piirialale ja selle ala piires ning üksnes pädeva asutuse ametliku kontrolli all.

2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 98 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse järgmine:

- a) kolmanda riigi piirialade ja liikmesriigi piirialade maksimaalne laius, mis on konkreetsete taimede, taimsete saaduste ja muude objektide puhul sobiv;
- b) asjaomaste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide kolmanda riigi piirialadel ja liikmesriigi piirialadel vedamise maksimaalne vahemaa; ning
- c) loa andmise menetlused lõikes 1 osutatud taimede, taimsete saaduste ja muude objektide toomiseks liikmesriigi piirialadele ja neil aladel vedamiseks.

Piirialade laiusega tagatakse, et kõnealuste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide sissetoomine liidu territooriumile ja seal vedamine ei too kaasa mitte ühtegi taimetervislikku riski liidu territooriumile ega selle osadele.

3. Komisjon võib rakendusaktidega sätestada konkreetsed tingimused või meetmed seoses teatavate taimede, taimsete saaduste või muude objektide sissetoomisega liikmesriigi piirialadele ning konkreetsed kolmandad riigid, kelle suhtes kohaldatakse käesolevat artiklit.

Kõnealused aktid võetakse vastu kooskõlas IV lisa 1. jao (karantiinsete taimekahjustajatega seotud riskide juhtimise meetmed) ja kõnealuse lisa 2. jaoga (taimekahjustajatega seotud riskide juhtimise põhimõtted), võttes arvesse teaduse ja tehnika arengut.

Need rakendusaktid võetakse vastu ja vajaduse korral tunnistatakse kehtetuks või asendatakse vastavalt artikli 99 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusele.

4. Liikmesriigid teavitavad artiklis 97 osutatud elektroonilise teavitussüsteemi kaudu komisjoni ning teisi liikmesriike, kui taimi, taimseid saadusi või muid objekte on lõigetes 1 ja 2 osutatud piirialadele sisse toodud või seal veetud kõnealuste lõigete sätteid rikkudes.

Samuti teavitatakse kolmandat riiki, kust taimed, taimsed saadused või muud objektid asjaomasele piirialale toodi.

Artikkel 45

~~Erandid taimetervislikku transiitvedu käsitlevatest keeldudest ja nõuetest~~ **Taimetervisliku transiitveo nõuded [ME 90]**

1. Erandina artikli 40 lõikest 3 ja artikli 41 lõikest 3 võivad liikmesriigid lubada liidu territooriumile sisse tuua taimi, taimseid saadusi ja muid objekte või toimetada neid läbi liidu territooriumi kolmandasse riiki (edaspidi „taimetervislik transiitvedu”), kui need vastavad järgmistele kriteeriumidele:
 - a) kõnealuste taimede, taimsete saaduste ja muude objektidega on kaasas nende eest vastutava ettevõtja allkirjaga deklaratsioon selle kohta, et toimub kõnealuste taimede, taimsete saaduste või muude objektide taimetervislik transiitvedu;
 - b) need on pakendatud ja neid veetakse nii, et nende sissetoomisel liidu territooriumile või nende toimetamisel läbi liidu territooriumi ei ole liidu karantiinsete taimekahjustajate levimise riski, **seejuures kasutatakse ametlikult heakskiidetud taimetervislikku pitserit, mille eesmärk on tagada originaalpakend ja -veovahend (pitseeritud veok) ning millega ennetatakse saadetise osadeks jagamist, pakkudes seega ametlikku kinnitust riskivaba taimetervisliku transiitveo toimumise kohta liidus; [ME 91]**

- c) need tuuakse liidu territooriumile ning neid veetakse liidu territooriumil ja viiakse sealt viivitamata välja asjaomaste pädevate asutuste ametliku kontrolli *ja tolliametnike järelevalve* all. *Selle liikmesriigi pädev asutus, kus kõnealused taimed, taimsed saadused või muud objektid liidu territooriumile sisse tuuakse või kus neid esmakordselt liidu territooriumil veetakse, teavitab kõigi teiste selliste liikmesriikide pädevaid asutusi, mida kõnealused taimed, taimsed saadused või muud objektid enne liidu territooriumilt väljumist läbivad.*
- [ME 92]

Liidu territooriumit läbiva taimetervisliku transiitveo korral ühest kolmandast riigist teise peavad taimed, taimsed saadused ja muud objektid vastama artikli 40 kohastele taimetervise nõuetele, ilma et see piiraks muid kohaldatavaid taimetervist käsitlevaid eeskirju. [ME 93]

Kooskõlas esimese a lõiguga peab kõnealuste taimede, taimsete saaduste või muude objektide liidu territooriumile sissetoomisel või nende esmakordsel vedamisel liidu territooriumil viima asjaomase liikmesriigi pädev asutus läbi sissetoomise dokumentide kontrolli ning ta vastutab esimese lõigu punkti b kohaselt kaupade pitseerimise eest. [ME 94]

Sarnaselt peab selle liikmesriigi pädev asutus, kust transiitkaupu liidu territooriumilt välja veetakse, teavitama selle liikmesriigi pädevaid asutusi, kuhu need sisse toodi, ning liikmesriiki (liikmesriike), mille kaudu neid veeti, asjaolust, et kaubad on liidu territooriumilt välja veetud. [ME 95]

~~Selle liikmesriigi pädev asutus, kuhu kõnealused taimed, taimsed saadused või muud objektid tuuakse või kus neid esmakordselt liidu territooriumil veetakse, teavitab kõigi teiste selliste liikmesriikide pädevaid asutusi, mida kõnealused taimed, taimsed saadused või muud objektid enne liidu territooriumilt väljumist läbivad. [ME 96]~~

2. Kui artikli 27 lõigete 1 ja 2 ning artikli 29 lõigete 1 ja 2 kohaselt vastuvõetud õigusaktides on nii sätestatud, kohaldatakse käesolevat artiklit vastavalt.
3. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 98 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse lõike 1 punktis a osutatud deklaratsiooni sisu.
4. Komisjon võib rakendusaktidega võtta vastu lõike 1 punktis a osutatud deklaratsiooni vormi nõuded. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu artikli 99 lõikes 3 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.
5. Liikmesriigid teavitavad artiklis 97 osutatud elektroonilise teavitussüsteemi kaudu komisjoni ning teisi liikmesriike, kui taimi, taimseid saadusi või muid objekte on lõike 1 kohaselt liidu territooriumile sisse toodud või seal veetud kõnealuse lõike sätteid rikkudes.

Samuti teavitatakse kolmandat riiki, kust taimed, taimsed saadused või muud objektid liidu territooriumile sisse toodi.

Artikkel 46

Teaduslikel eesmärkidel, katsetes, sordivalikul, sordiaretuses ja näitustel kasutatavad taimed, taimsed saadused ja muud objektid

1. Erandina artikli 40 lõikest 3 ja artikli 41 lõikest 3 võivad liikmesriigid taotluse korral lubada tuua oma territooriumile taimi, taimseid saadusi ja muid objekte, mida kasutatakse teaduslikel eesmärkidel, katsetes, sordivalikul, sordiaretuses ja näitustel, ning neid seal vedada, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:
 - a) taimede, taimsete saaduste või muude objektidega ei kaasne liidu karantiinsete taimekahjustajate levimise vastuvõetamatut riski, kui kohaldatakse nõuetekohaseid piiranguid;
 - b) hoiuruumid, kus kõnealuseid taimi, taimseid saadusi ja muid objekte hoitakse, ning artikli 56 kohased karantiiniruumid, kus neid kasutatakse, vastavad nõuetele;
 - c) kõnealuste taimede, taimsete saaduste ja muude objektidega tegelevate töötajate teaduslik ja tehniline kvalifikatsioon vastab nõuetele.

2. Pädev asutus hindab lõike 1 punktis a osutatud riski liidu karantiinsete taimekahjustajate levimiseks asjaomaste taimede, taimsete saaduste või muude objektide kaudu, võttes arvesse asjaomaste liidu karantiinsete taimekahjustajate identsust, bioloogiat ja levimise viise, kavandatud meetmeid, vastasmõju keskkonnaga ja muid olulisi tegureid, mis on seotud kõnealustest taimedest, taimsetest saadustest ja muudest objektidest tuleneva riskiga.

Pädev asutus hindab lõike 1 punktis b osutatud hoiuruume, kus kõnealuseid taimi, taimseid saadusi ja muid objekte hoitakse, ning kõnealuste taimede, taimsete saaduste ja muude objektidega tegelevate töötajate teaduslikku ja tehnilist kvalifikatsiooni, millele on osutatud lõike 1 punktis c.

Nende hindamiste põhjal annab pädev asutus loa kõnealuste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide sissetoomiseks liidu territooriumile või seal vedamiseks, kui lõikes 1 osutatud nõuded on täidetud.

3. Kui luba antakse, sisaldab see kõiki järgmisi tingimusi:

- a) asjaomaseid taimi, taimseid saadusi või muid objekte hoitakse pädevate asutuste poolt nõuetekohaseks tunnistatud ning loas osutatud hoiuruumides;
- b) kõnealuste taimede, taimsete saaduste või muude objektidega seotud tegevus viiakse läbi pädeva asutuse poolt vastavalt artiklile 56 määratud ning loas osutatud karantiiniruumis;
- c) kõnealuste taimede, taimsete saaduste või muude objektidega seotud tegevust viivad läbi töötajad, kelle teadusliku ja tehnilise kvalifikatsiooni on pädev asutus nõuetekohaseks tunnistanud ning see on loas ära märgitud;
- d) kõnealuste taimede, taimsete saaduste või muude objektide sissetoomisel liidu territooriumile või seal vedamisel peab luba kaasas olema.

4. Luba piirdub asjaomase tegevuse jaoks vajaliku kogusega, mis ei tohi olla suurem määratud karantiiniruumi mahutavusest.

Luba sisaldab piiranguid, mis on vajalikud asjaomaste liidu karantiinsete taimekahjustajate levimise riski piisavaks vähendamiseks.

5. Pädev asutus kontrollib lõikes 3 osutatud tingimuste ning lõikes 4 osutatud piirangute järgimist ning võtab vajalikke meetmeid juhul, kui kõnealuseid tingimusi ega piiranguid ei järgita.
6. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 98 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse üksikasjalikud eeskirjad seoses järgmisega:
- a) liikmesriikide ja komisjoni vaheline teabevahetus seoses asjaomaste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide sissetoomisega liidu territooriumile ja seal vedamisega;
 - b) lõikes 2 osutatud hindamine ja loa andmine ning
 - c) nõuete täitmise kontrollimine, meetmed nõuete rikkumise korral ja nendest teavitamine, nagu on osutatud lõikes 5.

7. Liikmesriigid teavitavad artiklis 97 osutatud elektroonilise teavitussüsteemi kaudu komisjoni ning muid liikmesriike, kui taimi, taimseid saadusi või muid tooteid on liidu territooriumile sisse toodud või seal veetud lõigete 1–4 sätteid rikkudes.

Vajaduse korral teatatakse ka meetmetest, mida liikmesriigid on seoses asjaomaste taimede, taimsete saaduste ja muude objektidega võtnud, ning teavet selle kohta, kas nende taimede, taimsete saaduste või muude objektide sissetoomine liidu territooriumile või seal vedamine on pärast kõnealuste meetmete rakendamist lubatud.

Vajaduse korral teavitatakse ka kolmandat riiki, kust taimed, taimsed saadused või muud objektid liidu territooriumile sisse toodi.

Liikmesriigid esitavad komisjonile ~~kord aastas~~ ***iga kahe aasta tagant*** aruande, milles võetakse kokku oluline teave lõike 1 kohaselt antud lubade kohta ning lõikes 5 osutatud kontrolli tulemused. [ME 97]

Artikkel 47

Istutamiseks ettenähtud taimi käsitlevad ajutised meetmed

1. Komisjon võib rakendusaktidega vastu võtta ajutisi meetmeid seoses ~~istutamiseks ettenähtud~~ taimede, ***taimsete saaduste ja muude objektide*** sissetoomisega kolmandatest riikidest liidu territooriumile ja seal vedamisega, kui on täidetud järgmised tingimused: [ME 138]
 - a) taimetervisealane kogemus asjaomasest kolmandast riigist pärit või sealt toodud asjaomaste ~~istutamiseks ettenähtud taimedega~~ ***taimede, taimsete saaduste ja muude objektidega*** kauplemisel puudub või on väike; [ME 139]
 - b) asjaomasest kolmandast riigist pärit ~~istutamiseks ettenähtud~~ taimede, ***taimsete saaduste ja muude objektide*** puhul ei ole tehtud liidu territooriumile avalduvate taimetervislike riskide hindamist; [ME 140]
 - c) kõnealuste ~~istutamiseks ettenähtud taimedega~~ ***taimede, taimsete saaduste ja muude objektidega*** kaasnevad tõenäoliselt taimetervislikud riskid, mis ei ole seotud või mida ei saa veel seostada liidu karantiinsete taimekahjustajatega, mis on loetletud vastavalt artikli 5 lõigetele 2 ja 3, või taimekahjustajatega, mille suhtes on võetud artikli 29 kohaselt meetmeid. [ME 141]

Need rakendusaktid võetakse vastu ja vajaduse korral tunnistatakse kehtetuks või asendatakse vastavalt artikli 99 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusele.

2. Lõikes 1 osutatud ajutised meetmed võetakse vastu kooskõlas III lisaga (liidu territooriumil taimetervislikke riske põhjustavate ~~istutamiseks ettenähtud~~ taimede, ***taimsete saaduste ja muude objektide*** kindlakstegemine) ning IV lisa 2. jaoga (taimekahjustajatega seotud riskide juhtimise põhimõtted). [ME 142]

Kõnealuste meetmetega nähakse juhul, kui konkreetne juhtum seda nõuab, ette üks järgmistest tegevustest:

- a) intensiivsem proovide võtmine igast ~~istutamiseks ettenähtud~~ taimede, ***taimsete saaduste ja muude objektide*** partiist liidu territooriumile sissetoomise kohas ning proovide analüüsimine; [ME 143]
- b) kui intensiivse proovide võtmisega asjaomastest ~~istutamiseks ettenähtud~~ taimedest, ***taimsetest saadustest ja muudest objektidest*** nende sissetoomisel liidu territooriumile ning proovide analüüsimisega ei saa taimetervislikku riski kõrvaldada, karantiiniperioodi kehtestamine selleks, et kontrollida kõnealustest ~~istutamiseks ettenähtud~~ taimedest, ***taimsetest saadustest ja muudest objektidest*** tuleneva taimetervisliku riski puudumist; [ME 144]

- c) kui intensiivse proovide võtmisega asjaomastest istutamiseks ettenähtud taimedest, *taimsetest saadustest ja muudest objektidest* nende sissetoomisel liidu territooriumile ja proovide analüüsimisega ning karantiiniperioodi kehtestamisega ei saa taimetervislikku riski kõrvaldada, kõnealuste istutamiseks ettenähtud taimede, *taimsete saaduste ja muude objektide* liidu territooriumile sissetoomise keelu kehtestamine; [ME 145]
3. Lõikes 1 osutatud meetmeid kohaldatakse kuni ~~kaks~~ *viis* aastat. Seda ajavahemikku võib ühe korra kuni ~~kahe~~ *viie* aasta võrra pikendada. [ME 146]
4. Nõuetekohaselt põhjendatud hädavajadusel võtab komisjon suure taimetervisliku riski kõrvaldamiseks viivitamata vastu kohaldatavad rakendusaktid vastavalt artikli 99 lõikes 4 viidatud korrale.
5. Erandina lõike 1 kohaselt vastuvõetud meetmetest kohaldatakse artiklit 46 selliste istutamiseks ettenähtud taimede sissetoomisel liidu territooriumile ja seal vedamisel, mida kasutatakse teaduslikel eesmärkidel, katsetes, sordivalikul, sordiaretuses ja näitustel.

6. Liikmesriigid teavitavad komisjoni ja muid liikmesriike, kui taime, taimse saaduse või muu objekti suhtes on kohaldatud lõike 2 punktides a või b osutatud meetmeid.

Liikmesriigid teavitavad komisjoni ja muid liikmesriike, kui pärast lõike 2 punktis a või b osutatud meetmete kohaldamist on leitud taimekahjustaja, mis võib kaasa tuua uusi taimetervislikke riske.

Liikmesriigid teavitavad artiklis 97 osutatud elektroonilise teavitussüsteemi kaudu komisjoni ning teisi liikmesriike, kui taime, taimse saaduse või muu objekti sissetoomisest liidu territooriumile keelduti või kui selle vedu liidu territooriumil keelati, kuna asjaomase liikmesriigi arvates eirati lõike 2 punktis c osutatud keeldu. Vajaduse korral teatatakse meetmetest, mida liikmesriigid on asjaomaste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide suhtes võtnud vastavalt määruse (EL) nr .../... [väljaannete talitus, palun lisada ametlikku kontrolli käsitleva määruse number] artikli 64 lõikele 3.

Vajaduse korral teavitatakse ka kolmandat riiki, kust taimed, taimsed saadused või muud objektid liidu territooriumile toodi.

Artikkel 47a

Hiljemalt ...^{} esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule kulude ja tulude analüüsi hõlmava aruande liidu territooriumile importimisega seotud meetmete jõustamise ja tulemuslikkuse kohta ning vajaduse korral esitab ka seadusandliku ettepaneku. [ME 98]*

Artikkel 48

III lisa muutmine

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 98 vastu delegeeritud õigusakte III lisa (liidu territooriumil taimetervislikke riske põhjustavate istutamiseks ettenähtud taimede kindlakstegemine) muutmise kohta seoses kõnealuste istutamiseks ettenähtud taimede omaduste ja päritoluga, et kohandada kõnealust lisa tehnika ja teaduse *ning rahvusvaheliste standardite* arenguga. [ME 99]

^{*} *Väljaannete talitus: palun lisada kuupäev: viis aastat pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva.*

2. JAGU
KAITSTAVATE PIIRKONDADEGA SEOTUD MEETMED

Artikkel 49

*Taimede, taimsete saaduste ja muude objektide kaitstavatesse piirkondadesse sissetoomise
keeld*

1. Komisjon võtab vastu rakendusakti taimede, taimsete saaduste ja muude objektide ning asjaomaste keeldude ja kaitstavate piirkondade kohta, mis on sätestatud direktiivi 2000/29/EÜ III lisa B osas.

Kõnealune rakendusakt võetakse vastu kooskõlas käesoleva määruse artikli 99 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

Selle rakendusaktiga kehtestatud nimekirjas märgitakse taimed, taimsed saadused ja muud objektid nende vastava CN-koodiga.

2. Juhul kui väljastpoolt asjaomast kaitstavat piirkonda pärit taim, taimne saadus või muu objekt põhjustab lubamatult suurt taimetervislikku riski, kuna see kannab tõenäoliselt kaitstava piirkonna karantiinset taimekahjustajat, ning kõnealust riski ei saa vähendada vastuvõetava tasemeni ühe või mitme IV lisa 1. jao punktides 2 ja 3 (karantiinsete taimekahjustajatega seotud riskide juhtimist ja kõnealuste taimekahjustajate levimise viise käsitlevad meetmed) sätestatud meetme kohaldamisega, muudab komisjon vastavalt vajadusele lõikes 1 osutatud rakendusakti, et lisada sellesse kõnealune taim, taimne saadus või muu objekt ning asjaomased kaitstavad piirkonnad.

Komisjon muudab kõnealust rakendusakti, kui selles nimetatud taim, taimne saadus või muu objekt ei põhjusta lubamatult suurt taimetervislikku riski või kui sellise riski olemasolu korral on seda võimalik vähendada vastuvõetava tasemeni ühe või mitme IV lisa 1. jao punktides 2 ja 3 (karantiinsete taimekahjustajatega seotud riskide juhtimist ja kõnealuste taimekahjustajate levimise viise käsitlevad meetmed) sätestatud meetme kohaldamisega.

Kõnealused muudatused võetakse vastu kooskõlas käesoleva määruse artikli 99 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Seda, kas taimetervisliku riski tase on vastuvõetav, hinnatakse kooskõlas II lisa 2. jaos (taimekahjustajatega seotud riskide juhtimise põhimõtted) sätestatud põhimõtetega.

3. Lõikega 1 ettenähtud rakendusaktis loetletud taime, taimset saadust või muud objekti ei tooda asjaomasest kolmandast riigist või liidu territooriumi piirkonnast vastavasse kaitstavasse piirkonda.
4. Nõuetekohaselt põhjendatud hädavajadusel võtab komisjon suure taimetervisliku riski kõrvaldamiseks viivitamata vastu kohaldatavad rakendusaktid vastavalt artikli 99 lõikes 4 viidatud korrale.

5. Liikmesriigid teavitavad artiklis 97 osutatud elektroonilise teavitussüsteemi kaudu komisjoni ning muid liikmesriike igast juhtumist, kus taimed, taimsed saadused või muud objektid on asjaomasesse kaitstavasse piirkonda sisse toodud või neid on seal veetud käesoleva artikli kohaselt kehtestatud keeldusid eirates.

Vajaduse korral teavitatakse ka kolmandat riiki, kust taimed, taimsed saadused või muud objektid liidu territooriumile toodi.

Artikkel 50

Taimed, taimsed saadused ja muud objektid, mille suhtes kohaldatakse kaitstavate piirkondade erinõudeid

1. Komisjon võtab vastu rakendusakti taimede, taimsete saaduste ja muude objektide ning vastavate keeldude ja kaitstavate piirkondade kohta, mis on sätestatud direktiivi 2000/29/EÜ IV lisa B osas.

Kõnealune rakendusakt võetakse vastu kooskõlas käesoleva määruse artikli 99 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

Selle rakendusaktiga kehtestatud nimekirjas märgitakse taimed, taimsed saadused ja muud objektid nende vastava CN-koodiga.

2. Juhul kui väljastpoolt asjaomast kaitstavat piirkonda pärit taim, taimne saadus või muu objekt kujutab endast lubamatult suurt taimetervislikku riski, kuna see kannab tõenäoliselt kaitstava piirkonna karantiinset taimekahjustajat, ning kõnealust riski saab vähendada vastuvõetava tasemeni ühe või mitme IV lisa 1. jao punktides 2 ja 3 (karantiinsete taimekahjustajatega seotud riskide juhtimist ja kõnealuste taimekahjustajate levimise viise käsitlevad meetmed) sätestatud meetme kohaldamisega, muudab komisjon vastavalt vajadusele lõikes 1 osutatud rakendusakti, et lisada sellesse kõnealune taim, taimne saadus või muu objekt ning selle suhtes kohaldatavad meetmed. Kõnealuseid meetmeid ning lõikes 1 osutatud nõudeid nimetatakse edaspidi kaitstavate piirkondade erinõueteks.

Komisjon muudab vajaduse korral kõnealust rakendusakti, kui selles nimetatud taim, taimne saadus või muu objekt ei kujuta endast vastuvõetamatut taimetervislikku riski asjaomasele kaitstavale piirkonnale või kui sellise riski olemasolu korral ei saa seda kaitstavate piirkondade erinõuete kohaldamisega vähendada vastuvõetava tasemeni.

Nimetatud muudatused võetakse vastu kooskõlas käesoleva määruse artikli 99 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Taimetervisliku riski taseme vastuvõetavust hinnatakse ning meetmed sellise riski vähendamiseks vastuvõetava tasemeni võetakse vastu kooskõlas II lisa 2. jaos (taimekahjustajatega seotud riskide juhtimise põhimõtted) sätestatud põhimõtetega.

Nõuetekohaselt põhjendatud hädavajadusel võtab komisjon suure taimetervisliku riski kõrvaldamiseks viivitamata vastu rakendusaktid vastavalt artikli 99 lõikes 4 osutatud korrale.

3. Lõikega 1 ettenähtud rakendusaktis loetletud taime, taimset saadust või muud objekti võib vastavasse kaitstavasse piirkonda sisse tuua või seal vedada, kui kaitstavate piirkondade erinõuded on täidetud.
4. Liikmesriigid teavitavad artiklis 97 osutatud elektroonilise teavitussüsteemi kaudu komisjoni ning muid liikmesriike, kui taimed, taimsed saadused ja muud objektid on asjaomasesse kaitstavasse piirkonda sisse toodud või neid on seal veetud käesoleva artikli kohaselt vastuvõetud meetmeid rikkudes.

Vajaduse korral teavitatakse ka kolmandat riiki, kust taimed, taimsed saadused või muud objektid liidu territooriumile sisse toodi.

Artikkel 51

Kaitstavate piirkondadega seoses reisijatele, posti- ja internetiteenuste klientidele esitatav teave

Artiklit 43, milles käsitletakse reisijatele, posti- ja internetiteenuste klientidele esitatavat teavet, kohaldatakse vastavalt seoses taimede, taimsete saaduste ja muude objektide kolmandast riigist sissetoomisega kaitstavatesse piirkondadesse.

Artikkel 52

Erandid piirialasid käsitlevatest keeldudest ja nõuetest kaitstavates piirkondades

Artiklit 44, milles käsitletakse erandeid piirialasid käsitlevatest keeldudest ja nõuetest, kohaldatakse artikli 49 lõigete 1 ja 2 ning artikli 50 lõigete 1 ja 2 kohaselt loetletud taimede, taimsete saaduste ja muude objektide suhtes sellistes kaitstavates piirkondades, mis piirnevad kolmanda riigi piirialadega.

Artikkel 53

Erandid taimetervislikku transiitvedu käsitlevatest keeldudest ja nõuetest kaitstavates piirkondades

Artiklit 45, milles käsitletakse erandeid taimetervislikku transiitvedu käsitlevatest keeldudest ja nõuetest, kohaldatakse artikli 49 lõigete 1 ja 2 ning artikli 50 lõigete 1 ja 2 kohaselt loetletud taimede, taimsete saaduste ja muude objektide suhtes seoses nende taimetervisliku transiitveoga kaitstavates piirkondades.

Artikkel 54

Teaduslikel eesmärkidel, katsetes, sordivalikul, sordiaretuses ja näitustel kasutatavad taimed, taimsed saadused ja muud objektid

Erandina artikli 49 lõikega 3 ja artikli 50 lõikega 3 ettenähtud keeldudest ja nõuetest kohaldatakse artiklit 46 artikli 49 lõigete 1 ja 2 ning artikli 50 lõigete 1 ja 2 kohaselt loetletud taimede, taimsete saaduste ja muude objektide suhtes seoses teaduslikel eesmärkidel, katsetes, sordivalikul, sordiaretuses ja näitustel kasutatavate taimede, taimsete saaduste ja muude objektide sissetoomisega kaitstavatesse piirkondadesse ja seal vedamisega.

3. JAGU

MUUD TAIMI, TAIMSEID SAADUSI JA MUID OBJEKTE KÄSITLEVAD MEETMED

Artikkel 55

Pakenditele ja veokitele esitatavad üldnõuded

1. Selliste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide pakendamisel kasutatav materjal, millele on osutatud artikli 27 lõigete 1 ja 2, artikli 29 lõigete 1 ja 2, artikli 40 lõike 1, artikli 41 lõigete 1 ja 2, artikli 47 lõike 1, artikli 49 lõike 1 ning artikli 50 lõike 1 kohaselt vastu võetud rakendusaktides ning mida tuuakse liidu territooriumile või seal veetakse, peab olema vaba liidu karantiinsetest taimekahjustajatest.

Sama nõuet kohaldatakse selliseid taimi, taimseid saadusi ja muid objekte vedavate veokite suhtes.

2. Lõikes 1 osutatud pakkematerjal, mis ei ole puidust pakkematerjal, katab asjaomased taimed, taimsed saadused ja muud objektid nii, et nende sissetoomise ajal liidu territooriumile või seal vedamisel puudub liidu karantiinsete taimekahjustajate levimise risk.

Lõikes 1 osutatud veokid kaetakse või suletakse vajaduse korral nii, et nende sisenemise ajal liidu territooriumile või seal liikumisel puudub liidu karantiinsete taimekahjustajate levimise risk.

3. Lõikeid 1 ja 2 kohaldatakse kaitstavate piirkondade suhtes ka seoses vastava piirkonna karantiinsete taimekahjustajatega.

Artikkel 56

Karantiiniruumide määramine

1. Liikmesriigid määravad oma territooriumil taimede, taimsete saaduste, muude objektide ja taimekahjustajate karantiiniruumid või lubavad kasutada muus liikmesriigis määratud karantiiniruumi eeldusel, et kõnealused ruumid vastavad lõikes 2 sätestatud nõuetele.

Lisaks võib pädev asutus taotluse korral määrata ruumi karantiiniruumiks eeldusel, et see ruum vastab lõikes 2 sätestatud nõuetele.

2. Karantiiniruum vastab järgmistele tingimustele:

- a) karantiinis hoitavad taimed, taimsed saadused ja muud objektid on selles ruumis füüsiliselt isoleeritud ning neile ei ole võimalik juurde pääseda ega neid kõnealusest ruumist välja viia ilma pädeva asutuse nõusolekuta;
- b) kui karantiiniruumis läbiviidav tegevus on seotud taimede, taimsete saaduste või muude objektidega, luuakse seal sobivad kasvu- või inkubatsioonitingimused, mis soodustavad karantiinsetele taimekahjustajatele iseloomulike tunnuste ja sümptomite tekkimist kõnealustel taimedel, taimsetel saadustel ja muudel objektidel;
- c) ruumi pinnad on tasased ja vettpidavast materjalist, mis võimaldab neid tõhusalt puhastada ja saastest vabastada;
- d) ruumi pinnad on vastupidavad kulumisele ning putukate ja muude lülijalgsete rünnakule;
- e) seal on niisutus-, reovee- ja ventilatsioonisüsteemid, mille puhul on välistatud karantiinsete taimekahjustajate edasikandumine või väljapääsemine;

- f) seal on süsteemid saastunud taimede, taimsete saaduste ja muude objektide ning jäätmete ja seadmete steriliseerimiseks, saastest puhastamiseks või hävitamiseks enne nende ruumist väljaviimist;
- g) seal on olemas kaitseriietus ja jalatsikaitsed;
- h) seal on vajaduse korral süsteemid töötajate ja külastajate saastest puhastamiseks ruumist väljumisel;
- i) on olemas kõnealuses ruumis läbiviidavate ülesannete määratlus ning nende teostamise tingimused;
- j) on olemas piisav arv sobiva kvalifikatsiooni, koolituse ja kogemusega töötajaid.

3. Taotluse korral edastavad liikmesriigid nende territooriumil määratud karantiiniruumide nimekiri komisjonile ja muudele liikmesriikidele.

Artikkel 57

Karantiiniruumide töö

1. Karantiiniruumi eest vastutav isik jälgib, kas karantiiniruumis ja selle vahetus ümbruses esineb karantiinseid taimekahjustajaid.

Kui selline taimekahjustaja leitakse, võtab asjaomase karantiiniruumi eest vastutav isik nõuetekohaseid meetmeid. Ta teavitab pädevat asutust taimekahjustaja esinemisest ja kõnealustest meetmetest.

2. Karantiiniruumi eest vastutav isik tagab, et töötajad ja külastajad kannavad kaitseriietust ja jalatsikaitseid ning et vajaduse korral puhastatakse nad ruumist väljumisel saastest.

3. Karantiiniruumi eest vastutav isik peab arvestust järgmise kohta:

- a) karantiiniruumi töötajad;
- b) karantiiniruumi külastajad;
- c) karantiiniruumi sisse toodavad ja sealt välja viidavad taimed, taimsed saadused ja muud objektid;
- d) kõnealuste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide päritolukoht;
- e) tähelepanekud seoses taimekahjustajate esinemisega sellistel taimedel, taimsetel saadustel ja muudel objektidel.

Neid andmeid hoitakse alles kolm aastat.

Artikkel 58

Karantiiniruumide järelevalve ja karantiiniruumiks määramise otsuse tühistamine

1. Pädev asutus korraldab vähemalt kord ~~aastas~~ **kahe aasta jooksul** karantiiniruumide auditeerimise või inspekteerimise, et kontrollida, kas ruumid vastavad artikli 56 lõikes 2 ja artiklis 57 osutatud tingimustele. **[ME 100]**
2. Pädev asutus tühistab artikli 56 lõikes 1 osutatud määramisotsuse viivitamata, kui:
 - a) auditeerimise või inspekteerimise tulemusel selgub, et karantiiniruum ei vasta artikli 56 lõikes 2 või artiklis 57 osutatud tingimustele;
 - b) karantiiniruumi eest vastutav isik ei ole võtnud õigeaegselt nõuetekohaseid parandusmeetmeid.

Artikkel 59

Taimede, taimsete saaduste ja muude objektide väljaviimine karantiiniruumist

1. Taimed, taimsed saadused ja muud objektid viiakse karantiiniruumist välja üksnes pädeva asutuse loal, kui on tehtud kindlaks, et need on vabad liidu karantiinsetest taimekahjustajatest või vajaduse korral kaitstava piirkonna karantiinsetest taimekahjustajatest.
 2. Pädev asutus võib lubada taimed, taimsed saadused ja muud objektid viia karantiiniruumist teise karantiiniruumi või mujale üksnes juhul, kui on võetud meetmed, millega tagatakse, et liidu karantiinsed taimekahjustajad või vajaduse korral kaitstava piirkonna karantiinsed taimekahjustajad ei levi asjaomases piirkonnas.
- 2a. *Komisjoni ergutatakse koostama juhenddokumenti, et ühtlustada liikmesriikides järgitavaid menetluskordasid ning vältida tarbetuid viivitusi taimede, taimsete saaduste ja muude objektide väljaviimisel karantiiniruumidest. Kõnealuses juhenddokumendis esitatakse eelkõige selged juhised selle kohta, millal võib olla vajalik piirangute kehtestamine ja milliseid riski vähendamise meetmeid võib võtta.***
- [ME 101]

Artikkel 60

Liidu territooriumilt väljaviimine

1. Kui taime, taimse saaduse või muu objekti väljaviimine liidu territooriumilt on reguleeritud kolmanda riigiga sõlmitud taimetervisenõudeid käsitleva lepinguga, järgitakse väljaviimisel kõnealust lepingut.
2. Kui taime, taimse saaduse või muu objekti väljaviimine liidu territooriumilt ei ole reguleeritud kolmanda riigiga sõlmitud taimetervisenõudeid käsitleva lepinguga, toimub selline väljaviimine kooskõlas selle kolmanda riigi taimetervise-eeskirjadega, kuhu kõnealune taim, taimne saadus või muu objekt viiakse.
3. Kui taime, taimse saaduse või muu objekti väljaviimine liidu territooriumilt ei ole reguleeritud ei kolmanda riigiga sõlmitud taimetervisenõudeid käsitleva lepinguga ega selle kolmanda riigi taimetervise-eeskirjadega, kuhu kõnealune taim, taimne saadus või muu objekt viiakse, kohaldatakse artikli 41 lõigetes 1 ja 2 osutatud nimekirjas sätestatud nõudeid taimede, taimsete saaduste ja muude objektide vedamise kohta liidu territooriumil.

Kõnealuseid nõudeid ei kohaldata juhul, kui need käsitlevad taimekahjustajat, mille puhul on täidetud üks järgmistest tingimustest:

- a) asjaomane kolmas riik on kinnitanud, et seda esineb nende territooriumil ning selle suhtes ei kohaldata ametlikku kontrolli;
- b) võib põhjendatult eeldada, et seda ei loeta kõnealuse kolmanda riigi territooriumil karantiinseks taimekahjustajaks.

V peatükk
Ettevõtjate registreerimine ning jälgitavus

Artikkel 61

Ettevõtjate ametlik register

1. Pädev asutus peab ja ajakohastab registrit selliste ettevõtjate kohta, kes viivad asjaomase liikmesriigi territooriumil läbi teises lõigus loetletud tegevusi ning kelle suhtes kohaldatakse ühte järgmistest punktidest:
 - a) nad on ettevõtjad, kelle tegevus on seotud taimede, taimsete saaduste või muude objektidega, mida reguleeritakse artikli 27 lõigetega 1, 2 või 3, artikli 29 lõigetega 1, 2 või 3, artikli 40 lõikega 1, artikli 41 lõigetega 1 või 2, artikli 47 lõikega 1, artikli 49 lõikega 1 või artikli 50 lõikega 1 ettenähtud rakendusaktiga või mille suhtes kohaldatakse artikli 43 lõigetega 1 või 2, artikli 44 lõike 1, artikli 45 lõike 1, artiklite 51, 52 või 53 sätteid;
 - b) nad on ettevõtjad määruse (EL) nr .../... [*palume väljaannete talitusel lisada taimse paljundusmaterjali suhtes kohaldatavat õigust käsitleva määruse number*] artikli 3 lõike 6 tähenduses.

Käesolevat lõiget kohaldatakse järgmiste tegevuste suhtes:

- a) külvamine või istutamine
- b) kasvatamine;
- c) tootmine;
- d) liidu territooriumile sissetoomine;
- e) liidu territooriumil vedamine;
- f) liidu territooriumilt väljaviimine;
- g) tootmine ja/või turul kättesaadavaks tegemine määruse (EL) nr .../... *[palume väljaannete talitusel lisada taimse paljundusmaterjali suhtes kohaldatavat õigust käsitleva määruse number]* artikli 3 lõike 5 tähenduses.];
- h) müük kauglepingute alusel.

Kõnealust registrit nimetatakse edaspidi registriks. Esimese lõigu punktide a ja b kohaselt registreeritud ettevõtjaid nimetatakse edaspidi registreeritud ettevõtjateks.

2. Ettevõtja võib olla pädeva asutuse registris registreeritud rohkem kui ühel korral eeldusel, et iga registreering on seotud erineva artikli 62 lõike 2 punktis d osutatud valduse, ühislao ja tarnekeskusega. Iga registreeringu suhtes kohaldatakse artiklis 62 sätestatud korda.
3. Lõiget 1 ei kohaldata ettevõtjale, kelle kohta kehtib üks või mitu järgmistest punktidest:
 - a) ta tarnib taimi, taimseid saadusi ja muid objekte lõppkasutajale üksnes sellistes kogustes, mida peetakse kõnealuste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide puhul väikesteks, ning muul viisil kui kauglepingu alusel; **[ME 102]**
 - b) tema tegevus seoses taimede, taimsete saaduste ja muude objektidega piirdub kõnealuste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide vedamisega teisele ettevõtjale;
 - c) tema tegevus seisneb üksnes igat liiki objektide vedamises, kasutades puidust pakkematerjali.

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 98 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse üks või mitu järgmistest punktidest:

- (a) — selliste ettevõtjate täiendavad kategooriad, kelle suhtes ei kohaldata lõiget 1, kui registreerimine tooks nende tegevusest tuleneva taimetervisliku riskiga võrreldes nende jaoks kaasa ebaproportsionaalse halduskoormuse;
- (b) — erinõuded teatavate ettevõtjakategooriate registreerimiseks;
- (c) — esimese lõigu punktis a osutatud väikeste koguste ülemmäär teatavate taimede, taimsete saaduste või muude objektide jaoks. [ME 103]

Artikkel 62
Registreerimise kord

1. Artikli 61 lõike 1 esimese lõigu punktide a või b reguleerimisalasse kuuluvad ettevõtjad esitavad pädevale asutusele registrisse kandmise taotluse.
2. Taotlus sisaldab järgmist:
 - a) ettevõtja nimi, aadress ja kontaktandmed;
 - b) ettevõtja kinnitus selle kohta, et tal on kavas läbi viia taimede, taimsete saaduste ja muude objektidega seotud tegevusi, millele on osutatud artikli 61 lõikes 1;

- c) ettevõtja kinnitus selle kohta, et tal on kavas läbi viia järgmisi tegevusi:
- i) väljastada taimedele, taimsetele saadustele ja muudele objektidele taimepasse vastavalt artikli 79 lõikele 1;
 - ii) varustada puidust pakkematerjali artikli 91 lõikes 1 osutatud märgisega;
 - iii) anda välja mis tahes muid artikli 93 lõikes 1 osutatud kinnitusi;
 - iv) anda välja ametlikke etikette taimsele paljundusmaterjalile vastavalt määruse (EL) nr .../... [*väljaannete talitus, palun lisada paljundusmaterjali määruse number*] artiklile 19;
- d) registreerimiseks selliste valduste, ühisladude ja tarnekeskuste aadress, mida ettevõtja asjaomases liikmesriigis kasutab, et viia läbi artikli 61 lõikes 1 osutatud tegevusi;
- e) ettevõtja tegevusega seotud taimede ja taimsete saaduste perekond ja liik ning vajaduse korral muude objektide laad.

3. Pädev asutus registreerib ettevõtja *viivitamata*, kui registreerimistaotlus sisaldab lõikes 2 osutatud üksikasju. [ME 104]
4. Vajaduse korral esitab registreeritud ettevõtja taotluse lõike 2 punktides a, d ja e osutatud andmete ning lõike 2 punktides b ja c osutatud kinnituste ajakohastamiseks.
5. Kui pädev asutus saab teada, et registreeritud ettevõtja ei teosta enam artikli 61 lõikes 1 osutatud tegevusi või et registreeritud ettevõtja on esitanud taotluse, mis ei vasta enam lõike 2 nõuetele, palub ta kõnealusel ettevõtjal nõuded viivitamata või kindlaksmääratud aja jooksul täita.

Kui registreeritud ettevõtja ei täida neid nõudeid pädeva asutuse kindlaksmääratud aja jooksul, tühistab pädev asutus selle ettevõtja registreeringu.

Artikkel 63

Registri sisu

Register sisaldab artikli 62 lõike 2 punktides a, b, d ja e sätestatud üksikasju ning järgmist:

- a) ametlik registreerimisnumber;
- b) selle liikmesriigi kahetäheline kood vastavalt ISO 3166-1-alpha-2-standardile,¹ kus ettevõtja on registreeritud;
- c) märge selle kohta, kas ettevõtjal on luba iga artikli 62 lõike 2 punktis c osutatud tegevuse sooritamiseks.

Artikkel 64

Ametlikes registrites sisalduva teabe kättesaadavus

- 1. Taotluse korral teeb registrit pidav liikmesriik registris sisalduva teabe kättesaadavaks teistele liikmesriikidele või komisjonile.
- 2. Taotluse korral teeb registrit pidav liikmesriik artiklis 63 osutatud teabe, välja arvatud artikli 62 lõike 2 punktides d ja e osutatud teave, kättesaadavaks mis tahes ettevõtjale.

¹ ISO 3166-1:2006, maade ja nende jaotiste nimetuste tähised. 1. osa: Maatähised. Rahvusvaheline Standardiorganisatsioon, Genf.

Artikkel 65

Jälgitavus

1. Ettevõtja, kellele tarnitakse taimed, taimsed saadused või muud objektid, mille suhtes kohaldatakse artikli 40 lõike 1, artikli 41 lõigete 1 ja 2, artikli 44 lõigete 1 ja 3, artikli 45 lõike 1, artikli 46 lõigete 1 ja 3, artikli 47 lõike 1, artikli 49 lõigete 1 ja 2, artikli 50 lõigete 1 ja 2, artiklite 52, 53 ja 54 kohaseid keeldusid, nõudeid või tingimusi, peab arvestust iga tarnitud taime, taimse saaduse või muu objekti kohta, mis võimaldab tal tuvastada seda tarnivad ettevõtjad.
2. Ettevõtja, kes tarnib taimi, taimseid saadusi või muid objekte, mille suhtes kohaldatakse artikli 40 lõike 1, artikli 41 lõigete 1 ja 2, artikli 44 lõigete 1 ja 3, artikli 45 lõike 1, artikli 46 lõigete 1 ja 3, artikli 47 lõike 1, artikli 49 lõigete 1 ja 2, artikli 50 lõigete 1 ja 2, artiklite 52, 53 ja 54 kohaseid keeldusid, nõudeid või tingimusi, peab arvestust iga tarnitud taime, taimse saaduse või muu objekti kohta, mis võimaldab tal tuvastada ettevõtjad, kellele see tarniti.

3. Ettevõtjad säilitavad lõigetes 1 ja 2 osutatud andmeid kolme aasta jooksul alates kuupäevast, mil asjaomane taim, taimne saadus või muu objekt neile või nende poolt tarniti.
4. Taotluse korral edastavad nad lõigetes 1 ja 2 osutatud andmed pädevatele asutustele.
5. Lõikeid 1–4 ei kohaldata artikli 61 lõike 3 punktis b osutatud ettevõtjate suhtes.

Artikkel 66

Taimede, taimsete saaduste ja muude objektide vedu ettevõtja valdustes

1. Ettevõtjal on olemas jälgimissüsteemid ja -menetlused, mille abil ta saab jälgida oma taimede, taimsete saaduste ja muude objektide liikumist tema enda valdustes.

Esimest lõiku ei kohaldata artikli 61 lõike 3 punktis b osutatud ettevõtjate suhtes.

2. Taotluse korral tehakse pädevale asutusele kättesaadavaks lõikes 1 osutatud süsteemide ja menetluste kaudu saadud teave taimede, taimsete saaduste ja muude objektide liikumise kohta kõnealustes valdustes.

Artikkel 66a
Hea taimekaitsetava

1. Ettevõtja, kes tarnib või kellele tarnitakse taimi, taimseid saadusi ja muid objekte, mille suhtes kohaldatakse artikli 40 lõike 1, artikli 41 lõigete 1 ja 2, artikli 44 lõigete 1 ja 3, artikli 45 lõike 1, artikli 46 lõigete 1 ja 3, artikli 47 lõike 1, artikli 49 lõigete 1 ja 2, artikli 50 lõigete 1 ja 2, artiklite 52, 53 või 54 kohaseid keeldusid, nõudeid või tingimusi, järgib head taimekaitsetava, et hoida ära taimekahjustajate esinemist ja levikut. Lõikes 1 osutatud hea taimekaitsetava hõlmab eelkõige järgmist:

- a) taimede, taimsete saaduste ja muude objektide veol või tootmisprotsessis selliste kriitiliste punktide tuvastamine ja järelevalve, mis võivad mõjutada nende fütosanitaarset kvaliteeti;*
- b) tagamine, et pädevatel asutustel oleks juurdepääs rajatistele, samuti seireandmetele ja kõikidele seotud dokumentidele;*
- c) vajaduse korral meetmete võtmine, et tagada taimede, taimsete saaduste ja muude objektide fütosanitaarse kvaliteedi säilitamine; [ME 105]*

VI peatükk

Taimede, taimsete saaduste ja muude objektide sertifitseerimine

1. JAGU

FÜTOSANITAARSERTIFIKAAT, MIDA NÕUTAKSE TAIMEDE, TAIMSETE SAADUSTE JA MUUDE OBJEKTIDE SISSETOOMISEL LIIDU TERRITOORIUMILE

Artikkel 67

Liidu territooriumile sissetoomisel vajalik fütosanitaarsertifikaat

1. Taimede, taimsete saaduste ja muude objektide liidu territooriumile sissetoomiseks vajalik fütosanitaarsertifikaat on kolmanda riigi välja antud dokument, mis vastab artikli 71 tingimustele, mille sisu on sätestatud V lisa A osas või vajaduse korral V lisa B osas ning millega tõendatakse, et asjaomane taim, taimne saadus või muu objekt vastab kõigile järgmistele nõuetele:
 - a) see on vaba liidu karantiinsetest taimekahjustajatest;
 - b) see vastab artikli 37 lõike 1 sätetele, milles käsitletakse kvaliteeti vähendavate liidu taimekahjustajate esinemist istutamiseks ettenähtud taimedel;
 - c) see vastab artikli 41 lõigetes 1 ja 2 osutatud nõuetele;
 - d) vajaduse korral vastab see eeskirjadele, mis on vastu võetud artikli 27 lõigete 1 ja 2 ning artikli 29 lõike 1 kohaselt vastuvõetud õigusaktidega.

2. Vajaduse korral täpsustatakse fütosanitaarsertifikaadil punkti „Lisadeklaratsioon” all kooskõlas artikli 41 lõigete 1 ja 2 ning artikli 50 lõigete 1 ja 2 kohaselt vastuvõetud rakendusaktidega, millist erinõuet täidetakse, kui on valida mitme variandi vahel. See täpsustus sisaldab viidet asjaomasele kõnealuste aktidega ettenähtud variandile ***või selle variandi teksti.*** [ME 106]
3. Vajaduse korral märgitakse fütosanitaarsertifikaadile, et asjaomased taimed, taimsed saadused või muud objektid vastavad taimetervisemeetmetele, mis on artikli 42 kohaselt tunnistatud samaväärseteks artikli 41 lõike 2 kohaselt vastuvõetud rakendusakti nõuetega.
4. Komisjonil on artikli 98 kohaselt õigus vastu võtta delegeeritud õigusakte V lisa A ja B osa muutmiseks, et kohandada neid teaduse ja tehnika ning rahvusvaheliste standardite arenguga.
- 4a. ***Fütosanitaarsertifikaati võib kasutada ka kooskõlas nõukogu määruse (EÜ) nr 338/97¹ või komisjoni määruse (EÜ) nr 865/2006² sätetega.*** [ME 107]

¹ *Nõukogu 9. detsembri 1996. aasta määrus (EÜ) nr 338/97 looduslike looma- ja taimeliikide kaitse kohta nendega kauplemise reguleerimise teel (EÜT L 61, 3.3.1997, lk 1).*

² *Komisjoni 4. mai 2006. aasta määrus (EÜ) nr 865/2006, millega kehtestatakse looduslike looma- ja taimeliikide kaitset nendega kauplemise reguleerimise teel käsitleva nõukogu määruse (EÜ) nr 338/97 üksikasjalikud rakenduseeskirjad (ELT L 166, 19.6.2006, lk 1).*

Artikkel 68

Taimed, taimsed saadused ja muud objektid, mille puhul nõutakse fütosanitaarsertifikaati

1. Komisjon kehtestab rakendusaktiga nimekirja taimedest, taimsetest saadustest ja muudest objektidest, mille sissetoomisel liidu territooriumile nõutakse fütosanitaarsertifikaati, ning vastavate päritolu- või lähteriigiks olevate kolmandate riikide nimekirja.

Nimekiri sisaldab järgmist:

- a) direktiivi 2000/29/EÜ V lisa B osa I punktis loetletud taimed, taimsed saadused ja muud objektid;
- b) taimed, taimsed saadused ja muud objektid, mille kohta on vastavalt artikli 27 lõikele 1 ja artikli 29 lõikele 1 vastu võetud nõuded, mis käsitlevad nende sissetoomist liidu territooriumile;
- c) artikli 37 lõike 2 kohaselt loetletud seemned;
- d) artikli 41 lõigete 1 ja 2 kohaselt loetletud taimed, taimsed saadused ja muud objektid.

Punkte a–d ei kohaldata juhul, kui artikli 27 lõike 1, artikli 29 lõike 1 või artikli 41 lõigete 1 ja 2 kohaselt vastuvõetud aktiga nõutakse nõuete täitmise tõendamiseks artikli 91 lõikes 1 osutatud ametlikku märgist või muud artikli 93 lõikes 1 osutatud ametlikku kinnitust.

Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 99 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

2. Komisjon muudab lõikes 1 osutatud rakendusakti rakendusaktiga järgmistel juhtudel:

- a) kui kõnealuses rakendusaktis loetletud taim, taimne saadus või muu objekt ei vasta lõike 1 punktile b, c või d;
- b) kui kõnealuses rakendusaktis loetlemata taim, taimne saadus või muu objekt vastab lõike 1 punktile b, c või d.

Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 99 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

3. Komisjon võib kooskõlas IV lisa 2. jaos sätestatud põhimõtetega muuta rakendusaktiga lõikes 1 osutatud rakendusakti, kui on olemas risk, et selles rakendusaktis loetlemata taim, taimne saadus või muu objekt kannab liidu karantiinset taimekahjustajat, või kui teatava kõnealuses rakendusaktis loetletud taime, taimse saaduse või muu objekti puhul seda riski enam ei ole.

Kõnealune rakendusakt võetakse vastu vastavalt artikli 99 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusele.

4. Erandina lõigetest 1, 2 ja 3 ei nõuta fütosanitaarsertifikaati selliste taimede, taimsete saaduste või muude objektide puhul, mille suhtes kohaldatakse artikleid 44, 45, 46 ja 70.

Artikkel 69

Taimed, taimsed saadused ja muud objektid, mille sissetoomisel kaitstavasse piirkonda nõutakse fütosanitaarsertifikaati

1. Komisjon kehtestab rakendusaktiga nimekirja taimedest, taimsetest saadustest ja muudest objektidest, mille sissetoomisel kolmandatest riikidest teatavatesse kaitstavatesse piirkondadesse nõutakse fütosanitaarsertifikaati lisaks artikli 68 lõigetes 1, 2 ja 3 loetletud juhtudele, ning vastavate päritolu- või lähteriigiks olevate kolmandate riikide nimekirja.

Nimekiri sisaldab järgmist:

- a) direktiivi 2000/29/EÜ V lisa B osa II punktis loetletud taimed, taimsed saadused ja muud objektid;
- b) artikli 50 lõigete 1 ja 2 kohaselt loetletud taimed, taimsed saadused ja muud objektid.

Punkte a ja b ei kohaldata juhul, kui artikli 50 lõike 1 või 2 kohaselt vastuvõetud aktiga nõutakse nõuete täitmise tõendamiseks artikli 91 lõikes 1 osutatud ametlikku märgist või muud artikli 93 lõikes 1 osutatud ametlikku kinnitust.

Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 99 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

2. Komisjon muudab lõikes 1 osutatud rakendusakti rakendusaktiga järgmistel juhtudel:
- a) kui kõnealuses rakendusaktis loetletud taim, taimne saadus või muu objekt ei vasta lõike 1 punktile b;
 - b) kui kõnealuses rakendusaktis loetlemata taim, taimne saadus või muu objekt vastab lõike 1 punktile b.

Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 99 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

3. Komisjon võib kooskõlas IV lisa 2. jaos sätestatud põhimõtetega muuta rakendusaktiga lõikes 1 osutatud rakendusakti, kui on olemas risk, et selles rakendusaktis loetlemata taim, taimne saadus või muu objekt kannab asjaomase kaitstava piirkonna karantiinset taimekahjustajat, või kui teatava kõnealuses rakendusaktis loetletud taime, taimse saaduse või muu objekti puhul seda riski enam ei ole.

Kõnealune rakendusakt võetakse vastu vastavalt artikli 99 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusele.

4. Erandina lõigetest 1, 2 ja 3 ei nõuta fütosanitaarsertifikaati selliste taimede, taimsete saaduste või muude objektide puhul, mille suhtes kohaldatakse artikleid 52, 53, 54 ja 70.

Artikkel 70

Reisijate pagasit, posti- ja internetiteenuste kliente käsitlevad erandid

1. Väikesed kogused teatavaid kolmandatest riikidest pärit taimi, taimseid saadusi ja muid objekte võidakse vabastada artikli 68 lõike 1 ja artikli 69 lõike 1 kohasest fütosanitaarsertifikaadi nõudest, kui need vastavad kõigile järgmistele tingimustele:
 - a) need tuuakse liidu territooriumile reisija isikliku pagasi osana, kaugmüügist tellitud toodete saadetisena lõppkasutajale (edaspidi „internetiteenuste klient”) või posti teel lõppkasutajale lähetatud saadetisena;
 - b) neid ei kasutata kutsealasel ega kaubanduslikul eesmärgil;
 - c) need on loetletud lõike 2 kohaselt.

Kõnealust erandit ei kohaldate istutamiseks ettenähtud taimedele, välja arvatud seemned.

2. Komisjon võib rakendusaktidega loetleda lõikes 1 osutatud taimed, taimsed saadused ja muud objektid ning asjaomased kolmandad riigid ning kehtestada vajaduse korral selliste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide maksimumkogused, mille suhtes kohaldatakse kõnealuses lõikes sätestatud erandit ning vajaduse korral ühte või mitut IV lisa 1. jaos sätestatud riskijuhtimismeedet.

Otsus nimekirja kandmise ja asjaomase maksimumkoguse kehtestamise ning vajaduse korral riskijuhtimismeetmete kohta tehakse kooskõlas IV lisa 2. jaos sätestatud kriteeriumidega selle põhjal, millist taimetervislikku riski kõnealuste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide väikesed kogused endast kujutavad.

Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas käesoleva määruse artikli 99 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 71

Fütoanitaarsertifikaati käsitlevad tingimused

1. Pädev asutus kiidab kolmandatest riikidest sissetoodavate taimede, taimsete saaduste või muude objektidega kaasas oleva fütoanitaarsertifikaadi heaks üksnes juhul, kui selle sertifikaadi sisu vastab V lisa A osale. Kui taimed, taimsed saadused või muud objektid tuuakse sisse sellisest kolmandast riigist, mis ei ole nende päritoluriik, kiidab pädev asutus fütoanitaarsertifikaadi heaks üksnes juhul, kui see vastab V lisa B osale.

Pädev asutus ei kiida fütoanitaarsertifikaati heaks, kui artikli 67 lõikes 2 osutatud lisadeklaratsioon puudub või see ei ole nõuetekohane või kui artikli 67 lõikes 3 osutatud märged puudub.

2. Pädev asutus kiidab fütoanitaarsertifikaadi heaks üksnes juhul, kui see vastab järgmistele nõuetele:
 - a) see on välja antud vähemalt ühes liidu ametlikus keeles;
 - b) see on adresseeritud liidule või selle liikmesriigile;
 - c) sertifikaat on välja antud mitte rohkem kui 14 päeva enne kuupäeva, mil sellega hõlmatud taimed, taimsed saadused või muud objektid viidi välja sertifikaadi välja andnud kolmandast riigist.

3. Kui kolmas riik on rahvusvahelise taimekaitsekonventsiooni osaline, kiidab pädev asutus fütosanitaarsertifikaadi heaks üksnes juhul, kui selle on välja andnud kõnealuse kolmanda riigi riiklik taimekaitseorganisatsioon või selle vastutusel olev ametnik, kellel on tehniline pädevus ning kellele kõnealune riiklik taimekaitseorganisatsioon on nõuetekohase loa andnud.
4. Kui kolmas riik ei ole rahvusvahelise taimekaitsekonventsiooni osaline, kiidab pädev asutus fütosanitaarsertifikaadi heaks üksnes juhul, kui selle on välja andnud pädev asutus kõnealuse kolmanda riigi siseriiklike eeskirjade kohaselt ning sellest on teatatud komisjonile. Komisjon teavitab määruse (EL) nr .../... [*väljaannete talitus, palun lisada ametlikku kontrolli käsitleva määruse number*] artikli 131 punkti a kohaselt liikmesriike ja ettevõtjaid vastuvõetud teadetest artiklis 97 osutatud elektroonilise teavitussüsteemi kaudu.

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 98 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada esimeses lõigus osutatud heakskiitmistingimusi kõnealuste sertifikaatide usaldusväärsuse tagamiseks.

5. Elektroonilised fütosanitaarsertifikaadid kiidetakse heaks üksnes juhul, kui need on esitatud määruse (EL) nr .../... [*väljaannete talitus, palun lisada ametliku kontrolli määruse number*] artiklis 130 osutatud elektroonilise teabehaldussüsteemi kaudu või sellega elektroonilise teabevahetuse teel.

Artikkel 72

Fütosanitaarsertifikaadi kehtetuks tunnistamine

1. Kui fütosanitaarsertifikaat on artikli 67 lõigete 1, 2 ja 3 kohaselt välja antud ning asjaomane pädev asutus jõuab otsusele, et artiklis 71 sätestatud tingimused ei ole täidetud, tunnistab ta kõnealuse fütosanitaarsertifikaadi kehtetuks ja tagab, et see ei ole enam asjaomaste taimede, taimsete saaduste ega muude objektidega kaasas. Sellisel juhul võtab pädev asutus kõnealuste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide suhtes ühe määruse (EL) nr .../.... [*Euroopa Liidu väljaannete talitus, lisada ametlikku kontrolli käsitleva määruse number*] artikli 64 lõikes 3 sätestatud meetmetest.

2. Liikmesriigid teavitavad artiklis 97 osutatud elektroonilise teavitussüsteemi kaudu komisjoni ja muid liikmesriike, kui fütosanitaarsertifikaat on lõike 1 kohaselt kehtetuks tunnistatud.

Samuti teavitatakse kolmandat riiki, kes kõnealuse fütosanitaarsertifikaadi välja andis.

2. JAGU

TAIMEPASS, MIDA NÕUTAKSE TAIMEDE, TAIMSETE SAADUSTE JA MUUDE OBJEKTIDE VEDAMISEL LIIDU TERRITOORIUMIL

Artikkel 73

Taimepass

Taimepass on ametlik etikett, mis on vajalik taimede, taimsete saaduste ja muude toodete vedamisel liidu territooriumil ning vajaduse korral nende sissetoomisel kaitstavatesse piirkondadesse ja seal vedamisel; taimepassiga tõendatakse, et kõik artiklis 80 ning kaitstavatesse piirkondadesse sissetoomise puhul artiklis 81 sätestatud nõuded on täidetud ning selle sisu ja vorm vastab artiklis 78 sätestatule.

Artikkel 73a

Komisjon esitab hiljemalt ... Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande kogemuste kohta, mis on saadud taimepassi süsteemi laiendamisel kogu taimede, taimsete saaduste ja muude objektide vedamisele liidu territooriumil, sealhulgas selge kulude ja tulude analüüs ettevõtjate jaoks, ja vajaduse korral lisab sellele seadusandliku ettepaneku. [ME 108]*

*

Väljaannete talitus: palun lisada kuupäev: viis aastat pärast käesoleva määruse jõustumist.

Artikkel 74

Taimed, taimsed saadused ja muud objektid, mille vedamisel liidu territooriumil nõutakse taimepassi

1. Komisjon kehtestab rakendusaktiga nimekirja taimedest, taimsetest saadustest ja muudest objektidest, mille vedamisel liidu territooriumil nõutakse taimepassi.

Nimekiri sisaldab järgmist:

- a) kõik istutamiseks ettenähtud taimed, välja arvatud seemned;
- b) direktiivi 2000/29/EÜ V lisa A osa I punktis loetletud taimed, taimsed saadused ja muud objektid;
- c) taimed, taimsed saadused ja muud objektid, mille kohta on vastavalt artikli 27 lõigetele 1, 2 või 3 või artikli 29 lõigetele 1, 2 või 3 vastu võetud nõuded, milles käsitletakse nende vedamist liidu territooriumil;
- d) artikli 37 lõike 2 kohaselt loetletud seemned;
- e) artikli 41 lõigete 1 ja 2 kohaselt loetletud taimed, taimsed saadused ja muud objektid.

Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 99 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

2. Komisjon muudab rakendusaktiga lõikes 1 osutatud rakendusakti järgmistel juhtudel:

- a) kui kõnealuses rakendusaktis loetlemata taim, taimne saadus või muu objekt vastab lõike 1 punktile c, d või e;
- b) kui kõnealuses rakendusaktis loetletud taim, taimne saadus või muu objekt ei vasta lõike 1 punktile c, d või e.

Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 99 lõikes 3 osutatud nõuandemenetlusega.

3. Komisjon võib kooskõlas IV lisa 2. jaos sätestatud põhimõtetega muuta rakendusaktiga lõikes 1 osutatud rakendusakti, kui on olemas risk, et selles rakendusaktis loetlemata taim, taimne saadus või muu objekt kannab liidu karantiinset taimekahjustajat, või kui teatava kõnealuses rakendusaktis loetletud taime, taimse saaduse või muu objekti puhul seda riski enam ei ole.

Kõnealune rakendusakt võetakse vastu vastavalt artikli 99 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusele.

4. Erandina lõigetest 1, 2 ja 3 ei nõuta taimepassi selliste taimede, taimsete saaduste või muude objektide puhul, mille suhtes kohaldatakse artikleid 44, 45, 46 ja 70.
- 4a. *Komisjon esitab hiljemalt ...* Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande kogemuste kohta, mis on saadud taimepassi süsteemi laiendamisel kogu taimede, taimsete saaduste ja muude objektide vedamisele liidu territooriumil, koos selge kulude ja tulude analüüsiga ettevõtjate jaoks. [ME 109]*

* *Väljaannete talitus: palun lisada kuupäev: viis aastat pärast käesoleva määruse jõustumist.*

Artikkel 75

Taimed, taimsed saadused ja muud objektid, mille sissetoomisel kaitsavasse piirkonda ja seal vedamisel nõutakse taimepassi

1. Komisjon kehtestab rakendusaktiga nimekirja taimedest, taimsetest saadustest ja muudest objektidest, mille sissetoomisel teatavatesse kaitstavatesse piirkondadesse nõutakse taimepassi.

Nimekiri sisaldab järgmist:

- a) direktiivi 2000/29/EÜ V lisa A osa II punktis loetletud taimed, taimsed saadused ja muud objektid;
- b) muud artikli 50 lõike 2 kohaselt loetletud taimed, taimsed saadused ja muud objektid.

Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 99 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

2. Komisjon võib rakendusaktiga muuta lõikes 1 osutatud rakendusakti järgmistel juhtudel:
- a) kui kõnealuses rakendusaktis loetlemata taim, taimne saadus või muu objekt vastab lõike 1 punktile b;
 - b) kui kõnealuses rakendusaktis loetletud taim, taimne saadus või muu objekt ei vasta lõike 1 punktile a või b.

Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 99 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

3. Komisjon võib kooskõlas IV lisa 2. jaos sätestatud põhimõtetega muuta rakendusaktiga lõikes 1 osutatud rakendusakti, kui on olemas risk, et selles rakendusaktis loetlemata taim, taimne saadus või muu objekt kannab asjaomase kaitstava piirkonna karantiinset taimekahjustajat, või kui teatava kõnealuses rakendusaktis loetletud elus taime, taimse saaduse või muu objekti puhul seda riski enam ei ole.

Kõnealune rakendusakt võetakse vastu vastavalt artikli 99 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusele.

4. Erandina lõigetest 1, 2 ja 3 ei nõuta taimepassi selliste taimede, taimsete saaduste või muude objektide puhul, mille suhtes kohaldatakse artikleid 52, 53, 54 ja 70.

Artikkel 76

Lõppkasutajaid käsitlev erand

Taimepassi ei nõuta asjaomaste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide puhul väikesteks peetavate koguste vedamisel lõppkasutajale, *sealhulgas koduaednikele*. [ME 110]

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 98 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse väikeste koguste ülemmäär teatavate taimede, taimsete saaduste või muude objektide jaoks.

Artikkel 77

Ettevõtja valduste sisest ja vahelist vedu käsitlevad erandid

Taimepassi ei nõuta taimede, taimsete saaduste ega muude objektide vedamisel sama ettevõtja valduste sees ja vahel.

Artikkel 78

Taimepassi sisu ja vorm

1. Taimepass on eristatav etikett, mis trükitakse mis tahes sobivale materjalile eeldusel, et seda hoitakse eraldi muust teabest või etiketist, mis võib kõnealusel materjalil olla.

Taimepass on selgesti loetav ja kustutamatu.

2. Liidu territooriumil vedamiseks vajalik taimepass sisaldab VI lisa A osas sätestatud elemente.

Kaitstavasse piirkonda sissetoomiseks ja seal vedamiseks vajalik taimepass sisaldab VI lisa B osas sätestatud elemente.

3. Istutamiseks ettenähtud taimedele, mis on toodetud või tehtud turul kättesaadavaks määruse (EL) nr .../.... [*väljaannete talitus, palun lisada paljundusmaterjali määruse number*] artikli 3 lõike 5 tähenduses supereliitmaterjalina, eliitmaterjalina või sertifitseeritud materjalina kõnealuse määruse artikli 10 tähenduses, lisatakse taimepass eristataval kujul kõnealuse määruse artikli 22 kohaselt väljaantud ametlikule etiketile või vajaduse korral kõnealuse määruse artikli 122 lõike 1 kohaselt väljaantud põhisertifikaadile.

Kui kohaldatakse käesolevat lõiget, sisaldab liidu territooriumil vedamiseks vajalik taimepass VI lisa C osas sätestatud elemente.

Kui kohaldatakse käesolevat lõiget, sisaldab kaitstavasse piirkonda sissetoomiseks ja seal vedamiseks vajalik taimepass VI lisa D osas sätestatud elemente.

4. Komisjonil on artikli 98 kohaselt õigus vastu võtta delegeeritud õigusakte VI lisa A, B, C ja D osa muutmiseks, et vajaduse korral kohandada kõnealuseid elemente teaduse ja tehnika arenguga.

5. Komisjon võtab ühe aasta jooksul alates käesoleva määruse jõustumisest rakendusaktidega vastu liidu territooriumil vedamiseks vajaliku ning kaitstavasse piirkonda sissetoomiseks ja seal vedamiseks vajaliku taimepassi vormi nõuded seoses taimepassidega, millele on osutatud lõike 2 esimeses ja teises lõigus ning lõike 3 teises ja kolmandas lõigus. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu artikli 99 lõikes 3 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

Kui teatavate taimede, taimsete saaduste või muude objektide laad seda nõuab, võidakse nende jaoks kehtestada konkreetsed suurust käsitlevad nõuded.

Artikkel 79

Taimepasside välja andmine loa saanud ettevõtjate ja pädevate asutuste poolt

1. Taimepasse annavad pädevate asutuste järelevalve all välja registreeritud ettevõtjad, kellele pädevad asutused on artikli 84 kohaselt andnud loa taimepasside väljaandmiseks (edaspidi „loa saanud ettevõtjad”).

Loa saanud ettevõtjad annavad taimepasse välja üksnes nende vastutusalasse kuuluvate taimede, taimsete saaduste ja muude objektide jaoks.

2. Registreeritud ettevõtja taotluse korral võib taimepasse välja anda ka pädev asutus.
3. Loa saanud ettevõtjad annavad taimepasse välja üksnes artikli 62 lõike 2 punktis d osutatud valdustes, ühisladudes ja tarnekeskustes.

Artikkel 80

Liidu territooriumil vedamiseks vajalikku taimepassi käsitlevad sisulised nõuded

Taimepass antakse välja üksnes sellise taime, taimse saaduse või muu objekti vedamiseks liidu territooriumil, mis vastab järgmistele nõuetele:

- a) see on vaba liidu karantiinsetest taimekahjustajatest;
- b) see vastab artikli 37 lõike 1 sätetele, milles käsitletakse kvaliteeti vähendavate liidu taimekahjustajate esinemist istutamiseks ettenähtud taimedel;
- c) see vastab artikli 41 lõigetes 1 ja 2 osutatud nõuetele;
- d) vajaduse korral vastab see eeskirjadele, mis on vastu võetud artikli 27 lõigete 1 ja 2 ning artikli 29 lõigete 1 ja 2 kohaselt vastuvõetud õigusaktidega ning
- e) vajaduse korral vastab see meetmetele, mille pädevad asutused on artikli 16 lõike 1 kohaselt võtnud liidu karantiinsete taimekahjustajate hävitamiseks ning artikli 28 lõike 1 kohaselt selliste taimekahjustajate hävitamiseks, mida loetakse ajutiselt liidu karantiinseteks taimekahjustajateks.

Artikkel 81

Kaitstavas piirkonda sissetoomiseks ja seal vedamiseks vajalikku taimepassi käsitlevad sisulised nõuded

1. Taimepass antakse välja üksnes sellise taime, taimse saaduse ja muu objekti sissetoomiseks kaitstavas piirkonda ja seal vedamiseks, mis vastab kõigile artikli 80 nõuetele ja lisaks järgmistele nõuetele:
 - a) see on vaba asjaomase kaitstava piirkonna karantiisest taimekahjustajast ning
 - b) see vastab artikli 50 lõigetes 1 ja 2 osutatud nõuetele.
2. Kui kohaldatakse artikli 33 lõiget 2, lõikes 1 osutatud taimepassi välja ei anta.

Artikkel 82

Taimepassi jaoks vajalik kontroll

1. Taimepassi võib välja anda üksnes sellistele taimedele, taimsetele saadustele ja muudele objektidele, mille puhul lõigete 2, 3 ja 4 kohane põhjalik kontroll on näidanud, et need vastavad artikli 80 ning vajaduse korral artikli 81 nõuetele.

Taimi, taimseid saadusi ja muid objekte võib kontrollida ühekaupa või esinduslike proovide abil. Kontroll hõlmab ka asjaomaste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide pakkematerjali.

2. Kontrolli teostab loa saanud ettevõtja või vajaduse korral artikli 79 lõike 2 kohaselt pädev asutus.

3. Kontroll vastab järgmistele tingimustele:

- a) seda tehakse sageli, sobival ajal ning võetakse arvesse kaasnevaid riske;
- b) seda tehakse artikli 62 lõike 2 punktis d osutatud valdustes, ühisladudes ja tarnekeskustes ning
- c) seda tehakse visuaalselt ning juhul, kui kahtlustatakse liidu karantiinse taimekahjustaja või kaitstava piirkonna puhul asjaomase kaitstava piirkonna karantiinse taimekahjustaja esinemist, proovivõtu ja testimisega.

Kõnealune kontroll tehakse nii, et see ei piiraks ühtegi konkreetset kontrollinõuet või -meedet, mis on vastu võetud kooskõlas artikli 27 lõigetega 1, 2 või 3, artikli 29 lõigetega 1, 2 või 3, artikli 41 lõigetega 1 ja 2 ning artikli 50 lõigetega 1 ja 2.

4. — Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 98 vastu delegeeritud õigusakte teatavate taimede, taimsete saaduste ja muude objektidega seotud visuaalset kontrolli, proovivõttu ja testimist käsitlevate üksikasjalike meetmete ning lõigetes 1, 2 ja 3 osutatud kontrolli sageduse ja aja kohta, lähtudes konkreetsetest taimetervislikest riskidest, mida kõnealused taimed, taimsed saadused või muud objektid endast kujutada võivad. Vajaduse korral hõlmab kõnealune kontroll teatavaid istutamiseks ettenähtud taimi, mis kuuluvad määruse (EL) nr .../... *[väljaannete talitus, palun lisada paljundusmaterjali tootmist ja turul kättesaadavaks tegemist käsitleva määruse number]* artikli 12 lõikes 1 osutatud kategooriatesse, ning vajaduse korral teostatakse kontroll iga kõnealuse määruse II lisa D osas sätestatud elemendi osas.

~~Kui komisjon võtab teatavate istutamiseks ettenähtud taimede kohta vastu sellise delegeeritud õigusakti ning nende istutamiseks ettenähtud taimede suhtes kohaldatakse määruse (EL) nr .../.... [väljaannete talitus, palun lisada paljundusmaterjali tootmist ja turul kättesaadavaks tegemist käsitleva määruse number] artikli 20 lõike 1 kohast sertifitseerimissüsteemi, ühendatakse vastavad kontrollid ühtseks sertifitseerimisüsteemiks.~~

~~Komisjon võtab kõnealuste delegeeritud õigusaktide vastuvõtmisel arvesse tehnika ja teaduse alaseid teadmisi ning sealseid arengusuundi. [ME 111]~~

Artikkel 83

Taimepasside kinnitamine

Loa saanud ettevõtja või artikli 79 lõike 2 kohaldamisel pädev asutus kinnitab taimepassi iga asjaomaste taimede, taimsete saaduste või muude objektide partii külge enne nende vedamist liidu territooriumil artikli 74 kohaselt või enne nende sissetoomist kaitstavasse piirkonda või seal vedamist artikli 75 kohaselt. Kui selliseid taimi, taimseid saadusi või muid objekte veetakse pakendis, kimbus või konteineris, kinnitatakse taimepass kõnealuse pakendi, kimbu või konteineri külge.

Artikkel 84

Ettevõtjatele antav luba taimepasside väljaandmiseks

1. Pädev asutus annab ettevõtjale loa anda välja taimepasse (edaspidi „taimepassi väljaandmise luba”), kui kõnealune ettevõtja vastab järgmistele tingimustele:
 - a) tal on vajalikud teadmised, et teostada artiklis 82 osutatud kontrolle, mis on seotud liidu karantiinsete taimekahjustajate, kaitstavate piirkondade taimekahjustajate ning kvaliteeti vähendavate taimekahjustajatega, mis võivad mõjutada asjaomaseid taimi, taimseid saadusi ja muid objekte, ning kontrolle, mis on seotud kõnealuste taimekahjustajate esinemisele viitavate märkide ja nende põhjustatud sümptomitega; samuti vahendid, mis on vajalikud nende esinemise ja levimise ärahoidmiseks ning nende hävitamiseks;
 - b) ta on kehtestanud süsteemid ja menetlused, mis võimaldavad tal täita jälgitavust käsitlevaid kohustusi vastavalt artiklitele 65 ja 66.
2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 98 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse kvalifikatsiooninõuded, mida ettevõtja peab täitma lõike 1 punkti a tingimustele vastamiseks.

Artikkel 85

Loa saanud ettevõtjate kohustused

1. Kui loa saanud ettevõtjal on kavas anda välja taimepass, teeb ta kindlaks sellised punktid oma tootmisprotsessis ja tema poolt teostataval taimede, taimsete saaduste ja muude objektide veol, mis on kriitilised artikli 27 lõigete 1, 2 ja 3, artikli 29 lõigete 1, 2 ja 3, artikli 37 lõike 1, artikli 41 lõike 3, artikli 80 ja artikli 82 ning vajaduse korral artikli 33 lõike 2, artikli 50 lõike 3 ja artikli 81 kohaselt vastuvõetud eeskirjade täitmise seisukohalt, ning jälgib neid.

Ta peab arvestust kõnealuste punktide kindlakstegemise ja jälgimise üle.

2. Lõike 1 kohane loa saanud ettevõtja näeb ette nõuetekohase koolituse oma töötajatele, kes on seotud artiklis 82 osutatud kontrolliga, et tagada neile vajalikud teadmised nimetatud kontrolli läbiviimiseks.

Artikkel 86

Taimetervislike riskide juhtimise kava

1. Pädev asutus võib vajaduse korral heaks kiita loa saanud ettevõtjate taimetervislike riskide juhtimise kava, milles esitatakse kõnealuste ettevõtjate rakendatud meetmed artikli 85 lõikes 1 sätestatud kohustuste täitmiseks.
2. Taimetervislike riskide juhtimise kava, mis on vajaduse korral juhendi vormis, hõlmab vähemalt järgmist:
 - a) artikli 62 lõikega 2 nõutud teave seoses loa saanud ettevõtja registreerimisega;
 - b) artikli 65 lõikega 3 ja artikli 66 lõikega 1 nõutud teave seoses taimede, taimsete saaduste ja muude objektide järgitavusega;
 - c) loa saanud ettevõtja tootmisprotsesside ja tema taimede, taimsete saaduste ja muude objektide vedamise ja müügiga seotud tegevuse kirjeldus;

- d) artikli 85 lõikes 1 osutatud kriitiliste punktide analüüs ning loa saanud ettevõtja võetud meetmed kõnealuste kriitiliste punktidega seotud taimetervislike riskide vähendamiseks;
 - e) menetlused ja meetmed, mis on nähtud ette karantiinse taimekahjustaja esinemise kahtluse või leiu korral, arvestuse pidamine selliste kahtluste või leidude ning võetud meetmete üle;
 - f) nende töötajate roll ja vastutus, kes on seotud artikli 9 lõikes 1 osutatud teatamisega, artikli 82 lõikes 1 osutatud kontrolliga ning taimepasside väljaandmisega vastavalt artikli 79 lõikele 1, artikli 88 lõigetele 1 ja 2 ning artiklile 89;
 - g) punktis f osutatud töötajatele ettenähtud koolitus.
3. Komisjonil õigus võtta artikli 98 kohaselt vastu delegeeritud õigusakte, et muuta lõikes 2 osutatud üksikasju.

Artikkel 87

Loa tagasivõtmine

1. Kui pädev asutus saab teada, et loa saanud ettevõtja ei vasta artikli 82 lõigetele 1, 2, 3 või 4 või artikli 84 lõikele 1, või et taim, taimne saadus või muu objekt, millele kõnealune loa saanud ettevõtja on välja andnud taimepassi, ei vasta artikli 80 või vajaduse korral artikli 81 nõuetele, võtab see asutus viivitamata meetmeid, mis on vajalikud selle tagamiseks, et kõnealuste sätete rikkumine ei jätkuks.
2. Kui pädev asutus on võtnud lõike 1 kohaselt muid meetmeid kui taimepassi väljaandmise loa tagasivõtmine ning nõuete rikkumine jätkub, võtab see asutus kõnealuse loa viivitamata tagasi.

Artikkel 88

Taimepassi asendamine

1. Loa saanud ettevõtja, kes on saanud taimede, taimsete saaduste või muude objektide partii, millele on välja antud taimepass, või ettevõtja taotluse alusel tegutsev pädev asutus võib selle partii jaoks anda välja uue taimepassi, millega asendatakse kõnealuse partii jaoks esialgu välja antud taimepass, eeldusel, et lõikes 3 sätestatud tingimused on täidetud.
2. Kui taimede, taimsete saaduste või muude objektide partii, millele on välja antud taimepass, on jagatud kaheks või enamaks partiiks, annab nende uute partiide eest vastutav loa saanud ettevõtja või tema palvel tegutsev pädev asutus taimepassi välja igale uuele jagamise tulemusena tekkinud partiile, eeldusel, et lõikes 3 sätestatud tingimused on täidetud. Nende taimepassidega asendatakse esialgse partii jaoks väljaantud taimepass.

Kui kaks partiid, millest mõlemale on välja antud taimepass, ühendatakse üheks partiiks, annab selle uue partii eest vastutav loa saanud ettevõtja või tema palvel tegutsev pädev asutus selle partii jaoks välja taimepassi. Selle taimepassiga asendatakse esialgsetele partiidele väljaantud taimepassid, eeldusel, et lõikes 3 sätestatud tingimused on täidetud.

3. Lõigetega 1 ja 2 ettenähtud taimepassi võib välja anda üksnes juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:
 - a) asjaomaste taimede, taimsete saaduste või muude objektide identsus on tagatud ning
 - b) asjaomased taimed, taimsed saadused või muud objektid vastavad artiklis 80 ja 81 osutatud nõuetele.
4. Kui taimepass on välja antud vastavalt lõikele 1 või 2, siis artikli 82 lõikes 1 osutatud kontrolli ei nõuta.

5. Pärast taimepasside asendamist lõigete 1 ja 2 kohaselt hoiab asjaomane loa saanud ettevõtja asendatud taimepassi alles kolm aastat.

Kui pädev asutus on taimepassi asendamiseks andnud välja uue taimepassi, hoiab loa saanud ettevõtja, kelle taotlusel see välja anti, asendatud taimepassi alles kolme aasta jooksul.

Artikkel 89

Füto-sanitaarsertifikaati asendav taimepass

1. Erandina artiklist 82 antakse liidu territooriumile kolmandast riigist sissetoodud taimele, taimsele saadusele või muule objektile, mille vedamiseks liidu territooriumil nõutakse taimepassi vastavalt artikli 74 lõikes 1 ja artikli 75 lõikes 1 osutatud rakendusaktidele, selline pass välja juhul, kui määruse (EL) nr .../.... [*väljaannete talitus, lisada ametliku kontrolli määruse number*] artikli 47 lõike 1 kohased vastava taime, taimse saaduse või muu objekti sissetoomist käsitlevad kontrollid on edukalt lõpule viidud ***ning nende põhjal on selgunud, et asjaomased taimed, taimsed saadused või muud objektid vastavad taimepassi väljaandmise sisulistele nõuetele artikli 80 ja vajaduse korral artikli 81 kohaselt.*** [ME 112]

2. Pärast lõikes 1 osutatud taimepassi väljaandmist hoiab kõnealuse taimepassi välja andnud loa saanud ettevõtja vajaduse korral fütosanitaarsertifikaati alles kolm aastat.

Kui kohaldatakse artikli 95 lõike 2 punkti c, asendatakse kõnealune fütosanitaarsertifikaat selle tõestatud koopiaga.

Artikkel 90

Taimepassi eemaldamise kohustus

1. Ettevõtja, kelle kontrolli all on taimede, taimsete saaduste või muude objektide partii, eemaldab sellelt partiilt taimepassi, kui ta saab teada, et mõni artiklite 78–82, artikli 84 või 85 nõuetest on täitmata.

Ettevõtja tunnistab kõnealuse taimepassi kehtetuks, tõmmates üle selle selgelt nähtava ja kustutamatu punase diagonaaljoone.

2. Kui ettevõtja ei täida lõike 1 nõuet, eemaldab taimepassi asjaomaselt partiilt pädev asutus ning tunnistab selle kehtetuks, tõmmates üle selle selgelt nähtava ja kustutamatu punase diagonaaljoone.
3. Kui kohaldatakse lõikeid 1 ja 2, hoiab asjaomane ettevõtja kehtetuks tunnistatud taimepassi alles kolm aastat.

4. Kui kohaldatakse lõikeid 1 ja 2, teavitab asjaomane ettevõtja loa saanud ettevõtjat või pädevat asutust, kes kehtetuks tunnistatud taimepassi välja andis.
5. Liikmesriigid teavitavad artiklis 97 osutatud elektroonilise teavitussüsteemi kaudu komisjoni ja muid liikmesriike, kui taimepass on lõike 2 kohaselt eemaldatud ja kehtetuks tunnistatud.

3. JAGU
MUUD KINNITUSED

Artikkel 91

Puidust pakkematerjali märgistamine

1. Märgis, millega kinnitatakse, et puidust pakkematerjali on töödeldud liidu karantiinsete taimekahjustajate ja kaitstava piirkonna taimekahjustajate vastu artikli 27 lõigete 1 või 2, artikli 29 lõigete 1 või 2, artikli 41 lõigete 1 või 2 või artikli 50 lõigete 1 või 2 kohase meetodiga, sisaldab VII lisas sätestatud elemente.
2. Komisjonil on artikli 98 kohaselt õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte VII lisa muutmiseks, et kohandada kõnealust märgist rahvusvaheliste standardite arenguga.
3. Märgise paneb peale üksnes artikli 92 kohaselt loa saanud ettevõtja.
4. Komisjon võtab rakendusaktidega vastu lõikes 1 osutatud märgise vormi käsitlevad nõuded. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu artikli 99 lõikes 3 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

Artikkel 92

Liidu territooriumil puidust pakkematerjali märgistavatele ettevõtjatele loa andmine ja nende järelvalve

1. Artikli 91 lõikes 3 osutatud märgise pealepanemise luba antakse registreeritud ettevõtjale, kes vastab järgmistele tingimustele:
 - a) tal on teadmised, mis on vajaliku puidust pakkematerjali töötlemiseks vastavalt artikli 91 lõikes 1 osutatud sätetele;
 - b) tal on selliseks töötlemiseks nõuetekohased ruumid (edaspidi „töötlemisruumid”).

Komisjonil on õigus artikli 98 kohaselt võtta vastu delegeeritud õigusakte loa andmist käsitlevate nõuete muutmiseks, võttes vajaduse korral arvesse teaduse ja tehnika arengut.

Loa annab pädev asutus taotluse alusel.

2. Erandina lõikest 1 võib kõnealuses lõikes osutatud loa anda tervenisti töödeldud puidust koosneva puidust pakkematerjali märgistamiseks juhul, kui registreeritud ettevõtja vastab järgmistele tingimustele:
- a) ta kasutab üksnes sellist puitu, mis pärineb lõike 1 kohaselt loa saanud registreeritud ettevõtja töötlemisruumidest;
 - b) ta tagab, et selleks otstarbeks kasutatavat puitu on võimalik seostada kõnealuste töötlemisruumidega;
 - c) kui seda nõutakse vastavalt artikli 27 lõigetele 1 ja 2, artikli 29 lõigetele 1 ja 2, artikli 41 lõigetele 1 ja 2 ning artikli 50 lõigetele 1 ja 2, kasutab ta üksnes punktis a osutatud puitu, millega on kaasas taimepass.

3. Pädev asutus teostab kooskõlas lõikega 1 loa saanud ettevõtjate üle järelevalvet, et kontrollida, kas nad töötlevad ja märgistavad puidust pakkematerjali kooskõlas artikli 91 lõikega 1 ja täidavad lõigetes 1 ja 2 sätestatud tingimusi, ning seda tagada.

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 98 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada käesolevas lõikes sätestatud nõudeid, milles käsitletakse ettevõtjate järelevalvet pädevate asutuste poolt.

4. Kui pädev asutus saab teada, et loa saanud ettevõtja ei vasta lõigetes 1, 2 või 3 osutatud nõuetele, võtab kõnealune asutus viivitamata meetmeid selleks, et kõnealuste sätete rikkumine ei jätkuks.

Kui pädev asutus on võtnud meetmeid, mis ei ole lõikes 1 osutatud loa tagasivõtmine, ning rikkumine jätkub, võtab see asutus lõikes 1 osutatud loa viivitamata tagasi.

Artikkel 93

Muud kinnitused kui puidust pakkematerjali märgis

1. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 98 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse elemendid, mida peavad sisaldama konkreetseid taimi, taimseid saadusi või muid objekte (v.a puidust pakkematerjal) käsitlevad ametlikud kinnitused, mida kohaldatavate rahvusvaheliste standarditega nõutakse tõendusmaterjalina selle kohta, et on rakendatud artikli 27 lõigete 1 või 2, artikli 29 lõigete 1 või 2, artikli 41 lõigete 1 või 2 või artikli 50 lõigete 1 või 2 kohaselt vastuvõetud meetmeid.
2. Kõnealustes delegeeritud õigusaktides võidakse sätestada nõuded, mis käsitlevad ühte või mitut järgmist aspekti:
 - a) ettevõtjatele loa andmine lõikes 1 osutatud ametlike kinnituste väljaandmiseks;
 - b) punkti a kohaselt loa saanud ettevõtjate järelevalve pädeva asutuse poolt;
 - c) punktis a osutatud loa tagasivõtmine.

3. Komisjon võtab rakendusaktidega vastu lõikes 1 osutatud kinnituste vormi käsitlevad nõuded. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu artikli 99 lõikes 3 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

4. JAGU

TAIMEDE, TAIMSETE SAADUSTE JA MUUDE OBJEKTIDE EKSPORT LIIDU TERRITOORIUMILT

Artikkel 94

Ekspordi fütosanitaarsertifikaat

1. Kui taime, taimse saaduse või muu objekti ekspordiks liidu territooriumilt kolmandasse riiki nõutakse kõnealuse kolmanda riigi eeskirjadega fütosanitaarsertifikaati (edaspidi „ekspordi fütosanitaarsertifikaat”), annab sertifikaadi välja pädev asutus selle ettevõtja taotlusel, kelle kontrolli alla eksporditav taim, taimne saadus või muu objekt kuulub.

2. Ekspordi fütosanitaarsertifikaat antakse välja eeldusel, et kättesaadav teave on piisav selleks, et tõendada vastavust asjaomase kolmanda riigi nõuetele. Kõnealune teave võib vajaduse korral pärineda ühest või mitmest järgmisest allikast:
- a) artiklis 73 osutatud taimepass, mis on lisatud asjaomasele taimale, taimsele saadusele või muule objektile;
 - b) puidust pakkematerjali märgis, millele on osutatud artikli 91 lõikes 1, või artikli 93 lõike 1 kohane kinnitus;
 - c) teave artiklis 96 osutatud ekspordieelsel sertifikaadil;
 - d) ametlik teave artikli 67 kohasel fütosanitaarsertifikaadil, kui asjaomane taim, taimne saadus või muu objekt on liidu territooriumile toodud kolmandast riigist;
 - e) asjaomase taim, taimse saaduse või muu objekti ametlik kontrollimine, sellest proovide võtmine või selle testimine.

3. Ekspordi fütosanitaarsertifikaat sisaldab VIII lisa A osas sätestatud elemente.
4. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 98 vastu delegeeritud õigusakte VIII lisa A osa muutmiseks, et kohandada seda teaduse ja tehnika arengu ning rahvusvaheliste standardite arenguga.
5. Komisjon võtab rakendusaktidega vastu lõikes 1 osutatud fütosanitaarsertifikaadi vormi käsitlevad nõuded. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu artikli 99 lõikes 3 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.
6. Elektrooniline ekspordi fütosanitaarsertifikaat kehtib üksnes juhul, kui see on esitatud määruse (EL) nr .../... [*väljaannete talitus, palun lisada ametliku kontrolli määruse number*] artiklis 130 osutatud elektroonilise teabehaldussüsteemi kaudu või sellega elektroonilise teabevahetuse teel.

Artikkel 95

Reekspordi fütosanitaarsertifikaat

1. Kui taim, taimne saadus või muu objekt on pärit kolmandast riigist ning see on liidu territooriumile sisse toodud sellest või muust kolmandast riigist, võib ekspordi fütosanitaarsertifikaadi asemel välja anda reekspordi fütosanitaarsertifikaadi.

Pädev asutus annab reekspordi fütosanitaarsertifikaadi välja selle ettevõtja taotlusel, kelle kontrolli alla eksporditav taim, taimne saadus või muu objekt kuulub.

2. Reekspordi fütosanitaarsertifikaat antakse välja eeldusel, et täidetud on kõik järgmised tingimused:
- a) asjaomane taim, taimne saadus või muu objekt ei ole kasvatatud, toodetud ega töödeldud liikmesriigis, kust see asjaomasesse kolmandasse riiki eksporditakse;
 - b) asjaomasel taimel, taimsel saadusel või muul objektil ei ole selle hoidmise ajal liikmesriigis, kust see asjaomasesse kolmandasse riiki eksporditakse, olnud mingit ohtu saastuda karantiinsete taimekahjustajatega, mis on sihtkohaks olevas kolmandas riigis sellistena loetletud;
 - c) vajaduse korral lisatakse kolmandast riigist pärit taime, taimse saaduse või muu objektiga kaasasolev fütosanitaarsertifikaat või selle tõestatud koopia reekspordi fütosanitaarsertifikaadile.

3. Kohaldatakse vastavalt artikli 94 lõike 2 sätteid, milles käsitletakse asjaomase kolmanda riigi nõuete täitmise tõendamiseks vajalikku miinimumteavet.
4. Reekspordi fütosanitaarsertifikaat sisaldab VIII lisa B osas sätestatud elemente.
5. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 98 vastu delegeeritud õigusakte VIII lisa B osa muutmiseks, et kohandada seda teaduse ja tehnika arengu ning rahvusvaheliste standardite arenguga.
6. Komisjon võtab rakendusaktidega vastu lõikes 1 osutatud fütosanitaarsertifikaadi vormi käsitlevad nõuded. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu artikli 99 lõikes 3 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

- 6a. *Komisjon konsulteerib komisjoni otsuse nr 2004/613/EÜ¹ alusel loodud toiduahela ning looma- ja taimetervise nõuanderühmaga. See nõuanderühm annab oma panuse rakendusaktide ja delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisse. [ME 113]*
7. Reekspordi fütosanitaarsertifikaat kehtib üksnes juhul, kui see on esitatud määruse (EL) nr .../... [väljaannete talitus, palun lisada ametliku kontrolli määruse number] artiklis 130 osutatud elektroonilise teabehaldussüsteemi kaudu või sellega elektroonilise teabevahetuse teel.

¹ *Komisjoni 6. augusti 2004. aasta otsus 2004/613/EÜ seoses nõuanderühma loomisega toiduahela ning looma- ja taimetervise alal (ELT L 275, 25.8.2004, lk 17).*

Artikkel 96

Eksportdieelne sertifikaat

1. Liikmesriik, kust artikli 94 lõikes 1 osutatud taimed, taimsed saadused ja muud tooted eksporditakse, ning liikmesriik, kus kõnealused taimed, taimsed saadused ja muud objektid on kasvatatud, toodetud või kus neid on töödeldud, vahetavad teavet, mis on vajalik selleks, et anda viivitamata välja ekspordi fütosanitaarsertifikaat.
2. Lõikes 1 osutatud teabevahetus toimub ühtlustatud dokumendi vormis (edaspidi „eksportdieelne sertifikaat”), milles liikmesriik, kus taimed, taimsed saadused ja muud objektid on kasvatatud, toodetud või kus neid on töödeldud, kinnitab kõnealuste taimede, taimsete saaduste või muude objektide vastavust konkreetsetele taimetervisenõuetele, milles käsitletakse ühte või mitut järgmist aspekti:
 - a) asjaomased taimed, taimsed saadused või muud objektid on vabad teatavatest taimekahjustajatest;
 - b) asjaomaste taimede, taimsete saaduste või muude objektide päritolu;
 - c) taimetervisemenetlused, mida on kohaldatud asjaomaste taimede, taimsete saaduste või muude objektide tootmisel või töötlemisel.

3. Liikmesriik, kus taimed, taimsed saadused või muud ~~tööt~~ **objektid** on kasvatatud, toodetud või kus neid on töödeldud, **või artiklis 84 määratletud vastava loa saanud ettevõtja** annab ekspordieelse sertifikaadi välja ettevõtja taotlusel sel ajal, kui need taimed, taimsed saadused või muud objektid asuvad kõnealuse ettevõtja valdustes.
[ME 114]
4. Ekspordieelne sertifikaat on asjaomaste taimede, taimsete saaduste ja muude objektidega kaasas nende vedamise ajal liidu territooriumil, välja arvatud juhul, kui asjaomased liikmesriigid vahetavad selles sisalduvat teavet elektroonilisel teel.
5. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 98 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse ekspordieelse sertifikaadi sisu.
6. Komisjon võtab rakendusaktidega vastu ekspordieelse sertifikaadi vormi käsitlevad nõuded. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu artikli 99 lõikes 3 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

VII peatükk
Komisjoni tugimeetmed

Artikkel 97

Elektroonilise teavitussüsteemi loomine

1. Komisjon loob liikmesriikide teadete edastamiseks *ja vajaduse korral ettevõtjate teavitamiseks* elektroonilise süsteemi. [ME 115]

Süsteem on ühendatud ning see on ühildatav määruse (EL) nr .../... [*väljaannete talitus, palun lisada ametliku kontrolli määruse number*] artikli 130 lõikes 1 osutatud elektroonilise teabehaldussüsteemiga.

2. Kui teade käsitleb taimekahjustaja esinemist taimedel, taimsetel saadustel või muudel objektidel, mis on liidu territooriumile sisse toodud või mida ametlikult esitletakse sinna sissetoomiseks või mida seal veetakse, sisaldab lõikes 1 osutatud teade viidet asjaomastele taimedele, taimsetele saadustele ja muudele objektidele, rikkumise laadile ja võetud meetmetele.

Kui teade käsitleb taimekahjustaja esinemist liikmesriigi territooriumil, mitte taimedel, taimsetel saadustel või muudel objektidel, mis on liidu territooriumile sisse toodud või mida ametlikult esitletakse sinna sissetoomiseks või mida seal veetakse, sisaldab lõikes 1 osutatud teade viidet asjaomastele taimedele, taimsetele saadustele ja muudele objektidele, taimekahjustaja nimele, selle esinemise asukohale ja GPS-koordinaatidele ning võetud meetmetele.

VIII peatükk

Lõppsätted

Artikkel 98

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli 1 lõikes 2, **artikli 5 lõikes 2, 3 ja 4, artikli 6 lõikes 2**, artikli 7 lõigetes 1 ja 2, artikli 8 lõikes 6, artikli 11 lõikes 3, artiklis 20, artikli 22 lõikes 3, ~~artikli 25 lõikes 4,~~ **artiklis 27**, artiklis 30, artikli 32 lõikes 4, artikli 34 lõikes 1, **artikli 37 lõikes 3**, artiklis 38, artikli 44 lõikes 2, artikli 45 lõikes 3, artikli 46 lõikes 6, artiklis 48, ~~artikli 61 lõikes 3,~~ artikli 67 lõikes 4, artikli 71 lõikes 4, artiklis 76, artikli 78 lõikes 4, ~~artikli 82 lõikes 4,~~ artikli 84 lõikes 2, artikli 86 lõikes 3, artikli 91 lõikes 2, artikli 92 lõigetes 1 ja 3, artikli 93 lõikes 1, artikli 94 lõikes 4, artikli 95 lõikes 5 ja artikli 96 lõikes 5 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile ~~määramata ajaks~~ **viieks aastaks** alates käesoleva määruse jõustumisest...*. ***Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite.*** [ME 116]

* ***Väljaannete talitus: palun lisada käesoleva määruse jõustumise kuupäev.***

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 1 lõikes 2, **artikli 5 lõikes 2, 3 ja 4, artikli 6 lõikes 2**, artikli 7 lõigetes 1 ja 2, artikli 8 lõikes 6, artikli 11 lõikes 3, artiklis 20, artikli 22 lõikes 3, ~~artikli 25 lõikes 4~~, **artiklis 27**, artiklis 30, artikli 32 lõikes 4, artikli 34 lõikes 1, **artikli 37 lõikes 3**, artiklis 38, artikli 44 lõikes 2, artikli 45 lõikes 3, artikli 46 lõikes 6, artiklis 48, ~~artikli 61 lõikes 3~~, artikli 67 lõikes 4, artikli 71 lõikes 4, artiklis 76, artikli 78 lõikes 4, ~~artikli 82 lõikes 4~~, artikli 84 lõikes 2, artikli 86 lõikes 3, artikli 91 lõikes 2, artikli 92 lõigetes 1 ja 3, artikli 93 lõikes 1, artikli 94 lõikes 4, artikli 95 lõikes 5 ja artikli 96 lõikes 5 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust. [ME 117]
4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

5. Artikli 1 lõike 2, **artikli 5 lõikes 2, 3 ja 4, artikli 6 lõikes 2**, artikli 7 lõigete 1 ja 2, artikli 8 lõike 6, artikli 11 lõike 3, artikli 20, artikli 22 lõike 3, ~~artikli 25 lõike 4,~~ **artiklis 27**, artikli 30, artikli 32 lõike 4, artikli 34 lõike 1, **artikli 37 lõikes 3**, artikli 38, artikli 44 lõike 2, artikli 45 lõike 3, artikli 46 lõike 6, artikli 48, ~~artikli 61 lõike 3,~~ artikli 67 lõike 4, artikli 71 lõike 4, artikli 76, artikli 78 lõike 4, ~~artikli 82 lõike 4,~~ artikli 84 lõike 2, artikli 86 lõike 3, artikli 91 lõike 2, artikli 92 lõigete 1 ja 3, artikli 93 lõike 1, artikli 94 lõike 4, artikli 95 lõike 5 ja artikli 96 lõike 5 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväiteid või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväiteid. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.
- 5a. *Neli aastat pärast ...* esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande lõikes 2 sätestatud delegeeritud õigusaktide vastuvõtmise õiguse kasutamise kohta.*
[ME 118]

* *Väljaannete talitus: palun lisada käesoleva määruse jõustumise kuupäev.*

Artikkel 98a

Kiirmenetlus

- 1. Käesoleva artikli kohaselt vastuvõetud delegeeritud õigusaktid jõustuvad viivitamata ja neid kohaldatakse seni, kuni nende suhtes ei esitata lõike 2 kohaselt vastuväidet. Delegeeritud õigusakti teatavakstegemisel Euroopa Parlamendile ja nõukogule põhjendatakse kiirmenetluse kasutamist.*
- 2. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad delegeeritud õigusakti suhtes vastuväite esitada kooskõlas artikli 98 lõikes 5 osutatud menetlusega. Sellisel juhul tunnistab komisjon õigusakti viivitamata kehtetuks pärast seda, kui Euroopa Parlament või nõukogu teatab oma otsusest esitada vastuväide. [ME 119]*

Artikkel 99
Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 178/2002¹ artikli 58 lõike 1 kohaselt moodustatud alaline taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee. See komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele osutamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.

Kui komitee arvamus tuleb saada kirjaliku menetluse kaudu, siis lõpetatakse kõnealune menetlus ilma tulemuseta juhul, kui arvamuse esitamise tähtaja jooksul otsustab nii komitee eesistuja või nõutakse seda komitee liikmete lihthäälteenamusega.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määrus (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused (EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1).

3. Käesolevale lõikele osutamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Kui komitee arvamus tuleb saada kirjaliku menetluse kaudu, siis lõpetatakse kõnealune menetlus ilma tulemuseta juhul, kui arvamuse esitamise tähtaja jooksul otsustab nii komitee eesistuja või nõutakse seda komitee liikmete lihthälteenamusega.

4. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 8 koostoimes nimetatud määruse artikliga 5.

Artikkel 100

Karistused

Liikmesriigid kehtestavad eeskirjad karistuste kohta, mida kohaldatakse käesoleva määruse sätete rikkumise korral, ja võtavad vajalikud meetmed, et tagada nende rakendamine.

Kehtestatud karistused peavad olema tõhusad, ***kogu liidu territooriumil põhjustatud rahalise ja taimetervisealase kahju ulatusega*** proportsionaalsed ja hoiatavad. [ME 120]

Liikmesriigid teatavad neist sätetest komisjonile hiljemalt [*väljaannete talitus, palun lisada käesoleva määruse jõustumise kuupäev*] ja annavad viivitamata teada nende edaspidistest muudatustest.

Artikkel 101
Kehtetuks tunnistamine

1. Direktiiv 2000/29/EÜ tunnistatakse kehtetuks.

Samuti tunnistatakse kehtetuks järgmised õigusaktid:

- a) direktiiv 69/464/EMÜ;
- b) direktiiv 69/466/EMÜ;
- c) direktiiv 74/647/EMÜ;
- d) direktiiv 93/85/EMÜ;
- e) direktiiv 98/57/EÜ;
- f) direktiiv 2007/33/EÜ.

2. Viiteid kehtetuks tunnistatud õigusaktidele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ja loetakse vastavalt IX lisas esitatud vastavustabelile.

Artikkel 102

Määruse (EL) nr 652/2014 muutmine

Määrust (EL) nr 652/2014 muudetakse järgmiselt:

(1) Artikli 1 punkt e asendatakse järgmisega:

„(e) mis käsitlevad taimekahjustajate vastaseid kaitsemeetmeid;”

(2) Artikli 16 lõike 1 punktid a, b ja c asendatakse järgmistega:

„a) meetmed, mille eesmärk on taimekahjustajate hävitamine saastunud alalt ja mida võtavad pädevad asutused kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr [...] / [...] artikli 16 lõike 1, artikli 27 lõike 1 või artikli 29 lõike 1 kohaselt*;

- b) meetmed, mille eesmärk on ohjeldada määruse (EL) nr [...] / [...] *[Väljaannete talitus: palun sisestada määruse (taimekahjustajate vastaste kaitsemeetmete kohta) number]* artikli 6 lõike 2 kohaselt loetletud prioriteetse taimekahjustaja levikut, mille tõrjeks on vastu võetud kõnealuse määruse artikli 27 lõike 2 või artikli 29 lõike 2 kohased liidu ohjeldamismeetmed saastunud alal, kust taimekahjustajaid ei ole võimalik hävitada, kui meetmed on olulised selleks, et kaitsta liidu territooriumi kõnealuse taimekahjustaja edasise leviku eest. Nende meetmete eesmärk on kõnealuse taimekahjustaja hävitamine kõnealust saastunud ala ümbritsevast puhvertsoonist, kui selle esinemine on selles puhvertsoonis kindlaks tehtud;
- c) ennetavad meetmed, mille eesmärk on takistada määruse (EL) nr [...] / [...] *[Väljaannete talitus: palun sisestada määruse (taimekahjustajate vastaste kaitsemeetmete kohta) number]* artikli 6 lõike 2 kohaselt loetletud prioriteetse taimekahjustaja levikut, mille tõrjeks on vastu võetud kõnealuse määruse artikli 27 lõike 3 või artikli 29 lõike 3 kohased liidu meetmed, kui need meetmed on olulised selleks, et kaitsta liidu territooriumi kõnealuse prioriteetse taimekahjustaja edasise leviku eest.”

*ca) meetmed, mille eesmärk on võõrliikide kiire hävitamine invasiooni varajases etapis ja mida võtavad liikmesriigid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr [...]/2014** artikli 15 kohaselt.*

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) nr .../2014 taimekahjustajate vastaste kaitsemeetmete kohta (ELT L ..., ..., lk) [Väljaannete talitus: palun sisestada käesoleva määruse (taimekahjustajate vastaste kaitsemeetmete kohta) number, kuupäev ja joonealusesse märkusesse avaldamisviide]

** ***Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) nr [...]/2014 invasiivsete võõrliikide sissetoomise ja levimise ennetamise ja ohjamise kohta (ELT L ..., ..., ...). [Väljaannete talitus: palun sisestada kõnealuse määruse number, kuupäev ja joonealusesse märkusesse avaldamisviide]” [ME 121]***

(3) Artiklit 17 muudetakse järgmiselt:

a) Esimese lõigu punktid a kuni d asendatakse järgmistega:

- „a) meetmed on seotud määruse (EL) nr [...] [...] [Väljaannete talitus: palun sisestada käesoleva määruse (taimekahjustajate vastaste kaitsemeetmete kohta) number] artikli 5 lõike 2 kohaselt loetletud liidu karantiinsete taimekahjustajatega, mida liidu territooriumil teadaolevalt ei esine;
- b) meetmed on seotud määruse (EL) nr [...] [...] [Väljaannete talitus: palun sisestada käesoleva määruse (taimekahjustajate vastaste kaitsemeetmete kohta) number] artikli 6 lõike 2 kohaselt loetletud prioriteetsete taimekahjustajatega;
- c) meetmed on seotud selliste taimekahjustajatega, mis ei ole loetletud liidu karantiinse taimekahjustajana ning mis on hõlmatud määruse (EL) nr [...] [...] [Väljaannete talitus: palun sisestada käesoleva määruse (taimekahjustajate vastaste kaitsemeetmete kohta) number] artikli 29 lõike 1 kohaselt komisjoni vastuvõetud meetmega.”

ca) kavad on seotud elusisendiga, mis kuulub taime-, seene- või mikroorganismi liiki, alamliiki või madalamasse taksonoomilisse üksusesse, mis liidu territooriumile sissetoomise korral võib avaldada ebasoodsat mõju taimetervisele ning mis on hõlmatud määruse (EL) nr [...]/2014 artikli 15 kohaselt vastuvõetud kiire hävitamise meetmetega. [Väljaannete talitus, palun lisada selle määruse number, milles sätestatakse invasiivsete võõrliikide sissetoomise ja levimise ennetamine ja ohjamine] [ME 122]*

b) Teine lõik asendatakse järgmisega:

„Esimese lõigu punktis c sätestatud tingimusele vastavate meetmete puhul ei hõlma toetus neid kulusid, mis on kantud pärast komisjoni poolt vastavalt määruse (EL) nr [...] / [...] [*Väljaannete talitus: palun sisestada käesoleva määruse (taimekahjustajate vastaste kaitsemeetmete kohta) number*] artikli 29 lõikele 1 vastu võetud meetme aegumist.”

(4) Artikli 18 esimest lõiget muudetakse järgmiselt:

a) Punkti c järele lisatakse järgmised punktid:

„ca) liikmesriikide kulud seoses hüvitistega määruse (EL) [...]/*

[*Väljaannete talitus: palun sisestada käesoleva määruse*

(*taimekahjustajate vastaste kaitsemeetmete kohta*) number] artikli 2 lõike 7

punktides a, b ja c osutatud ettevõtjatele selliste taimede, taimsete saaduste

või muude objektide hävitamise eest, mille suhtes kohaldatakse kõnealuse

määruse artiklis 16 osutatud meetmeid sama määruse artikli 6 lõike 2

kohaselt loetletud prioriteetsete taimekahjustajate osas;”

cb) **liikmesriikide kulud seoses hüvitistega määruse (EL) nr [...] /2014**

[*Väljaannete talitus: palun sisestada käesoleva määruse*

(*taimekahjustajate vastaste kaitsemeetmete kohta*) number]

taimekahjustajate vastaste kaitsemeetmete kohta artikli 2 punkti 7

alapunktides a, b ja c osutatud ettevõtjatele selliste taimede, taimsete

saaduste või muude objektide hävitamise eest, mis on hõlmatud kiire

hävitamise meetmetega invasiooni varajases etapis määruse (EL) nr

[...]/[...] [*Väljaannete talitus: palun sisestada käesoleva määruse*

(*taimekahjustajate vastaste kaitsemeetmete kohta*) number] artikli 15

kohaselt; [ME 123]

cc) kulud seoses hüvitistega määruse (EL) [...]/[...] [Väljaannete talitus: palun sisestada käesoleva määruse (taimekahjustajate vastaste kaitsemeetmete kohta) number] artikli 2 punkti 7 alapunktides a, b ja c osutatud ettevõtjatele niisuguste tõhustatud bioohutusmeetmete rakendamise eest, mis on olulised liidu territooriumi kaitsmiseks prioriteetsete taimekahjustajate eest. [ME 124]

b) punkt e asendatakse järgmisega:

„d) nõuetekohaselt põhjendatud erandjuhtudel ning võttes arvesse meetmete lisaväärtust liidu jaoks, kulud, mis on kantud muude kui punktides a kuni d osutatud vajalike meetmete võtmisel, tingimusel et need meetmed on kindlaks määratud artikli 36 lõikes 4 osutatud toetuse andmise otsuses.”

c) Lisatakse teine lõik järgmises sõnastuses:

„Esimese lõigu ~~punkti~~ **punktide c a, c b ja c c** kohaldamisel ei ületa hüvitis taimede, taimsete saaduste või muude objektide turuväärtust vahetult enne nende hävitamist ning hüvitisest lahutatakse võimalik jääkväärtus.” **[ME 125]**

(5) Artiklit 19 muudetakse järgmiselt:

a) Esimese lõigu punktid a ja b asendatakse järgmistega:

„a) meetmed on seotud määruse (EL) nr [...] / [...] [Väljaannete talitus: palun sisestada käesoleva määruse (taimekahjustajate vastaste kaitsemeetmete kohta) number] artikli 5 lõike 2 kohaselt loetletud liidu karantiinsete taimekahjustajatega, mida liidu territooriumil teadaolevalt ei esine;

b) meetmed on seotud määruse (EL) nr [...] / [...] [Väljaannete talitus: palun sisestada käesoleva määruse (taimekahjustajate vastaste kaitsemeetmete kohta) number] artikli 6 lõike 2 kohaselt loetletud prioriteetsete taimekahjustajatega;

- c) meetmed on seotud selliste taimekahjustajatega, mis ei ole loetletud liidu karantiinse taimekahjustajana ning mis on hõlmatud määruse (EL) nr [...] / [...] [*Väljaannete talitus: palun sisestada käesoleva määruse (taimekahjustajate vastaste kaitsemeetmete kohta) number*] artikli 29 lõike 1 kohaselt komisjoni vastuvõetud meetmega.”

b) Kolmas lõik asendatakse järgmisega:

„Esimese lõigu punktis c sätestatud tingimusele vastavate meetmete puhul ei hõlma toetus neid kulusid, mis on kantud pärast komisjoni poolt vastavalt määruse (EL) nr [...] / [...] [*Väljaannete talitus: palun sisestada käesoleva määruse (taimekahjustajate vastaste kaitsemeetmete kohta) number*] artikli 29 lõikele 1 vastu võetud meetmete aegumist.”

Artikkel 103

Jõustumine ja kohaldamine

1. Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates [väljaannete talitus, palun lisada kuupäev, mis on 36 kuud alates jõustumisest].

2. Artikli 97 lõiget 2 kohaldatakse alates artikli 97 lõikes 1 osutatud süsteemide rakendamise kuupäevast.
3. Artikli 101 lõike 1 punktides a, d, e ja f osutatud õigusaktid tunnistatakse kehtetuks 31. detsembril 2021. Kui kõnealuste õigusaktide sätted on vastuolus käesoleva määruse sätetega, on käesoleva määruse sätted ülimuslikud.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

...,

Euroopa Parlamendi nimel

president

Nõukogu nimel

eesistuja

I LISA

Territooriumid, mille puhul loetakse käesoleva määruse kohaldamisel viiteid kolmandatele riikidele viidetena kolmandatele riikidele ja kõnealustele territooriumidele ning mille puhul viiteid liidu territooriumile loetakse viidetena liidu territooriumile ilma kõnealuste territooriumideta, nagu on osutatud artikli 1 lõikes 2.

Territooriumid:

1. Guadeloupe
2. Prantsuse Guajaana
3. Martinique
4. Réunion
5. Saint-Martin
6. Mayotte
7. Ceuta
8. Melilla
9. Kanaari saared

IA LISA

Artiklis 5 osutatud liidu karantiinsete taimekahjustajate nimekiri

**KAHJULIKUD ORGANISMID, MIDA ÜHESKI ÜHENDUSE OSAS EI TEATA
ESINEVAT JA MIS ON KOGU ÜHENDUSE JAOKS OLULISE TÄHTSUSEGA**

A. Putukad, lestad ja ümarussid kõigil oma arenguastmetel

Acleris spp. (mujalt kui Euroopast pärit)

Aculops fuchsiae Keifer

Agrilus planipennis Fairmaire

Arceuthobium spp.

Amauromyza maculosa (Malloch)

Anomala orientalis Waterhouse

Anoplophora chinensis (Thomson)

Anoplophora glabripennis (Motschulsky)

Anoplophora malasiaca (Forster)

Anthonomus bisignifer (Schenkling)

Anthonomus signatus (Say)

Aonidella citrina Coquillet

Aphelenchoides besseyi Christie

Arrhenodes minutus Drury

Aschistonyx eppoi Inouye

Bernista tabaci Genn. (mujalt kui Euroopast pärit populatsioonid) järgmiste viiruste edasikandjana:

- a) *Bean golden mosaic virus*
- b) *Cowpea mild mottle virus*
- c) *Lettuce infectious yellows virus*
- d) *Pepper mild tigré virus*
- e) *Squash leaf curl virus*
- f) *Euphorbia mosaic virus*
- g) *Florida tomato virus*

Bursaphelenchus xylophilus (Steiner et Buher) Nickle et al.

Carposina niponensis Walsingham

Cicadellida (mujalt kui Euroopast pärit), mis on tuntud Pierce'i tõve (mida põhjustab *Xylella fastidiosa*) edasikandjatena:

a) *Carneocephala fulgida* Nottingham

b) *Draeculacephala minerva* Bali

c) *Graphocephala atropunctata* (Signoret)

Choristoneura spp. (mujalt kui Euroopast pärit)

Conotrachelus nenuphar (Herbst)

Dendrolimus sibiricus Tschetverikov

Diabrotica barberi Smith & Lawrence

Diabrotica undecimpunctata howardi Barber

Diabrotica undecimpunctata undecimpunctata Mannerheim

Diabrotica virgifera zea Krysan & Smith

Diaphorina citri Kuway

Enarmonia packardi (Zeller)

Enarmonia prunivora Walsh

Eotetranychus lewisi McGregor

Grapholita inopinata Heinrich

Heliothis zea (Boddie)

Hirschmanniella spp., muud kui *Hirschmanniella gracilis* (de Man) Luc & Goodey

Hishomonus phycitis

Leucaspis japonica Ckll.

Liriomyza sativae Blanchard

Listronotus bonariensis (Kuschel)

Longidorus diadecturus Eveleigh et Allen

Margarodes, mujalt kui Euroopast pärit liigid, näiteks: a) *Margarodes vitis* (Phillipi)

Margarodes vredendalensis de Klerk c) *Margarodes prieskeansis* Jakubski

Monochamus spp. (mujalt kui Euroopast pärit)

Myndus crudus Van Duzee

Nacobbus aberrans (Thorne) Thorne et Allen

Naupactus leucoloma Boheman

Numonia pirivorella (Matsumura)

Oligonychus perditus Pritchard et Baker

Pissodes spp. (mujalt kui Euroopast pärit)

Premnotrypes spp. (mujalt kui Euroopast pärit)

Pseudopityophthorus minutissimus (Zimmermann)

Pseudopityophthorus pruinus (Eichhoff)

Radopholus citrophilus Huettel Dickson et Kaplan

Rhynchophorus palmarum (L.)

Scaphoideus luteolus (Van Duzee)

Scirtothrips aurantii Faure

Scirtothrips dorsalis Hood

Scirtothrips citri (Moultx)

Scolytidae spp. (mujalt kui Euroopast pärit)

Scrobipalopsis solanivora Povolny

Spodoptera eridania (Cramer)

Spodoptera frugiperda (Smith)

Spodoptera litura (Fabricus)

Tachypterellus quadrigibbus Say

Taxoptera citricida Kirk.

Thaumatotibia leucotreta

Thrips palmi Karny

Tephritidae (mujalt kui Euroopast pärit), näiteks:

a) *Anastrepha fraterculus* (Wiedemann)

b) *Anastrepha ludens* (Loew)

c) *Anastrepha obliqua* Macquart

d) *Anastrepha suspensa* (Loew)

e) *Dacus ciliatus* Loew

f) *Dacus cucurbitae* Coquillett

g) *Dacus dorsalis* Hendel

h) *Dacus tryoni* (Froggatt)

i) *Dacus tsunconis* Miyake

j) *Dacus zonatus* Saund.

k) *Epochra canadensis* (Loew)

- l) Pardalaspis cyanescens Bezzi*
- m) Pardalaspis quinaria Bezzi*
- n) Pterandrus rosa (Karsch)*
- o) Rhacochlaena japonica Ito*
- p) Rhagoletis cingulata (Loew)*
- q) Rhagoletis completa Cresson*
- r) Rhagoletis fausta (Osten-Sacken)*
- s) Rhagoletis indifferens Curran*
- t) Rhagoletis mendax Curran*
- u) Rhagoletis pomonella Walsh*
- v) Rhagoletis ribicola Doane*
- w) Rhagoletis suavis (Loew)*

Trioza erytrae Del Guercio

Unaspis citri Comstock

Xiphinema americanum Cobb sensu lato (mujalt kui Euroopast pärit populatsioonid)

Xiphinema californicum Lamberti et Bleve-Zacheo

B. Bakterid

Citrus greening bacterium

Citrus variegated chlorosis

Erwinia stewartii (Smith) Dye

Xanthomonas campestris (kõik tsitrustele Citrus patogeensed tüved)

Xanthomonas campestris pv. *oryzae* (Ishiyama) Dye & pv. *oryzicola* (Fang. et al.)
Dye

Xylella fastidiosa (Well et Raju)

C. Seened

Alternaria alternata (Fr.) Keissler (mujalt kui Euroopast pärit patogeensed
isolaadid)

Anisogramma anomala (Peck) E. Müller

Apiosporina morbosa (Schwein.) v. Arx

Atropellis spp.

Ceratocystis fagacearum (Bretz) Hunt

Ceratocystis virescens (Davidson) Moreau.

Cercoseptoria pini-densifloae (Hori et Nambu) Deighton

Cercospora angolensis Carv. et Mendes

Ciborinia camelliae Kohn

Chrysomyxa arctostaphyli Dietel

Cronartium spp. (mujalt kui Euroopast pärit)

Diaporthe vaccinii Shaer

Endocronartium spp. (mujalt kui Euroopast pärit)

Elsinoe spp. Bitanc. et Jenk. Mendes

Fusarium oxysporum f. sp. *albedinis* (Kilian et Maire) Gordon

Guignardia citricarpa Kiely (kõik tsitrustele Citrus patogeensed tüved)

Guignardia laricina (Saw.) Yamamoto et Ito

Guignardia piricola (Nosa) Yamamoto

Gymnosporangium spp. (mujalt kui Euroopast pärit)

Inonotus weiril (Murril) Kotlaba et Pouzar

Melampsora farlowii (Arthur) Davis

Monilinia fructicola (Winter) Honey

Mycosphaerella larici-leptolepis Ito et al.

Mycosphaerella populorum G. E. Thompson

Phoma andina Turkensteen

Phyllosticta solitaria Ell. et Ev.

Puccinia pittieriana Hennings

Septoria lycopersici Speg. var. *malagutii* Ciccarone et Boerema

Scirrhia acicola (Dearn.) Siggers

Stegophora ulmea (Schweinitz: Fries) Sydow & Sydow

Thecaphora solani Barrus

Tilletia indica Mitra

Trechispora brinkmannii (Bresad.) Rogers

Venturia nashicola Tanaka et Yamamoto

D. Viirused ja viiruselaadsed organismid

Elm phlõem necrosis mycoplasm

Kartuliviirused ja viiruselaadsed organismid, näiteks:

a) *Andean potato latent virus*

b) *Andean potato mottle virus*

- c) *Arracacha virus B, oca strain*
- d) *Potato black ringspot virus*
- e) *Potato spindle tuber viroid*
- f) *kartuliviirus T*
- g) *kartuliviiruste A, M, S, V, X ja Y mujalt kui Euroopast pärit isolaadid (kaasa arvatud Y o, Y n ja Y e) ja Potato leafroll virus*

Tobacco ringspot virus

Tomato ringspot virus

Lüikide Cydonia Mill., Fragaria L., Malus Mill., Prunus L., Pyrus L., Ribes L., Rubus L. ja Vitis L. viirused ja viiruselaadsed organismid, näiteks:

- a) *Blueberry leaf mottle virus*
- b) *Cherry rasp leaf virus (Ameerikast pärit)*
- c) *Peach mosaic virus (Ameerikast pärit)*
- d) *Peach phony rickettsia*
- e) *Peach rosette mosaic virus*
- f) *Peach rosette mycoplasm*

- g) *Peach X-disease mycoplasma*
- h) *Peach yellows mycoplasma*
- i) *Plum line pattern virus (Ameerikast pärit)*
- j) *Raspberry leaf curl virus (Ameerikast pärit)*
- k) *Strawberry latent C virus*
- l) *Strawberry vein banding virus*
- m) *Strawberry witches' broom mycoplasma*
- n) *liikide Cydonia Mill., Fragaria L., Malus Mill., Prunus L., Pyrus L., Ribes L., Rubus L. ja Vitis L. mujalt kui Euroopast pärit viirused ja viiruselaadsed organismid*

Viirused, mille edasikandjaks on Bemisia tabaci Genn., näiteks:

- a) *Bean golden mosaic virus*
- b) *Cowpea mild mottle virus*
- c) *Lettuce infectious yellows virus*
- d) *Pepper mild tigré virus*
- e) *Squash leaf curl virus*
- f) *Euphorbia mosaic virus*
- g) *Florida tomato virus*

Beet curly top virus (mujalt kui Euroopast pärit isolaadid)

Black raspberry latent virus

Blight ja samalaadsed haigusetekitajad

Cadang-Cadang viroid

Cherry leafroll virus

Chrysanthemum stem necrosis virus

Citrus mosaic virus

Citrus tristeza virus (mujalt kui Euroopast pärit isolaadid)

Leprosis (leproos)

Little cherry pathogen (mujalt kui Euroopast pärit isolaadid)

Naturally spreading psorosis

Palm lethal yellowing mycoplasm

Prunus necrotic ringspot virus

Satsuma dwarf virus

Tatter leaf virus

Witches' broom (MLO)

E. *Parasiittaimed*

Arceuthobium spp. (mujalt kui Euroopast pärit)

KAHJULIKUD ORGANISMID, MIDA ÜHENDUSES TEATAKSE ESINEVAT JA MIS ON KOGU ÜHENDUSE JAOKS OLULISE TÄHTSUSEGA

A. *Putukad, lestad ja ümarussid kõigil oma arenguastmetel*

Diabrotica virgifera virgifera Le Conte

Globodera pallida (Stone) Behrens

Globodera rostochiensis (Wollenweber) Behrens

Meloidogyne chitwoodi Golden et al. (kõik populatsioonid)

Meloidogyne fallax Karssen

Opogona sacchari (Bojer)

Popillia japonica Newman

Rhizoecus hibisci Kawai & Takagi

Spodoptera littoralis (Boisduval)

B. Bakterid

Clavibacter michiganensi (Smith) Davis et al. ssp. *sepedonicus* (Spieckermann et Kotthoff) Davis et al.

Pseudomonas solanacearum (Smith) Smith

C. Seened

Melampsora medusae Thümen

Synchytrium endobioticum (Schilhersky) Percival

D. Viirused ja viiruselaadsed organismid

Apple proliferation mycoplasma

Apricot chlorotic leafroll mycoplasma

Pear decline mycoplasma

E. Muud

Pomacea spp. [ME 126]

Ib LISA

Artikli 6 lõikes 2 osutatud liidu prioriteetsete taimekahjustajate nimekiri

A. *Putukad, lestad ja ümarussid kõigil oma arenguastmetel*

Anoplophora chinensis (Thomson)

Anoplophora glabripennis (Motschulsky)

Bursaphelenchus xylophilus (Steiner et Buher) Nickle et al.

Cicadellidae (mujalt kui Euroopast pärit liigid), mis on tuntud Pierce'i tõve (mida põhjustab Xylella fastidiosa) edasikandjatena:

a) Carneocephala fulgida Nottingham

b) Draeculacephala minerva Ball

c) Graphocephala atropunctata (Signoret)

Diaphorina citri Kuway

Paysandisia archon

Pistolia dactyliferae

Rhynchophorus ferrugineus

Thaumatotibia leucotreta

Trioza erytreae Del Guercio

B. Bakterid

Citrus greening bacterium

Pseudomonas solanacearum (Smith) Smith

Pseudomonas syringae

Xanthomonas campestris (kõik tsitrustele Citrus patogeensed tüved)

Xanthomonas campestris pv. *oryzae* (Ishiyama) Dye & pv. *oryzicola* (Fang. et al.)
Dye

Xylella fastidiosa (Well et Raju)

C. Seened

Elsinoe spp. Bitanc. et Jenk. Mendes

Gibberella circinata

Guignardia citricarpa Kiely (kõik tsitrustele Citrus patogeensed tüved)

Hypoxyton mammatum

Phytophthora ramorum

Trechispora brinkmannii (Bresad.) Rogers

Venturia nashicola Tanaka et Yamamoto

D. Viirused ja viiruselaadsed organismid

Kartuliviirused ja viiruselaadsed organismid, näiteks

- a) Andean potato latent virus*
- b) Andean potato mottle virus*
- c) Arracacha virus B, oca strain*
- d) Potato black ringspot virus*
- e) Potato spindle tuber viroid*
- f) kartuliviirus T*
- g) kartuliviiruste A, M, S, V, X ja Y mujalt kui Euroopast pärit isolaadid (kaasa arvatud Y o, Y n ja Y e) ja Potato leafroll virus*

Grapevine flavescence dorée MLO

E. Muud

Pomacea spp. [ME 127]

IC LISA

Artiklis 36 osutatud kvaliteeti vähendavate taimekahjustajate nimekiri

PUTUKAD

Acanthoscelides obtectus Sag.

Pelargonium flower break carmovirus (mitmevärviline nakkuslik pelargooniumiõie Carmovirus)

Aceria essigi.

Aculops fockeui.

Agromyzidae

Aleurodidae, eriti *Bemisia tabaci*

Aleurothrixus floccosus (Mashell)

Anarsia lineatella.

Aphelenchoides spp.

Blastophaga spp.

Bruchus affinis Froel.

Bruchus atomarius L.

Bruchus pisorum L.

Bruchus rufimanus Boh.

Cacoecimorpha pronubana

Cecidophyopsis ribis.

Circulifer haematoceph

Circulifer tenellus

Kilptäid, eriti: Epidiaspis leperii, Pseudaulacaspis pentagona, Quadraspidiotus perniciosus.

Daktulosphaira vitifoliae (Fitch)

Diarthronomia chrysanthemi

Ditylenchus destructor Thorne

Ditylenchus dipsaci

Epichoristodes acerbella

Epidiaspis leperii.

Eriophis avellanae.

Eriophyes similis.

Eriosoma lanigerum

Eumerus spp.

Eusophera pinguis.

Eutetranychus orientalis Klein

Helicoverpa armigera (Hübner)

Lepidoptera

Liriomyza huidobrensis (Blanchard)

Liriomyza trifolii (Burgess)

Meloidogyne spp.

Merodon equestris

Myzus ornatus

Otiorrhynchus sulcatus

Parabemisia myricae (Kuwana)

Parabemisia, myricae (Kuwana).

Parasaissetia nigra (Nietner)

Paysandisia archon (Burmeister)

Pratylenchus penetrans

Pratylenchus spp.

Pseudaulacaspis pentagona.

Quadraspidotus perniciosus

Quadraspidotus perniciosus

Radopholus similis (Cobb) Thorne

Rhizoglyphidae

Rhyacionia buoliana

Rhyzoglyphus spp.

Rotylenchus robustus

Salsetia oleae.

Sciara

Tarsonemidae

Tarsonemidae.

Tetranychus urticae

Thysanoptera

Tylenchulus semipenetrans

Pelargonium line pattern virus

BAKTERID

Agrobacterium rhizogenes.

Agrobacterium tumefaciens.

Agrobacterium tumefaciens

Clavibacter michiganensis spp. *insidiosus* (McCulloch) Davis et al.

Clavibacter michiganensis spp. *michiganensis* (Smith) Davis et al

Corynebacterium sepedonicum

Erwinia amylovora (Burr.) Winsl. et al

Erwinia carotovora subsp. *Carotovora*

Erwinia chrysanthemi

Pseudomonas caryophylli (Burkholder) Starr et Burkholder

Pseudomonas marginata

Pseudomonas solanacearum.

Pseudomonas syringae pv. *glycinea*

Pseudomonas syringae pv. *mors prunorum.*

Pseudomonas syringae pv. *persicae* (Prunier et al.) Young et al

Pseudomonas syringae pv. *savastanoi*.

Pseudomonas syringae pv. *syringae*

Rhodococcus fascians

Xanthomonas campestris pv. *Begoniae*

Xanthomonas campestris pv. *corylina*.

Xanthomonas campestris pv. *juglandi*.

Xanthomonas campestris pv. *Pelargonii*

Xanthomonas campestris pv. *pruni* (Smith) Dye

Xanthomonas campestris pv. *phaseoli* (Smith) Dye

Xanthomonas campestris pv. *vesicatoria* (Doidge) Dye

Xanthomonas fragariae Kennedy et King

Xylophilus ampelinus Vitis (Panagopoulos) Willems. et al

SEENED

Stem rot pathogens (varremüdaniku haiguseteki-tajad) (Botrytis spp., Pythium spp.)

Fusarium oxisporum f. sp. *lilii*

Fusarium oxisporum sp. *gladioli*

Rhizoctonia spp.

Alternaria dianthicola

Armillariella mellea

Ceratocystis fimbriata f. sp. platani Walter

Chondrostereum purpureum

Claviceps purpurea

Cryphonectria parasitica (Murrill) Barr

Curvularia trifolii

Cylindrocarpon destructans *Diaporthe phaseolorum* var. *caulivora* & var. *sojae*

Didymella applanata.

Didymella ligulicola (Baker, Dimock et Davis) v. Arx

Exosporium palmivorum

Didymella ligulicola (Baker, Dimock et Davis) v. Arx

Exosporium palmivorum

Fusarium fujikuroi

Fusarium oxisporum f. sp. dianthi

Fusarium oxisporum sp. chrysanthemi

Fusarium oxysporum f. sp. narcissi

Fusarium spp.

Gliocladium wermoeseni

Graphiola phoenicis

Helminthosporium

Lophodermium seditiosum

Mycosphaerella dianthi

Nectria galligena

Powdery mildew (jahukaste)

Penicillium gladioli

Peronospora rubi.

Pestalozzia Phoenicis

Phialophora cinerescens (Wollenweber) van Beyma

Phialophora gregata

Phoma tracheiphila (Petri) Kanchaveli et Gikashvili

Phyllactinia guttata.

Phytophthora cactorum.

Phytophthora fragariae var. *rubi.*

Phytophthora spp.

Plasmopara halstedii (Farlow) Berl. et de Toni

Stem rot (varremädanik): Fusarium spp. ja *Pythium*

Puccinia chrysanthemi

Puccinia horiana Hennings

Puccinia pelargonii zonalis

Pythium spp.

Rhizoctonia spp.

Rhizopus spp.

Rosellinia necatrix

Scirrhia pini Funk et Parker

Sclerotinia spp.

Septoria gladioli

Slerotium bulborum

Synchytrium endobioticum

Taphrina deformans

Thielaviopsis basicola

Tilletia

Urocystis gladiolicola

Uromyces dianthi

Uromyces trasversalis

Ustilaginaceae,

Venturia spp.

Verticillium spp

VIIRUSED JA VIIRUSELAADSED ORGANISMID

Narcissus white streak agent

Carnation mottle carmovirus

Carnation etched ring caulimovirus

Carnation necrotic fleck closterovirus

Aster yellow micoplasm

Corky pit agent

Anarsia lineatella

Apple mosaic virus.

Arabis mosaic virus Fragaria

Beet leaf curl virus

Black currant infecticus variegation

Black currant rever.

Cherry leaf roll virus.

Chondrostereum purpureum

Chrysanthemum stunt viroid

Citrus leaf rugose.

Citrus tristeza virus (Euroopa isolaadid)

Citrus vein enation woody gall

Kilptäid, eriti: Epidiaspis leperii, Pseudaulacaspis pentagona, Quadraspidiotus perniciosus

Coniothyrium spp.

Tomato aspermy cucumovirus

Diplocarpon rosae

Haigused, mis põhjustavad noortel lehtedel ringilaadseid sümptomeid, nagu psorosis, ring-spot, cristacortis, impietratura ja concave gum.

Eriosoma lanigerum

Grapevine flavescence dorée MLO

Hazel maculatura lineare MLO

Infectious variegation.

Arabis mosaic nepovirus

Peronospora sparsa

Phragmidium spp.

Plum pox virus

Potato stolbur mycoplasma

Prune dwarf virus.

Prunus necrotic ringspot virus

Raspberry bushy dwarf virus.

Raspberry leaf curl virus.

Raspberry ringspot virus

Leaf curl

Rosellinia necatrix

Citric leaf rugose

Sphaeroteca pannosa

Spiroplasma citri Saglio. et al.

Strawberry crinkle virus

Strawberry green petal MLO.

Strawberry latent ringspot virus

Strawberry mild yellow edge virus

Tomato black ring virus

Tomato spotted wilt virus

Tomato yellow leaf curl virus

Pelargonium leaf curl tobusvirus

Tospovirus (tomato spotted wilt virus, Impatiens necrotic spot virus)

Infectious variegation

Venturia spp.

Verticillium spp.

Viroidid, nagu exocortis, caquexia-xyloporosis.

Lily symptomless virus

Tulipbreaking virus

Gladiolus ringspot virus (syn. Narcissus latent virus)

Narcissus yellow stripe virus

Chrysanthemum B mosaic virus

Cucumber mosaic virus

Tobacco rattle virus

Lily virus x

ÜMARUSSID

Heterodera rostochiensis

MUUD KAHJULIKUD ORGANISMID

Cyperus esculentus (trühvel)

Orobanche (parasiittaim) [ME 128]

II LISA

Kriteeriumid taimekahjustajate liigitamiseks neist liidu territooriumile tuleneva riski alusel

1. JAGU

ARTIKLIS 3, ARTIKLI 7 LÕIKES 1 JA ARTIKLI 28 LÕIKES 2 OSUTATUD KRITERIUMID KARANTIINSEKS TAIMEKAHJUSTAJAKS LOETAVATE TAIMEKAHJUSTAJATE IDENTIFITSEERIMISEKS

(1) Taimekahjustaja identsus

Taimekahjustaja taksonoomiline identsus määratakse selgelt või teise võimalusena osutatakse, et taimekahjustaja tekitab samu sümptomeid ning kannab saastatust edasi.

Taimekahjustaja taksonoomiline identsus määratakse liikide tasandil või teise võimalusena kõrgemal või madalamal taksonoomilisel tasemel, kui selle taseme sobivus virulentsuse, peremeesorganismide või vektorite põhjal on teaduslikult põhjendatud.

(2) Taimekahjustaja esinemine asjaomasel territooriumil

Kohaldatakse ühte või mitut järgmist tingimust:

- a) taimekahjustajat asjaomasel territooriumil teadaolevalt ei esine;
- b) on teada, et taimekahjustajat esineb üksnes asjaomase territooriumi väikeses osas;
- c) on teada, et taimekahjustajat esineb asjaomasel territooriumil vähe, ebaregulaarselt, isoleeritult ja harva;

Kui kohaldatakse punkti b või c, loetakse taimekahjustaja leviku ulatust piiratuks.

(3) Taimekahjustaja võime siseneda asjaomasele territooriumile, seal kohanduda ja levida

a) *Sisenemisvõime*

Taimekahjustajat käsitatakse sisenemisvõimelisena asjaomasele territooriumile või kui seda asjaomasel territooriumil juba esineb, siis asjaomase territooriumi sellisesse ossa, kus see on levinud piiratud ulatuses (edaspidi „ohustatud ala”), loodusliku levimise teel või eeldusel, et täidetud on kõik järgmised tingimused

- i) kõnealusele territooriumile sissetoodavate taimede, taimsete saaduste või muude objektide puhul on taimekahjustaja nende taimede, taimsete saaduste ja muude objektidega seotud sellel territooriumil, kust nad pärit on või kust need asjaomasele territooriumile toodi;
- ii) see jääb vedamisel ja hoidmisel ellu;
- iii) see võib üle kanduda sobivale peremeestaimele, taimsele saadusele või muule objektile asjaomasel territooriumil.

b) *Kohandumisvõime*

Taimekahjustajat käsitatakse sellisena, et ta on võimeline lähitulevikus kõnealusel territooriumil paikseks muutuma (edaspidi „kohandumine”), või kui seda kõnealusel territooriumil juba esineb, siis selle territooriumi osas, kus see on levinud piiratud ulatuses, eeldusel et täidetud on kõik järgmised tingimused:

- i) on olemas taimekahjustaja peremeestaimed ja vajaduse korral taimekahjustaja vektorid;
- ii) otsustava tähtsusega keskkonnategurid on asjaomase taimekahjustaja ning vajaduse korral selle vektori jaoks soodsad, mis võimaldab neil ellu jääda raskete kliimaoludega perioodidel ning oma elutsükkel läbida;
- iii) asjaomasel territooriumil kasutatavad viljelusviisid ja kontrollimeetmed on soodsad;
- iv) taimekahjustaja ellujäämise meetodid, paljunemisstrateegia, geneetiline kohanemine ning elujõulise populatsiooni miinimumsuurus aitab kaasa selle kohandumisele.

c) *Levimisvõime*

Taimekahjustajat käsitatakse levimisvõimelisena asjaomasel territooriumil või kui seda seal juba esineb, siis selle territooriumi osas, kus see on levinud piiratud ulatuses (edaspidi „ohustatud ala”), eeldusel et täidetud on üks või mitu järgmistest tingimustest:

- i) keskkond on sobiv taimekahjustaja looduslikuks levimiseks;
- ii) ei ole piisavalt takistusi taimekahjustaja looduslikule levimisele;
- iii) kaubad või transpordivahendid võimaldavad taimekahjustajate liikumist;
- iv) on olemas taimekahjustaja peremeestaimed ja vajaduse korral vektorid;
- v) taimekahjustaja looduslikke vaenlasi ega antagonistide ei ole või need ei suuda taimekahjustaja levimist pidurdada.

(4) Võimalik majanduslik, sotsiaalne ja keskkonnamõju

Taimekahjustaja sisenemine asjaomasele territooriumile või kui seda seal juba esineb, siis selle ossa, kus see on levinud piiratud ulatuses, ning seal kohandumine ja levimine toob selle territooriumi või selle osa jaoks, kus see on levinud piiratud ulatuses, kaasa vastuvõetamatu majandusliku, sotsiaalse ja/või keskkonnamõju, mis on seotud ühe või mitme järgmise punktiga:

- (a) saagi koguseline vähenemine ja selle kvaliteedi halvenemine;
- (b) kontrollimeetmetega seotud kulud;
- (c) ümberistutamise kulud ja asenduskultuuride kasvatamise vajadusest tulenev kahju;
- (d) mõju olemasolevatele tootmisviisidele;
- (e) mõju tänaväärsetele puudele, parkidele ning avalikule ja erahaljastusele;
- (f) mõju kohalikele taimedele, bioloogilisele mitmekesisusele ja ökosüsteemi teenustele;
- (g) muude taimekahjustajate kohandumisele, levimisele ja mõjule avalduv mõju, mis tuleneb asjaomase taimekahjustaja võimest toimida vektorina muude taimekahjustajate jaoks;
- (h) muutused tootmiskuludes või sisendi nõudluses, sealhulgas kontrollikulud ning hävitamise ja ohjeldamise kulud;
- (i) tootja kasumile avalduv mõju, mis tuleneb muutustest tootmiskuludes, saagikuses või hinnatasemes;

- (j) kvaliteedimuutusest tulenevad muutused toote sise- või välisnõudluses;
- (k) sise- ja eksporditurgudele ning makstud hindadele avalduv mõju, sealhulgas mõju eksporditurule pääsule ning tõenäosusele, et kaubanduspartnerid kehtestavad taimetervisega seotud piirangud;
- (l) lisauuringuteks ja –nõuanneteks vajalikud ressursid;
- (m) kontrollimeetmete keskkonnamõju ja muu soovimatu mõju;
- (n) mõju Natura 2000 aladele ja muudele kaitsealadele;
- (na) *mõju maastikupärandile ja turismipiirkondadele*; [ME 129]**
- (o) muutused ökoloogilistes protsessides ja ökosüsteemi struktuuris, stabiilsuses või protsessides, sealhulgas täiendav mõju taimeliikidele, erosioonile, põhjaveepinna muutustele, tuleohule, toitainete ringlusele;
- (p) keskkonna taastamise kulud;
- (q) mõju toiduga kindlustatusele;
- (r) mõju tööhõivele;
- (s) mõju veekvaliteedile, huvitegevusele, turismile, loomade karjatamisele, jahindusele, kalandusele.

Seoses punktidega a–g võetakse arvesse otsest mõju ohustatud ala peremeestaimedele. Selle mõju hindamisel võetakse arvesse erinevaid peremeesliike ning lähtutakse nende tekitatud kahju liigist, suurusest ja esinemissagedusest.

Seoses punktidega h–s võetakse arvesse kaudset mõju ohustatud alal ja väljaspool seda.

2. JAGU

ARTIKLI 6 LÕIKES 1 JA ARTIKLI 7 LÕIKES 2 OSUTATUD KRITEERIUMID PRIORITEETSEKS TAIMEKAHJUSTAJAKS LOETAVATE LIIDU KARANTIINSETE TAIMEKAHJUSTAJATE IDENTIFITSEERIMISEKS

Liidu karantiinset taimekahjustajat käsitatakse liidu territooriumil kõige tugevama majandusliku, sotsiaalse või keskkonnamõjuga taimekahjustajana, kui selle sisenemine, kohandumine ja levimine vastab ühele või mitmele järgmistest punktidest:

- a) majanduslik mõju: taimekahjustaja võib tekitada suurt kahju 1. jao punktis 4 osutatud otsese ja kaudse mõju tõttu põllukultuuridele, mille aastatoodangu koguväärtus liidu territooriumil on vähemalt 1 miljard eurot. [ME 130]
- aa) *Euroopa territooriumil vähem kui 200 000 hektaril kasvatatavaid eripõllukultuure kahjustavate taimekahjustajate puhul on liidu aastatoodangu koguväärtuse osas võimaliku kahju suuruseks vähemalt 200 miljonit eurot; [ME 131]*

- b) sotsiaalne mõju: taimekahjustaja võib avaldada ühte või mitut mõju järgmistest:
- i) tööhõive märkimisväärne vähenemine asjaomases põllumajandus-, aiandus- või metsandussektoris;
 - ii) risk toiduga kindlustatusele või toiduohutusele;
 - iii) peamiste liidu territooriumil kasvavate või kasvatatavate puuliikide hävimine või nende püsiv ja ulatuslik kahjustamine.
- c) keskkonnamõju: taimekahjustaja võib avaldada ühte või mitut mõju järgmistest:
- i) mõju liikidele ja elupaikadele, mis on loetletud nõukogu 21. mai 1992. aasta direktiivis 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta¹ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. novembri 2009. aasta direktiivis 2009/147/EÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta².
 - ii) asjaomastel põllukultuuridel taimekaitsevahendite kasutamise ulatuslik ja püsiv suurenemine.

¹ Nõukogu 21. mai 1992. aasta direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.7.1992, lk 7).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. novembri 2009. aasta direktiiv 2009/147/EÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (EÜT L 20, 26.1.2010, lk 7).

3. JAGU

ARTIKLI 21 LÕIKES 1, ARTIKLI 28 LÕIKES 1, ARTIKLI 29 LÕIKES 1 JA ARTIKLIS 30 OSUTATUD KRITERIUMID ESIALGSEKS HINDAMISEKS, MIS ON VAJALIK SELLISTE AJUTISELT LIIDU KARANTIINSEKS TAIMEKAHJUSTAJAKS LOETAVATE TAIMEKAHJUSTAJATE IDENTIFITSEERIMISEKS, MILLE SUHTES TULEB VÕTTA AJUTISI MEETMEID

1. ALAJAGU

ARTIKLI 28 LÕIKES 1 OSUTATUD KRITERIUMID ESIALGSEKS HINDAMISEKS, MIS ON VAJALIK SELLISTE AJUTISELT LIIDU KARANTIINSEKS TAIMEKAHJUSTAJAKS LOETAVATE TAIMEKAHJUSTAJATE IDENTIFITSEERIMISEKS, MILLE SUHTES TULEB VÕTTA AJUTISI MEETMEID

(1) Taimekahjustaja identsus

Taimekahjustaja vastab 1. jao punktis 1 määratletud kriteeriumile.

(2) Taimekahjustaja esinemine liikmesriigi territooriumil

Taimekahjustajat ei ole liikmesriigi territooriumil teadaolevalt varem esinenud. Kõnealusele liikmesriigile kättesaadava teabe põhjal ei ole taimekahjustajat liidu territooriumil samuti teadaolevalt varem esinenud või leitakse, et see vastab liidu territooriumiga seoses 1. jao punkti 2 alapunktides b või c sätestatud tingimustele.

- (3) Taimekahjustaja kohandumise ja levimise tõenäosus liidu territooriumil või selle konkreetse(te)s osa(de)s, kus seda ei esine

Liikmesriigile kättesaadava teabe põhjal vastab taimekahjustaja 1. jao punkti 3 alapunktides b ja c määratletud kriteeriumidele seoses liikmesriigi territooriumiga ning liidu territooriumiga sel määral, kuivõrd liikmesriigil on võimalik seda hinnata.

- (4) Taimekahjustaja võimalik majanduslik, sotsiaalne ja keskkonnamõju

Liikmesriigile kättesaadava teabe põhjal on taimekahjustajal seoses ühe või mitme 1. jao punktis 4 määratletud aspektiga vastuvõetamatu majanduslik, sotsiaalne ja/või keskkonnamõju liikmesriigi territooriumil ning liidu territooriumil sel määral, kuivõrd liikmesriigil on võimalik seda hinnata, kui see taimekahjustaja sellel territooriumil kohanduks ja leviks.

Selline mõju sisaldab vähemalt ühte või mitut 1. jao punkti 4 alapunktides a–g loetletud otsest mõju.

2. ALAJAGU

ARTIKLI 29 LÕIKES 1 OSUTATUD KRITERIUMID ESIALGSEKS HINDAMISEKS, MIS ON VAJALIK SELLISTE AJUTISELT LIIDU KARANTIINSEKS TAIMEKAHJUSTAJAKS LOETAVATE TAIMEKAHJUSTAJATE IDENTIFITSEERIMISEKS, MILLE SUHTES TULEB VÕTTA AJUTISI MEETMEID

(1) Taimekahjustaja identsus

Taimekahjustaja vastab 1. jao punktis 1 määratletud kriteeriumile.

(2) Taimekahjustaja esinemine liikmesriigi territooriumil

Taimekahjustajat ei ole liidu territooriumil teadaolevalt varem esinenud või leitakse, et see vastab liidu territooriumiga seoses 1. jao punkti 2 alapunktides b või c sätestatud tingimustele.

(3) Taimekahjustaja kohandumise ja levimise tõenäosus liidu territooriumil või selle konkreetse(te)s osa(de)s, kus seda ei esine

Liidule kättesaadava teabe põhjal vastab taimekahjustaja liidu territooriumiga seoses 1. jao punkti 3 alapunktides b ja c määratletud kriteeriumidele.

(4) Taimekahjustaja võimalik majanduslik, sotsiaalne ja keskkonnamõju

Liidule kättesaadava teabe põhjal on taimekahjustajal seoses ühe või mitme 1. jao punktis 4 määratletud aspektiga vastuvõetamatu majanduslik, sotsiaalne ja/või keskkonnamõju liidu territooriumil, kui see taimekahjustaja sellel territooriumil kohanduks ja leviks.

Selline mõju sisaldab vähemalt ühte või mitut 1. jao punkti 4 alapunktides a–g loetletud otsest mõju.

4. JAGU

ARTIKLITES 36 JA 38 OSUTATUD KRITERIUMID KVALITEETI VÄHENDAVAKS LIIDU TAIMEKAHJUSTAJAKS LOETAVATE TAIMEKAHJUSTAJATE IDENTIFITSEERIMISEKS

(1) Taimekahjustaja identsus

Taimekahjustaja vastab 1. jao punktis 1 määratletud kriteeriumile.

(2) Taimekahjustaja levimise tõenäosus liidu territooriumil

Hindamise tulemusena leitakse, et taimekahjustaja levib peamiselt teatavate istutamiseks ettenähtud taimede kaudu, mitte looduslikul teel või taimsete saaduste või muude objektide vedamise kaudu.

Kõnealune hindamine sisaldab vajaduse korral järgmisi aspekte:

- (a) taimekahjustaja elütsüklite arv asjaomasel peremeestaimel;
- (b) taimekahjustaja bioloogia, epidemioloogia ning ellujäämine;
- (c) taimekahjustaja võimalikud looduslik, inimese kaasabil või muul viisil toimuv edasikandumine asjaomasele peremeestaimele ning edasikandumisviiside tõhusus, sealhulgas levimise mehhanismid ja määr;
- (d) teisene saastumine ja taimekahjustaja edasikandumine asjaomaselt peremeestaimelt muudele taimedele ja vastupidi;

- (e) kliimategurid;
 - (f) viljelustavad enne ja pärast saagikoristust;
 - (g) mulla tüüp;
 - (h) asjaomase peremeestaime vastuvõtlikkus taimekahjustajale ja peremeestaime erinevad etapid;
 - (i) taimekahjustajate vektorite olemasolu;
 - (j) taimekahjustaja looduslike vaenlaste ja antagonistide olemasolu;
 - (k) muude taimekahjustajale vastuvõtlike peremeestaime olemasolu;
 - (l) taimekahjustaja levimus liidu territooriumil;
 - (m) taimede kavandatud kasutusviis;
- (3) Taimekahjustaja võimalik majanduslik, sotsiaalne ja keskkonnamõju

Punktis 2 osutatud istutamiseks ettenähtud taimede saastumine taimekahjustajaga avaldab kõnealuste taimede kavandatud kasutusviisile vastuvõetamatut mõju, mis on seotud ühe või mitme järgmise punktiga:

- (a) saagi koguseline vähenemine ja selle kvaliteedi halvenemine;
- (b) kontrollimeetmetega seotud lisakulud;
- (c) saagikoristuse ja sorteerimisega seotud lisakulud;
- (d) ümberistutamise kulud;

- (e) asenduskultuuride kasvatamise vajadusest tingitud kahjud;
- (f) mõju olemasolevatele tootmisviisidele;
- (g) mõju muudele peremeestaimedele tootmiskohas;
- (h) muude taimekahjustajate kohandumisele, levimisele ja mõjule avalduv mõju, mis tuleneb asjaomase taimekahjustaja võimest toimida vektorina muude taimekahjustajate jaoks;
- (i) mõju tootmiskuludele ja sisendi nõudlusele, sealhulgas kontrollikulud ning hävitamise ja ohjeldamise kulud;
- (j) tootja kasumile avalduv mõju, mis tuleneb muutustest tootmiskuludes, saagikuses või hinnatasemes;
- (k) kvaliteedimuutusest tulenevad muutused toote sise- või välisnõudluses;
- (l) mõju sise- ja eksporditurgudele ning makstud hindadele;
- (m) mõju tööhõivele

Seoses punktidega a–h võetakse arvesse otsest mõju ohustatud ala peremeestaimedele. Sellist mõju hinnatakse vastava kahju liigi, suuruse ja esinemissageduse põhjal.

Seoses punktidega i–m võetakse arvesse kaudset mõju ohustatud alal ja väljaspool seda.

III LISA

Liidu territooriumil taimetervislikke riske põhjustavate istutamiseks ettenähtud taimede kindlakstegemine, millele on osutatud artikli 47 lõikes 2 ja artiklis 48

Kolmandatest riikidest pärit istutamiseks ettenähtud taimi käsitatakse sellistena, mis võivad tõenäoliselt kujutada endast artikli 47 lõikes 1 osutatud taimetervislikku riski liidu territooriumile, kui need istutamiseks ettenähtud taimed vastavad vähemalt kolmele tingimusele järgmistest, sealhulgas vähemalt ühele punkti 1 alapunktides a, b ja c sätestatud tingimusele:
[ME 132]

- (1) Istutamiseks ettenähtud taimede omadused
 - (a) Nad kuuluvad taimeperekonda või –sugukonda, mille kohta on üldiselt teada, et nad kannavad taimekahjustajaid, mida reguleeritakse karantiinsete taimekahjustajatenähtud taimede territooriumil või kolmandates riikides.
 - (b) Nad kuuluvad taimeperekonda või –sugukonda, mille kohta on teada, et nad kannavad üldiselt polüfaagseid või selliseid monofaagseid taimekahjustajaid, mis teadaolevalt avaldavad märkimisväärset mõju liidu territooriumil kasvavatele taimeliikidele, millel on suur majanduslik, sotsiaalne ja keskkonnavalane tähtsus liidu territooriumil.
 - (c) Nad kuuluvad taimeperekonda või –sugukonda, mille kohta on teada, et nad kannavad taimekahjustajaid ilma, et neil oleks kõnealustele taimekahjustajatele viitavaid märke ja sümptomeid, või eelneb nende märkide ja sümptomite avaldumisele vähemalt kolme kuu pikkune peiteaeg, mis tähendab seda, et taimekahjustajate esinemist kõnealustel istutamiseks ettenähtud taimedel nende sissetoomisel liidu territooriumile tehtava ametliku kontrolli käigus ilma proovivõtu, testimise või karantiinimenetluste kohaldamiseta tõenäoliselt ei märgata.

(d) Neid kasvatatakse päritoluriigiks olevas kolmandas riigis välitingimustes.

~~(e) Neid ei ole enne vedamist ega veo ajal töödeldud üldise taimekaitsevahendiga.~~
[ME 133]

~~(f) Nende suhtes ei kohaldata päritoluriigiks olevas kolmandas riigis ametlikku ekspordikontrolli ega sertifitseerimist.~~ **[ME 134]**

(g) Neid ei veeta suletud konteinerites ega pakendites või kui neid sellisel viisil veetakse, ei saa saadetisi nende suuruse tõttu suletud ruumides avada, et teostada liidu territooriumile sissetoomisel ametlikku kontrolli.

(2) Istutamiseks ettenähtud taimede päritolu

(a) Nad on pärit või välja viidud kolmandast riigist, kust on esitatud sageli teateid artikli 5 lõike 2 kohaselt loetlemata karantiinsete taimekahjustajate avastamise kohta.

(b) Nad pärinevad või on välja veetud kolmandast riigist, mis ei ole rahvusvahelise taimekaitsekonventsiooni osaline.

IV LISA

Taimekahjustajatega seotud riskide juhtimise meetmed ja põhimõtted

1. JAGU

ARTIKLI 16 LÕIKES 1, ARTIKLIS 20, ARTIKLI 24 LÕIKES 2, ARTIKLI 27 LÕIKES 4, ARTIKLI 28 LÕIKES 1, ARTIKLI 29 LÕIKES 4, ARTIKLI 40 LÕIKES 2, ARTIKLI 41 LÕIKES 2, ARTIKLI 44 LÕIKES 3, ARTIKLI 49 LÕIKES 2 JA ARTIKLI 50 LÕIKES 2
OSUTATUD MEETMED KARANTIINSETE TAIMEKAHJUSTAJATEGA SEOTUD
RISKIDE JUHTIMISEKS

Karantiinsete taimekahjustajatega seotud riskide juhtimine koosneb ühest või vajaduse korral mitmest järgmisest meetmest:

- (1) Meetmed istutatud ja looduslike taimede saastumise vältimiseks ja saaste likvideerimiseks
 - (a) Istutatud taimede identsust, laadi, päritolu, põlvnemist, lähteriiki ja tootmisetappe käsitlevad piirangud.
 - (b) Taimede viljelemist, koristamist ja kasutamist käsitlevad piirangud.
 - (c) Taimsete saaduste, valduste, maa, vee, mulla, kasvukeskkonna, ruumide, seadmete, varustuse ja muude objektide kasutamist käsitlevad piirangud.
 - (d) Taimede, taimsete saaduste, valduste, maa, vee, mulla, kasvukeskkonna, ruumide, seadmete, varustuse ja muude objektide jälgimine, visuaalne kontroll, neist proovide võtmine ja laboritestide läbiviimine karantiinsete taimekahjustajate esinemise kindlakstegemiseks.

- (e) Jälgimine, mille abil tehakse kindlaks resistentsete taimeliikide või –sortide vastupidavuse nõrgenemine või muutumine, mis on seotud muutustega karantiinse taimekahjustaja või selle biotüübi, patotüübi, rassi või virulentsusrühma koostises.
- (f) Karantiinsete taimekahjustajatega saastunud või võib-olla saastunud taimede, taimsete saaduste, valduste, maa, vee, mulla, kasvukeskkonna, ruumide, seadmete, varustuse ja muude objektide füüsikaline, keemiline ja bioloogiline töötlemine.
- (g) Karantiinsete taimekahjustajatega saastunud või võib-olla saastunud taimede, taimsete saaduste ja muude objektide hävitamine ennetaval eesmärgil.
- (h) Teabe, andmete salvestamise, teabevahetuse ja aruandlusega seotud kohustused.

Punkti b kohaldamisel võivad kõnealused meetmed sisaldada nõudeid, milles käsitletakse taimeliikide ja –sortide resistentsuse katsetamist asjaomase karantiinse taimekahjustaja suhtes ning asjaomase karantiinse taimekahjustaja suhtes resistentsete taimeliikide ja –sortide loetlemist.

Punkti f kohaldamisel võivad kõnealused meetmed sisaldada nõudeid, milles käsitletakse järgmist:

- (a) asjaomast töötlusviisi kohaldatavate ettevõtjate registreerimine, neile loa andmine ja nende ametlik järelevalve;
 - (b) töödeldud taimedele, taimsetele saadustele või muudele objektidele fütosanitaarsertifikaadi, taimepassi, etiketi või muu ametliku kinnituse väljaandmine ning artikli 91 lõikes 1 osutatud märgise pealepanemine pärast asjaomase töötlusviisi kohaldamist.
- (2) Taimede, taimsete saaduste ja muude objektide saadetisi käsitlevad meetmed
- (a) Taimede, taimsete saaduste ja muude objektide identsuse, laadi, päritolu, lähteriigi, põlvnemise, tootmismeetodi, tootmisetappide ja jälgitavusega seotud piirangud.
 - (b) Taimede, taimsete saaduste ja muude objektide sissetoomise, vedamise, kasutamise, käitlemise, töötlemise, pakendamise, hoidmise, levitamise ja sihtkohaga seotud piirangud.

- (c) Taimede, taimsete saaduste ja muude objektide jälgimine, visuaalne kontroll, neist proovide võtmine, laboritestide läbiviimine karantiinsete taimakahjustajate esinemise kindlakstegemiseks, sealhulgas karantiinimenetluste kohaldamine **ja eksportkauba eelinspekterimine kolmandates riikides**. [ME 135]
- (d) Karantiinsete taimakahjustajatega saastunud või võib-olla saastunud taimede, taimsete saaduste ja muude objektide füüsikaline, keemiline ja bioloogiline töötlemine.
- (e) Teabe, andmete salvestamise, teabevahetuse ja aruandlusega seotud kohustused.

Punktide a–d kohaldamisel võivad kõnealused meetmed sisaldada nõudeid seoses järgmisega:

- (a) fütosanitaarsertifikaadi, taimepassi, etiketi või muu ametliku kinnituse väljaandmine, sealhulgas artikli 91 lõikes 1 osutatud märgise pealepanemine punktides a–d osutatud sätetele vastavuse kinnitamiseks;
- (b) punktis d osutatud töötlusviisi kohaldatavate ettevõtjate registreerimine, neile loa andmine ja nende ametlik järelevalve;

- (3) Karantiinsete taimekahjustajate muude kui taimede, taimsete saaduste või muude objektide saadetistega levimise viise käsitlevad meetmed
- (a) Karantiinsete taimekahjustajate kaubana sissetoomise ja vedamise piirangud.
 - (b) Karantiinsete taimekahjustajate kaupade jälgimine, visuaalne kontroll, neist proovide võtmine ja laboritestide läbiviimine ning vajaduse korral nende hävitamine.
 - (c) Reisijatega kaasas olevaid taimi, taimseid saadusi ja muid objekte käsitlevad piirangud.
 - (d) Reisijatega kaasas olevate taimede, taimsete saaduste ja muude objektide jälgimine, visuaalne kontroll, neist proovide võtmine ja laboritestide läbiviimine ning vajaduse korral nende töötlemine või hävitamine.
 - (e) Kaubaveoks kasutatavate sõidukite, pakendite ja muude objektidega seotud piirangud.
 - (f) Kaubaveoks kasutatavate sõidukite, pakendite ja muude objektide jälgimine, visuaalne kontroll, neist proovide võtmine ja laboritestide läbiviimine ning vajaduse korral nende töötlemine või hävitamine.
 - (g) Teabe, andmete salvestamise, teabevahetuse ja aruandlusega seotud kohustused.

2. JAGU

ARTIKLI 16 LÕIKES 1, ARTIKLI 17 LÕIKES 2, ARTIKLI 27 LÕIKES 4, ARTIKLI 28 LÕIKES 1, ARTIKLI 31 LÕIKES 1, ARTIKLI 37 LÕIKES 5, ARTIKLI 44 LÕIKES 3, ARTIKLI 47 LÕIKES 2, ARTIKLI 68 LÕIKES 3, ARTIKLI 69 LÕIKES 3, ARTIKLI 70 LÕIKES 2, ARTIKLI 74 LÕIKES 3 JA ARTIKLI 75 LÕIKES 3 OSUTATUD PÕHIMÕTTED
TAIMEKAHJUSTAJATEGA SEOTUD RISKIDE JUHTIMISEKS

Liidu karantiinsete taimekahjustajatega, kaitstavate piirkondade taimekahjustajatega ning kvaliteeti vähendavate liidu taimekahjustajatega seotud riskide juhtimisel võetakse arvesse järgmisi põhimõtteid:

(1) Vajalikkus

Taimekahjustajaga seotud riski juhtimise meetmeid kohaldatakse üksnes juhul, kui need on vajalikud kõnealuse taimekahjustaja sissetoomise, kohandumise ja levimise vältimiseks.

(2) Proportsionaalsus

Taimekahjustajaga seotud riski juhtimise meetmed on kooskõlas asjaomase taimekahjustajaga kaasneva riskiga ning vajaliku kaitsetasemega.

(3) Minimaalne mõju

Taimekahjustajaga seotud riski juhtimise meetmed on kõige vähem piiravad meetmed ning takistavad võimalikult vähe inimeste, kaupade ja transpordivahendite liikumist.

(4) Diskrimineerimise vältimine

Taimekahjustajaga seotud riski juhtimise meetmeid kohaldatakse viisil, mis ei kujuta endast meelevaldse või põhjendamatu diskrimineerimise vahendit ega eelkõige rahvusvahelise kaubanduse varjatud piiramist. Kõnealused meetmed ei ole kolmandate riikide jaoks rangemad kui need meetmed, mida kohaldatakse sama taimekahjustaja esinemise korral liidu territooriumil, kui kolmandad riigid suudavad tõendada, et nende taimetervislik olukord on sama ning nad kohaldavad samasuguseid või võrdväärseid taimetervisemeetmeid.

(5) Tehniline põhjendatus

Taimekahjustajaga seotud riski juhtimise meetmed on tehniliselt põhjendatud nõuetekohase riskianalüüsi tulemusel jõutud järelduste või vajaduse korral muu võrreldava kontrolli ja kättesaadavate teadusandmete hindamisega ***Euroopa Toiduohutusameti järelevalve all***. Meetmed peaksid kajastama uue või ajakohastatud riskianalüüsi tulemusi või asjakohaseid teadusandmeid ning vajaduse korral tuleks meetmeid vastavalt muuta või nende rakendamine lõpetada. [ME 136]

(6) Teostatavus

Taimekahjustajaga seotud riski juhtimise meetmed peaksid olema sellised, et nende eesmärgi saavutamine oleks tõenäoline.

V LISA

Liidu territooriumile sissetoomiseks vajaliku fütosanitaarsertifikaadi sisu

A OSA

ARTIKLI 71 LÕIKE 1 KOHANE EKSPORDI FÜTOSANITAARSERTIFIKAAT

Fütosanitaarsertifikaadi näidis

Nr _____

Riik, kelle taimekaitseorganisatsioon sertifikaadi välja annab: _____

Riik, kelle taimekaitseorganisatsioon sertifikaadi vastu võtab: Plant Protection Organization(s)
of _____

I. Saadetise kirjeldus

Eksportija nimi ja aadress: _____

Kauba saaja deklareeritud nimi ja aadress: _____

Pakendite arv ja kirjeldus: _____

Eritunnused: _____

Päritolukoht: _____

Deklareeritud transpordivahend: _____

Deklareeritud sisenemiskoht: _____

Toote nimi ja deklareeritud kogus: _____

Taimede botaaniline nimi: _____

Käesolev sertifikaat tõendab, et selles kirjeldatud taimed, taimsed saadused või muud reguleeritud tooted on kontrollitud ja/või testitud vastavalt nõuetekohastele ametlikele menetlustele, neid loetakse vabaks importiva lepinguosalise poolt kindlaksmääratud karantiinsetest taimekahjustajatest ning vastavaks importiva lepinguosalise kehtivatele taimetervisenõuetele, sealhulgas sellistele, milles käsitletakse muid reguleeritud taimekahjustajaid kui karantiinsed taimekahjustajad.

Neid loetakse vabaks muudest taimekahjustajatest.*

II. Lisadeklaratsioon

[Lisada tekst]

III. Desinseksioon ja/või desinfektsioon

Kuupäev _____ Töötlusviis _____ Kemikaal (toimeaine) _____

Kestus ja temperatuur _____

Kontsentratsioon _____

Täiendav teave _____

Väljaandmise koht _____

(organisatsiooni pitser) _____ Volitatud ametniku nimi _____

Kuupäev _____

(Allkiri)

Käesolev sertifikaat ei too kaasa _____ (taimekaitseorganisatsiooni nimi) ega ühegi selle ametniku või esindaja rahalist vastutust.*

*Valikuline klausel

B OSA

ARTIKLI 71 LÕIKE 1 KOHANE REEKSPORDI FÜTOSANITAARSERTIFIKAAT

Reekspordi fütosanitaarsertifikaadi näidis

Nr _____

Riik, kelle taimekaitseorganisatsioon sertifikaadi välja annab
_____ (reeksportiv konventsiooniosaline)

TO: Riik, kelle taimekaitseorganisatsioon(id) sertifikaadi vastu võtab / vastu võtavad
_____ (importiv(ad) konventsiooniosaline/-osalised)

I. Saadetise kirjeldus

Eksportija nimi ja aadress: _____

Kauba saaja deklareeritud nimi ja aadress: _____

Pakendite arv ja kirjeldus: _____

Eritunnused: _____

Päritolukoht: _____

Deklareeritud transpordivahend: _____

Deklareeritud sisenemiskoht: _____

Toote nimi ja deklareeritud kogus: _____

Taimede botaaniline nimi: _____

Käesolev sertifikaat tõendab, et eespool kirjeldatud taimed, taimsed saadused või muud reguleeritud artiklid imporditi (kuhu)_____ (reeksportiv konventsiooniosaline) (kust) _____ (konventsiooniosaline päritoluriik) ja on varustatud fütosanitaarsertifikaadiga nr _____,

*originaal ☐ *tõestatud koopia ☐

mis on lisatud käesolevale sertifikaadile ning et nad on

*pakitud ☐ *ümberpakitud ☐

in

*originaal ☐ *uutesse ☐

konteineritesse ning et nad on

*originaal fütosanitaarsertifikaadi ☐

ja

*täiendava kontrolli ☐

alusel tunnistatud vastavaks importiva konventsiooniosalise kehtivatele taimetervisenõuetele ning et hoidmise ajal (kus) _____ (reeksportiv konventsiooniosaline) ei ole saadetist ohustanud saastumis- ega nakkusoht.

*Märkida linnuke ☐ kasti
sobivasse

II. Lisadeklaratsioon

[Lisada tekst]

III. Desinseksioon ja/või desinfektsioon

Kuupäev _____ Töötlusviis _____ Keemiline (toimeaine) _____

Kestus ja temperatuur _____

Kontsentratsioon _____

Lisateave

Väljaandmise koht _____

(organisatsiooni pitser) _____ Volitatud ametniku nimi _____

Kuupäev _____

(Allkiri)

Käesolev sertifikaat ei too kaasa _____ (taimekaitseorganisatsiooni nimi) ega ühegi selle ametniku või esindaja rahalist vastutust.*

*Valikuline klausel

VI LISA
Taimepass

A OSA

ARTIKLI 78 LÕIKE 2 ESIMESES LÕIGUS OSUTATUD TAIMEPASS, MIS ON VAJALIK
LIIDU TERRITOORIUMIL VEDAMISEKS

- (1) Liidu territooriumil vedamiseks vajalik taimepass sisaldab järgmisi elemente:
- (a) üleval paremal nurgas sõna „Taimepass”;
 - (b) üleval vasakul nurgas Euroopa Liidu lipp;
 - (c) täht „A”, millele järgneb asjaomase taimeliigi või taksoni botaaniline nimi, kui on tegemist taimede ja taimsete saadustega, või muude objektide puhul asjaomase objekti nimi;
 - (d) täht „B”, millele järgnevad üksteise järel artikli 63 punkti b kohaselt selle liikmesriigi kahetäheline kood, kus taimepasse väljaandev ettevõtja on registreeritud, sidekriips ning asjaomase ettevõtja registreerimisnumber;

- (e) täht „C”, millele järgneb taimede, taimsete saaduste või muude objektide asjaomase partii number;
 - (f) täht „D”, millele järgneb päritoluriigiks oleva kolmanda riigi nimi või päritoluriigiks oleva liikmesriigi kahetäheline kood, millele on osutatud artikli 63 punktis b (ei ole kohustuslik).
- (2) Punkti 1 alapunktis e osutatud partii numbri võib asendada viitega kordumatule vöötkoodile, hologrammile, kiibile või muule partiil olevale andmekandjale.

B OSA

ARTIKLI 78 LÕIKE 2 TEISES LÕIGUS OSUTATUD TAIMEPASS, MIS ON VAJALIK KAITSTAVASSE PIIRKONDA SISSETOOMISEKS JA SEAL VEDAMISEKS

- (1) Kaitstavas piirkonda sissetoomiseks ja seal vedamiseks vajalik taimepass sisaldab järgmisi elemente:
 - (a) üleval vasakul nurgas sõnad „Taimepass – ZP”;
 - (b) vahetult nende sõnade all asjaomase kaitstava piirkonna karantiinse(te) taimekahjustaja(te) teaduslik nimi või teaduslikud nimed;
 - (c) üleval paremal nurgas Euroopa Liidu lipp;
 - (d) täht „A”, millele järgneb asjaomase taimeliigi või taksoni botaaniline nimi, kui on tegemist taimede ja taimsete saadustega, või muude objektide puhul asjaomase objekti nimi;
 - (e) täht „B”, millele järgnevad üksteise järel artikli 63 punkti b kohaselt selle liikmesriigi kahetäheline kood, kus taimepasse väljaandev ettevõtja on registreeritud, sidekriips ning asjaomase ettevõtja registreerimisnumber;

- (f) täht „C”, millele järgneb taimede, taimsete saaduste või muude objektide asjaomase partii number;
 - (g) täht „D”, millele järgneb päritoluriigiks oleva kolmanda riigi nimi või päritoluriigiks oleva liikmesriigi kahetäheline kood, millele on osutatud artikli 63 punktis b (ei ole kohustuslik).
- (2) Punkti 1 alapunktis f osutatud partii numbri võib asendada viitega kordumatule vöötkoodile, hologrammile, kiibile või muule partiil olevale andmekandjale.

C OSA

ARTIKLI 78 LÕIKE 3 TEISES LÕIGUS OSUTATUD TAIMEPASS, MIS ON VAJALIK LIIDU TERRITOORIUMIL VEDAMISEKS NING MIS ON ÜHENDATUD SERTIFITSEERIMIST TÕENDAVA ETIKETIGA

- (1) Liidu territooriumil vedamiseks vajalik taimepass, mis on ühendatud üheks etiketiks määruse (EL) nr .../.... [*väljaannete talitus, palun lisada paljundusmaterjali määruse number*] artiklis 19 osutatud ametliku etiketiga või kõnealuse määruse artiklis 122 osutatud põhisertifikaadiga, sisaldab järgmisi elemente:

- (a) ühisetiketi üleval vasakul nurgas sõna „Taimepass”;
- (b) ühisetiketi üleval paremal nurgas Euroopa Liidu lipp.

Taimepass asetatakse ühisetiketil vahetult ametliku etiketi või vajaduse korral põhisertifikaadi kohale ning sellel on sama laius, mis asjaomasel ametlikul etiketil või põhisertifikaadil.

Kui kõnealusel ametlikul etiketil või vajaduse korral põhisertifikaadil ei ole A osa punkti 1 alapunktis c, d, e või f osutatud elemente, esitatakse need elemendid esimeses lõigus osutatud taimepassil.

- (2) A osa punkti 2 kohaldatakse vastavalt.

D OSA

ARTIKLI 78 LÕIKE 3 KOLMANDAS LÕIGUS OSUTATUD TAIMEPASS, MIS ON VAJALIK KAITSTAVASSE PIIRKONDA SISSETOOMISEKS JA SEAL VEDAMISEKS NING MIS ON ÜHENDATUD SERTIFITSEERIMIST TÕENDAVA ETIKETIGA

- (1) Kaitstavasse piirkonda sissetoomiseks ja seal vedamiseks vajalik taimepass, mis on ühendatud üheks etiketiks määruse (EL) nr .../.... [*väljaannete talitus, palun lisada paljundusmaterjali määruse number*] artiklis 19 osutatud ametliku etiketiga või kõnealuse määruse artiklis 122 osutatud põhisertifikaadiga, sisaldab järgmisi elemente:

- (a) ühisetiketi üleval vasakul nurgas sõnad „Taimepass – ZP”;
- (b) vahetult nende sõnade all asjaomase kaitstava piirkonna karantiinse(te) taimekahjustaja(te) teaduslik nimi või teaduslikud nimed;
- (c) ühisetiketi üleval paremal nurgas Euroopa Liidu lipp;

Taimepass asetatakse ühisetiketil vahetult ametliku etiketi või vajaduse korral põhisertifikaadi kohale ning sellel on sama laius, mis asjaomasel ametlikul etiketil või põhisertifikaadil.

Kui kõnealusel ametlikul etiketil või vajaduse korral põhisertifikaadil ei ole B osa punkti 1 alapunktis d, e, f või g osutatud elemente, esitatakse need elemendid esimeses lõigus osutatud taimepassil.

- (2) B osa punkti 2 kohaldatakse vastavalt.

VII LISA

Artikli 91 lõikes 1 osutatud puidust pakkematerjali märgis

Puidust pakkematerjalile artikli 91 lõike 1 kohaselt asetatud märgis sisaldab järgmisi elemente:

- a) vasakul pool rahvusvahelise taimekaitsekonventsiooni logo;
- b) paremal pool üksteise järel artikli 63 punkti b kohaselt selle liikmesriigi kahetäheline kood, kus kõnealuse märgise paigaldav ettevõtja on registreeritud, sidekriips, asjaomase ettevõtja registreerimisnumber ning tähed „HT”.

Muud teavet märgise piires ei esitata.

Märgis ei tohi olla käsitsi joonistatud.

VIII LISA

Ekspordi fütosanitaarsertifikaat, millele on osutatud artikli 94 lõikes 3 ning reekspordi fütosanitaarsertifikaat, millele on osutatud artikli 95 lõikes 4

A OSA

EKSPORDI FÜTOSANITAARSERTIFIKAAT, MILLELE ON OSUTATUD ARTIKLI 94 LÕIKES 3

- (1) Fütosanitaarsertifikaat, mis on vajalik liidu territooriumilt väljaviimiseks kolmandasse riiki eksportimise eesmärgil, sisaldab järgmisi elemente:
 - (a) sõna „Fütosanitaarsertifikaat”, millele järgnevad üksteise järel:
 - i) tähed „EU”;
 - ii) artikli 63 punkti b kohaselt selle liikmesriigi kahetäheline kood, kus ekspordi fütosanitaarsertifikaadi väljaandmist taotlev ettevõtja on registreeritud;
 - (iii) kaldkriips;
 - iv) sertifikaadi kordumatu identifitseerimistähis, milleks on numbrid või numbrite ja tähtede kombinatsioon, kus tähed tähistavad maakonda või piirkonda asjaomases liikmesriigis, kus sertifikaat on välja antud;

- (b) sõnad „Eksportija nimi ja aadress” ja nende järel ekspordi fütosanitaarsertifikaadi väljaandmist taotleva registreeritud ettevõtja nimi ja aadress;
- (c) sõnad „Kauba saaja deklareeritud nimi ja aadress” ja nende järel kauba saaja deklareeritud nimi ja aadress;
- (d) sõnad „Riik, kelle taimekaitseorganisatsioon sertifikaadi välja annab” ja nende järel selle liikmesriigi nimi, kelle taimekaitseorganisatsioon sertifikaadi välja annab, ning seejärel sõnad „Riik, kelle taimekaitseorganisatsioon sertifikaadi vastu võtab” ja nende järel sihtriigi nimi või sihtriikide nimed;
- (e) sõna „Päritolukoht” ja selle järel selles saadetises sisalduvate taimede, taimsete saaduste või muude objektide päritolukoht, millele sertifikaat välja antakse;
- (f) sõnad „Deklareeritud transpordivahend” ja nende järel kõnealuse saadetise deklareeritud transpordivahendid;
- (g) sõnad „Deklareeritud sisenemiskoht” ja nende järel kõnealuse saadetise deklareeritud sisenemiskoht sihtriiki;

- (h) sõnad „Eritunnused: pakendite arv ja kirjeldus; toote nimi; taimede botaaniline nimi” ja nende järel kõnealuses saadetises sisalduvate pakendite arv ja liik;
- (i) sõnad „Deklareeritud kogus” ja nende järel kõnealuses saadetises sisalduvate taimede, taimsete saaduste või muude objektide kogus, mis on väljendatud arvuna või kaaluna;
- (j) sõnad „Käesolev sertifikaat tõendab, et selles kirjeldatud taimed, taimsed saadused või muud reguleeritud tooted on kontrollitud ja/või testitud vastavalt nõuetekohastele ametlikele menetlustele, neid loetakse vabaks importiva lepinguosalise poolt kindlaksmääratud karantiinsetest taimekahjustajatest ning vastavaks importiva lepinguosalise kehtivatele taimetervisenõuetele, sealhulgas sellistele, milles käsitletakse muid reguleeritud taimekahjustajaid kui karantiinsed taimekahjustajad. Neid loetakse vabaks muudest taimekahjustajatest.”;

- (k) sõna „Lisadeklaratsioon”, selle järel artikli 67 lõikes 2 osutatud lisadeklaratsioon ja artikli 67 lõikes 3 osutatud kinnitus ning saadetisega seotud mis tahes muu täiendav taimetervist käsitlev teave (viimane ei ole kohustuslik). Kui kogu lisadeklaratsiooni jaoks ei ole piisavalt ruumi, võib teksti jätkata vormi pöördel;
- (l) sõnad „Desinseksioon ja/või desinfektsioon”;
- (m) sõna „Töötlusviis” ja selle järel kõnealusele saadetisele kohaldatud töötlus;
- (n) sõnad „Kemikaal (toimeaine)” ja nende järel punktis m osutatud töötlemisel kasutatud kemikaali toimeaine;
- (o) sõnad „Kestus ja temperatuur” ja nende järel kõnealuse töötluse kestus ja vajaduse korral temperatuur;
- (p) sõna „Kontsentratsioon” ja selle järel kõnealuse kemikaali kontsentratsioon, mis töötluse käigus saavutati;
- (q) sõna „Kuupäev” ja selle järel kõnealuse töötluse kohaldamise kuupäev;

- (r) sõnad „Täiendav teave” ja nende järel mis tahes täiendav teave, mille pädev asutus soovib sertifikaadile lisada;
 - (s) sõnad „Väljaandmise koht” ja nende järel fütosanitaarsertifikaadi väljaandmise koht;
 - (t) sõna „Kuupäev” ja selle järel fütosanitaarsertifikaadi väljaandmise kuupäev;
 - (u) sõnad „Volitatud ametniku nimi ja allkiri” ja nende järel selle ametniku nimi ja allkiri, kes fütosanitaarsertifikaadi välja annab ja sellele alla kirjutab;
 - (v) sõnad „Organisatsiooni pitser” ja nende järel selle pädeva asutuse ametlik pitser, kes fütosanitaarsertifikaadi välja annab.
- (2) Kasutataval paberil on selle pädeva asutuse reljeefne pitser, kes sertifikaadile alla kirjutab.

B OSA

REEKSPORDI FÜTOSANITAARSERTIFIKAAT, MILLELE ON OSUTATUD ARTIKLI 95

LÕIKES 4

- (1) Fütosanitaarsertifikaat, mis on vajalik liidu territooriumilt väljaviimiseks kolmandasse riiki reeksportimise eesmärgil, sisaldab järgmisi elemente:
 - (a) sõna „Reekspordi fütosanitaarsertifikaat” ja selle järel:
 - i) tähed „EU”;
 - ii) artikli 63 punkti b kohaselt selle liikmesriigi kahetäheline kood, kus reekspordi fütosanitaarsertifikaadi väljaandmist taotlev ettevõtja on registreeritud;
 - iii) kaldkriips;
 - iv) sertifikaadi kordumatu identifitseerimistähis, milleks on numbrid või numbrite ja tähtede kombinatsioon, kus tähed tähistavad maakondi ja piirkondi asjaomases liikmesriigis, kus sertifikaat on välja antud;

- (b) sõnad „Eksportija nimi ja aadress” ja nende järel reeksporti fütosanitaarsertifikaadi väljaandmist taotleva registreeritud ettevõtja nimi ja aadress;
- (c) sõnad „Kauba saaja deklareeritud nimi ja aadress” ja nende järel kauba saaja deklareeritud nimi ja aadress;
- (d) sõnad „Riik, kelle taimekaitseorganisatsioon sertifikaadi välja annab” ja nende järel selle liikmesriigi nimi, kelle taimekaitseorganisatsioon sertifikaadi välja annab, ning seejärel sõnad „Riik, kelle taimekaitseorganisatsioon(id) sertifikaadi vastu võtab / vastu võtavad” ja nende järel sihtriigi nimi või sihtriikide nimed;
- (e) sõna „Päritolukoht” ja selle järel selles saadetises sisalduvate taimede, taimsete saaduste või muude objektide päritolukoht, millele sertifikaat välja antakse;
- (f) sõnad „Deklareeritud transpordivahend” ja nende järel kõnealuse saadetise deklareeritud transpordivahendid;

- (g) sõnad „Deklareeritud sisenemiskoht” ja nende järel kõnealuse saadetise deklareeritud sisenemiskoht sihtriiki;
- (h) sõnad „Eritunnused: pakendite arv ja kirjeldus; toote nimi; taimede botaaniline nimi” ja nende järel kõnealuses saadetises sisalduvate pakendite arv ja liik;
- (i) sõnad „Deklareeritud kogus” ja nende järel kõnealuses saadetises sisalduvate taimede, taimsete saaduste või muude objektide kogus, mis on väljendatud arvuna või kaaluna;

(j) järgmine tekst:

„Käesolev sertifikaat tõendab, et:

- eespool kirjeldatud taimed või taimsed saadused imporditi (kuhu) (reeksportiv riik) (kust) (päritoluriik) ja on varustatud fütosanitaarsertifikaadiga nr
☐ *originaal ☐ *tõestatud koopia, mis on lisatud käesolevale sertifikaadile
- ning et nad on
☐ *pakitud ☐ *ümberpakitud
in
☐ *originaalpakendisse ☐ *uutesse konteineritesse
- ning et nad on
☐ *originaal fütosanitaarsertifikaadi
ja
☐ *täiendava kontrolli
alusel tunnistatud vastavaks importiva riigi kehtivatele
taimetervisenõuetele ning et
- nende hoidmise ajal (kus)(reeksportiv riik) ei ole
saadetist ohustanud saastumis- ega nakkusoht.
* Märkida linnuke sobivasse kasti”,

kuhu märgitakse nõutud teave ja tehakse linnuke sobivasse kasti;

- (k) sõna „Lisadeklaratsioon”, selle järel artikli 67 lõikes 2 osutatud lisadeklaratsioon ja artikli 67 lõikes 3 osutatud kinnitus ning saadetisega seotud kogu muu täiendav taimetervist käsitlev teave (viimane ei ole kohustuslik). Kui kogu lisadeklaratsiooni jaoks ei ole piisavalt ruumi, võib teksti jätkata vormi pöördel;
- (l) sõnad „Desinseksioon ja/või desinfektsioon”;
- (m) sõna „Töötlusviis” ja selle järel kõnealusele saadetisele kohaldatud töötlus;
- (n) sõnad „Kemikaal (toimeaine)” ja nende järel punktis m osutatud töötlemisel kasutatud kemikaali toimeaine;
- (o) sõnad „Kestus ja temperatuur” ja nende järel kõnealuse töötluse kestus ja vajaduse korral temperatuur;
- (p) sõna „Kontsentratsioon” ja selle järel kõnealuse kemikaali kontsentratsioon, mis töötluse käigus saavutati;
- (q) sõna „Kuupäev” ja selle järel kõnealuse töötluse kohaldamise kuupäev;

- (r) sõnad „Täiendav teave” ja nende järel mis tahes täiendav teave, mille pädev asutus soovib sertifikaadile lisada;
 - (s) sõnad „Väljaandmise koht” ja nende järel fütosanitaarsertifikaadi väljaandmise koht;
 - (t) sõna „Kuupäev” ja selle järel fütosanitaarsertifikaadi väljaandmise kuupäev;
 - (u) sõnad „Volitatud ametniku nimi ja allkiri” ja nende järel selle ametniku nimi ja allkiri, kes fütosanitaarsertifikaadi välja annab ja sellele alla kirjutab;
 - (v) sõnad „Organisatsiooni pitser” ja nende järel selle pädeva asutuse ametlik pitser, kes fütosanitaarsertifikaadi välja annab.
- (2) Kasutataval paberil on selle pädeva asutuse reljeefne pitser, kes sertifikaadile alla kirjutab.

IX LISA

Vastavustabel

Nõukogu direktiiv 69/464/EMÜ	Käesolev määrus	Määrus (EL) nr .../.... [väljaannete talitus, palun lisada ametliku kontrolli määruse number]
Artikkel 1	Artikli 27 lõige 1	—
Artikkel 2	Artikli 27 lõike 1 punkt d	—
Artiklid 3, 4 ja 5	Artikli 27 lõike 1 punkt c	—
Artikkel 6	Artikli 27 lõike 1 punkt e	—
Artikkel 7	—	—
Artikkel 8	Artikkel 8	—
Artikkel 9	Artikli 31 lõige 1	—
Artiklid 10 ja 11	Artikli 27 lõike 1 punkt c	—
Artiklid 12 ja 13	—	—

Nõukogu direktiiv 93/85/EMÜ	Käesolev määrus	Määrus (EL) nr .../.... [väljaannete talitus, palun lisada ametliku kontrolli määruse number]
Artikkel 1	Artikli 27 lõige 1	—
Artikkel 2	Artikli 27 lõike 1 punkt f	—
Artikkel 3	Artikkel 9	—
Artiklid 4 kuni 8	Artikli 27 lõike 1 punktid a, b ja c	—
Artikkel 9	—	—
Artikkel 10	Artikkel 8	—
Artikkel 11	Artikli 31 lõige 1	—
Artikkel 12	Artikli 27 lõige 1	—
Artiklid 13 kuni 15	—	—
I kuni V lisa	Artikli 27 lõige 1	—

Nõukogu direktiiv 98/57/EÜ	Käesolev määrus	Määrus (EL) nr .../.... [väljaannete talitus, palun lisada ametliku kontrolli määruse number]
Artikkel 1	Artikli 27 lõige 1	—
Artikkel 2	Artikli 27 lõike 1 punkt f	—
Artikkel 3	Artikkel 9	—
Artiklid 4 kuni 7	Artikli 27 lõike 1 punktid a, b ja c	—
Artikkel 8	—	—
Artikkel 9	Artikkel 8	—
Artikkel 10	Artikli 31 lõige 1	—
Artikkel 11	Artikli 27 lõige 1	—
Artiklid 12 kuni 14	—	—
I kuni VII lisa	Artikli 27 lõige 1	—

Nõukogu direktiiv 2007/33/EÜ	Käesolev määrus	Määrus (EL) nr .../.... [väljaannete talitus, palun lisada ametliku kontrolli määruse number]
Artikkel 1	Artikli 27 lõige 1	—
Artiklid 2 ja 3	Artikli 27 lõiked 1 ja 2	—
Artiklid 4 kuni 8	Artikli 27 lõike 1 punkt f	—
Artiklid 9 kuni 13	Artikli 27 lõiked 1 ja 2	—
Artikkel 14	Artikkel 8	—
Artikkel 15	Artikli 31 lõige 1	—
Artikkel 16	Artikli 27 lõige 1	—
Artikkel 17	Artikkel 99	—
Artiklid 18 kuni 20	—	—
I kuni IV lisa	Artikli 27 lõige 1	—

Nõukogu direktiiv 2000/29/EÜ	Käesolev määrus	Määrus (EL) nr .../.... [väljaannete talitus, palun lisada ametliku kontrolli määruse number]
Artikli 1 lõiked 1, 2 ja 3	Artikkel 1	—
Artikli 1 lõige 4	—	Artikkel 3
Artikli 1 lõiked 5 ja 6	—	—
Artikli 2 lõike 1 punkt a	Artikli 2 lõige 1	—
Artikli 2 lõike 1 punkt b	Artikli 2 lõige 2	—
Artikli 2 lõike 1 punkt c	—	—
Artikli 2 lõike 1 punkt d	Artikli 2 lõige 3	—
Artikli 2 lõike 1 punkt e	Artikli 1 lõige 1	—
Artikli 2 lõike 1 punkt f	Artikkel 73	—
Artikli 2 lõike 1 punkt g	—	Artiklid 3, 25 ja 36
Artikli 2 lõike 1 punkt h	Artiklid 32 kuni 35	—
Artikli 2 lõike 1 punkti i esimene lõik	Artikkel 71	Artikkel 4

Artikli 2 lõike 1 punkti i teine lõik	—	Artiklid 4 ja 19
Artikli 2 lõike 1 punkti i kolmas lõik	—	Artikkel 129
Artikli 2 lõike 1 punkt j	—	Artikli 2 lõige 28
Artikli 2 lõike 1 punkt k	—	Artikkel 3
Artikli 2 lõike 1 punkt l	—	Artikkel 3
Artikli 2 lõike 1 punkt m	—	Artikkel 3
Artikli 2 lõike 1 punkt n	—	Artikkel 3
Artikli 2 punkti 1 alapunkt o	Artikli 2 lõige 6	—
Artikli 2 lõike 1 punkt p	—	Artikli 2 punkt 26
Artikli 2 lõike 1 punkt q	—	—
Artikli 2 lõike 1 punkt r	—	Artikli 2 punkt 48
Artikli 2 lõige 2	Artikli 2 lõike 2 teine lõik	—
Artikli 3 lõige 1	Artikli 5 lõige 1	—
Artikli 3 lõiked 2 ja 3	Artikli 5 lõige 1, artikli 37 lõige 1 ja artikli 41 lõige 3	—
Artikli 3 lõige 4	—	—

Artikli 3 lõige 5	Artikli 32 lõige 2 ja artikli 50 lõige 3	—
Artikli 3 lõige 6	Artikli 5 lõige 2 ja artikli 32 lõige 3	—
Artikli 3 lõige 7	Artikli 5 lõige 3, artikli 27 lõige 1 ja artikli 37 lõige 1	—
Artikli 3 lõiked 8 ja 9	Artiklid 8, 46 ja 54	—
Artikli 4 lõige 1	Artikli 40 lõige 1	—
Artikli 4 lõige 2	Artikli 49 lõige 1	—
Artikli 4 lõige 3	—	—
Artikli 4 lõige 4	—	—
Artikli 4 lõige 5	Artiklid 8, 46 ja 54	—
Artikli 4 lõige 6	Artikkel 44	—
Artikli 5 lõige 1	Artikli 40 lõige 3	—
Artikli 5 lõige 2	Artikli 49 lõige 3	—
Artikli 5 lõige 3	Artikli 40 lõige 2 ja artikli 49 lõige 2	—
Artikli 5 lõige 4	Artiklid 51 ja 70	—
Artikli 5 lõige 5	Artiklid 8, 46 ja 54	—
Artikli 5 lõige 6	Artikkel 44	—

Artikli 6 lõiked 1 kuni 4	Artikli 82 lõiked 1, 2 ja 3	—
Artikli 6 lõike 5 esimene ja teine lõik	Artikli 82 lõiked 1, 2 ja 3	—
Artikli 6 lõike 5 kolmas lõik	Artiklid 61 ja 64	—
Artikli 6 lõike 5 neljas lõik	Artikkel 10	—
Artikli 6 lõike 5 viies lõik	Artikkel 76	—
Artikli 6 lõige 6	Artiklid 61 ja 65	—
Artikli 6 lõige 7	Artikkel 76	—
Artikli 6 lõike 8 esimene taane	—	—
Artikli 6 lõike 8 teine taane	Artikkel 53	—
Artikli 6 lõike 8 kolmas taane	Artikli 82 lõige 4	—
Artikli 6 lõike 8 neljas taane	Artiklid 62, 65 ja 85	—
Artikli 6 lõike 8 viies taane	—	—
Artikkel 6 lõike 8 kuues taane	Artikkel 76	—
Artikli 6 lõige 9	Artikkel 62	—
Artikli 10 lõige 1	Artikli 78 lõige 3, artiklid 80, 81 ja 82	—

Artikli 10 lõige 2	Artiklid 74, 75 ja 76	—
Artikli 10 lõige 3	Artikkel 88	—
Artikli 10 lõige 4	Artikli 82 lõige 4	—
Artikli 11 lõige 1	Artikli 82 lõige 1	—
Artikli 11 lõige 2	—	—
Artikli 11 lõige 3	—	Artikli 19 punkt d
Artikli 11 lõige 4	Artikkel 87	—
Artikli 11 lõige 5	Artikkel 87	—
Artikli 12 lõige 1	—	Artiklid 43, 134, 135 ja 136
Artikli 12 lõige 2	Artikli 65 lõige 3, artikli 88 lõige 5 ja artikli 90 lõige 2	Artikli 4 lõike 1 punktid g ja h
Artikli 12 lõige 3	—	Artikkel 115
Artikli 12 lõige 4	Artikli 41 lõige 4 ning artikli 90 lõiked 1 ja 5	Artikli 19 punkt d, artiklid 103, 130, 134, 135 ja 136
Artikli 13 lõiked 1 ja 2	Artikli 71 lõige 5	Artikkel 45 ja artikli 89 lõike 1 punkt f
Artikli 13 lõiked 3 ja 4	—	—
Artikli 13a lõige 1	—	Artikkel 47

Artikli 13a lõige 2	—	Artikkel 52
Artikli 13a lõige 3	Artikkel 71	—
Artikli 13a lõige 4	Artikkel 71	—
Artikli 13a lõige 5	—	Artiklid 50 ja 52
Artikli 13b lõige 1	—	Artikkel 63
Artikli 13b lõige 2	—	Artikkel 49
Artikli 13b lõige 3	—	Artikkel 46
Artikli 13b lõige 4	—	Artikkel 46
Artikli 13b lõige 5	—	Artikkel 46
Artikli 13b lõige 6	—	—
Artikli 13c lõike 1 punkt a	—	Artikkel 55
Artikli 13c lõike 1 punkt b	Artikkel 61	—
Artikli 13c lõike 1 punkt c	—	Artiklid 54, 55 ja 56
Artikli 13c lõike 2 punkt a	—	Artikkel 47
Artikli 13c lõike 2 punkt b	—	Artikkel 51
Artikli 13c lõike 2 punkt c	—	Artikkel 51

Artikli 13c lõike 2 punkt d	—	Artikkel 51
Artikli 13c lõike 2 punkt e	—	Artiklid 49, 50 ja 51
Artikli 13c lõike 2 punkt f	—	Artikkel 47
Artikli 13c lõige 3	—	Artiklid 55 ja 130
Artikli 13c lõige 4	—	Artiklid 55, 58 ja 62
Artikli 13c lõige 5	—	—
Artikli 13c lõige 6	Artikkel 89	—
Artikli 13c lõige 7	Artikkel 72	Artiklid 134, 135 ja 136
Artikli 13c lõige 8	Artikli 40 lõige 4, artikli 41 lõige 4, artikli 49 lõige 5, artikli 50 lõige 4 ja artikkel 97	Artikkel 130
Artikli 13d lõige 1	—	Artiklid 77 ja 78
Artikli 13d lõige 2	—	Artikkel 79
Artikli 13d lõige 3	—	Artiklid 79 ja 83
Artikli 13d lõige 4	—	Artikkel 80
Artikli 13d lõige 5	—	Artiklid 78 ja 79
Artikli 13d lõige 6	—	—

Artikli 13d lõige 7	—	—
Artikkel 13e	Artiklid 94 ja 95	—
Artikkel 14	Artikli 5 lõiked 3 ja 4, artikli 32 lõige 3, artikli 37 lõiked 2 ja 3, artikli 40 lõige 2, artikli 41 lõige 2, artikli 49 lõige 2, artikli 50 lõige 2, artikli 68 lõiked 2 ja 3, artikli 69 lõiked 2 ja 3, artikli 74 lõiked 2 ja 3 ja artikli 75 lõiked 2 ja 3	—
Artikli 15 lõige 1	Artikli 41 lõike 2 esimene lõik	—
Artikli 15 lõige 2	Artikli 41 lõike 2 teine lõik	—
Artikli 15 lõige 3	Artikli 67 lõige 3	—
Artikli 15 lõige 4	—	—
Artikli 16 lõige 1	Artikli 10 lõiked 1 ja 2 ning artikkel 16	—
Artikli 16 lõike 2 esimene lõik	Artikkel 28	—
Artikli 16 lõike 2 teine lõik	Artikli 14 lõige 1	—

Artikli 16 lõike 2 kolmas lõik	Artikli 14 lõige 1	—
Artikli 16 lõike 2 neljas lõik	—	—
Artikli 16 lõige 3	Artikkel 29	—
Artikli 16 lõige 4	Artikli 27 lõige 1, artikli 29 lõige 1 ja artikli 47 lõige 1	—
Artikli 16 lõige 5	Artikli 27 lõige 6, artikli 29 lõige 6 ja artikli 47 lõige 4	—
Artikkel 18	Artikkel 99	—
Artikkel 20	—	—
Artikli 21 lõige 1	—	Artikli 115 lõiked 1 ja 2
Artikli 21 lõige 2	—	Artikli 115 lõige 4
Artikli 21 lõige 3	—	Artikli 115 lõiked 1 ja 3
Artikli 21 lõige 4	—	Artikli 115 lõiked 1 ja 3
Artikli 21 lõige 5	—	Artiklid 117 ja 118
Artikli 21 lõige 6	Artikkel 97	Artikkel 130
Artikli 21 lõige 7	—	—
Artikli 21 lõige 8	—	—
Artikkel 22	—	—

Artikli 23 lõige 1	—	—
Artikli 23 lõige 2	—	—
Artikli 23 lõige 3	Artikkel 102	—
Artikli 23 lõige 4	—	—
Artikli 23 lõike 5 esimene lõik	—	—
Artikli 23 lõike 5 teine lõik	—	—
Artikli 23 lõike 5 kolmas lõik	—	—
Artikli 23 lõike 5 neljas lõik	—	—
Artikli 23 lõike 5 viies lõik	—	—
Artikli 23 lõike 6 esimene lõik	—	—
Artikli 23 lõike 6 teine lõik	—	—
Artikli 23 lõike 6 kolmas lõik	—	—
Artikli 23 lõike 6 neljas lõik	—	—
Artikli 23 lõige 7	—	—
Artikli 23 lõige 8	—	—
Artikli 23 lõige 9	—	—

Artikli 23 lõige 10	—	—
Artikli 24 lõige 1	—	—
Artikli 24 lõige 2	—	—
Artikli 24 lõige 3	—	—
Artikkel 25	—	—
Artikkel 26	—	—
Artikkel 27	—	Artikli 87 lõige 2
Artikkel 27a	—	Artiklid 107 kuni 110
Artikkel 28	—	—
Artikkel 29	—	—
I lisa A osa I jagu	Artikli 5 lõige 2	—
I lisa A osa II jagu	Artikli 5 lõige 2	—
I lisa B osa	Artikli 32 lõige 3	—
II lisa A osa I jagu	Artikli 5 lõige 2	—
II lisa A osa II jagu	Artikli 37 lõige 2	—
II lisa B osa	Artikli 32 lõige 3	—

III lisa A osa	Artikli 40 lõige 1	—
III lisa B osa	Artikli 49 lõige 1	—
IV lisa A osa	Artikli 41 lõige 1	—
IV lisa B osa	Artikli 50 lõige 1	—
V lisa A osa I punkt	Artikli 74 lõige 1	—
V lisa A osa II punkt	Artikli 75 lõige 1	—
V lisa B osa I punkt	Artikli 68 lõige 1	—
V lisa B osa II punkt	Artikli 69 lõige 1	—
VI lisa	—	—
VII lisa	VIII lisa	—
VIII lisa	—	—
VIIIa lisa	—	—
IX lisa	—	—